

Brüssel, 6. juuli 2022
(OR. en)

10966/22

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0374(COD)

CODEC 1087
RC 39
MI 544
COMPET 576
TELECOM 313
PE 80

KIRJALIK TEAVE

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS konkurentsile avatud ja õiglaste turgude kohta digisektoris (digiturgude õigusakt) – Euroopa Parlamendi esimese lugemise tulemus (Strasbourg, 4.–7. juuli 2022)

I. SISSEJUHATUS

Vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 294 ja kaasotsustamismenetluse praktilist korda käsitlevale ühisele deklaratsioonile¹ toimus nõukogu, Euroopa Parlamendi ja komisjoni vahel rida mitteametlikke kontakte eesmärgiga jõuda eespool nimetatud eelnõu suhtes kokkuleppele esimesel lugemisel.

Seoses sellega esitas raportöör Andreas SCHWAB (PPE, DE) sisetur- ja tarbijakaitsekomisjoni (IMCO) nimel ühe kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 256) eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks. Kõnealuse muudatusettepaneku suhtes jõuti kokkuleppele eespool nimetatud mitteametlike kontaktide käigus. Muid muudatusettepanekuid ei esitatud.

¹ ELT C 145, 30.6.2007, lk 5.

II. HÄÄLETUS

Täiskogu võttis 5. juulil 2022 toimunud hääletusel eespool nimetatud määruse ettepaneku muutmiseks esitatud kompromissmuudatusettepaneku (muudatusettepanek nr 256) vastu. Muid muudatusettepanekuid vastu ei võetud. Selliselt muudetud komisjoni ettepanek kujutab endast parlamendi esimese lugemise seisukohta, mis on esitatud käesoleva dokumendi lisas toodud parlamendi seadusandlikus resolutsioonis².

Parlamendi seisukoht vastab institutsioonide vahel eelnevalt kokkulepitule. Seetõttu peaks nõukogul olema võimalik parlamendi seisukoht heaks kiita.

Õigusakt võetakse seejärel vastu parlamendi seisukohale vastavas sõnastuses.

² Seadusandlikus resolutsioonis esitatud parlamendi seisukoha versioonis on ära märgitud muudatusettepanekutega komisjoni ettepanekusse tehtud muudatused. Komisjoni teksti lisatud tekst on esile tõstetud ***paksus kaldkirjas***. Sümbol „■“ tähistab väljajäetud teksti.

P9_TA(2022)0270

Digiturgude määrus *I**

Euroopa Parlamendi 5. juuli 2022. aasta seadusandlik resolutsioon ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus konkurentsile avatud ja õiglaste turgude kohta digisektoris (digiturgude õigusakt) (COM(2020)0842 – C9-0419/2020 – 2020/0374(COD))

(Seadusandlik tavamenetlus: esimene lugemine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (COM(2020)0842),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 2 ja artiklit 114, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C9-0419/2020),
- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3,
- võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee 27. aprilli 2021. aasta arvamust³,
- võttes arvesse Regioonide Komitee 30. juuni 2021. aasta arvamust⁴,
- võttes arvesse vastutava komisjoni poolt kodukorra artikli 74 lõike 4 alusel heaks kiidetud esialgset kokkulepet ja nõukogu esindaja poolt 11. mai 2022. aasta kirjas võetud kohustust kiita Euroopa Parlamendi seisukoht heaks vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4,
- võttes arvesse kodukorra artiklit 59,
- võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni, tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni, transpordi- ja turismikomisjoni, kultuuri- ja hariduskomisjoni, õiguskomisjoni ning kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni arvamusi,
- võttes arvesse siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni raportit (A9-0332/2021),

³ ELT C 286, 16.7.2021, lk 64.

⁴ ELT C 440, 29.10.2021, lk 67.

1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha⁵;
2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon asendab selle uue ettepanekuga, muudab seda oluliselt või kavatseb seda oluliselt muuta;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide parlamentidele.

⁵ Käesolev seisukoht asendab 15. detsembril 2021. aastal vastu võetud muudatusettepanekud (Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0499).

Euroopa Parlamendi seisukoht, vastu võetud esimesel lugemisel 5. juulil 2022. aastal eesmärgiga võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/..., mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 114,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust⁶,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust⁷,

I

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt⁸

⁶ ELT C 286, 16.7.2021, lk 64.

⁷ ELT C 440, 29.10.2021, lk 67.

⁸ Euroopa Parlamendi 5. juuli 2022. aasta seisukoht.

ning arvestades järgmist:

- (1) Digiteenustel üldiselt ja eelkõige digiplatvormidel on majanduses, eriti siseturul, üha olulisem roll, ***võimaldades jõuda ettevõtjatel kasutajateni kogu liidus, hõlbustades piiriülest kaubandust ja pakkudes väga paljudele liidu äriühingutele täiesti uusi ärivõimalusi, millest võidavad liidu tarbijad.***
- (2) ■ Seejuures on ***nende digiteenuste hulgas põhiplatvormiteenustel*** ka hulk omadusi, mida ***neid osutavad ettevõtjad*** saavad ära kasutada. Põhiplatvormiteenuste ***selliste*** omaduste ***üks näide on*** ülisuur mastaabisääst, mis tuleneb sellest, et ärikasutajate või lõppkasutajate lisandumisel on piirkulud sageli nullilähedased. Põhiplatvormiteenuste muude ***selliste*** omaduste hulka kuuluvad väga tugevad võrguefektid, suutlikkus ühendada paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega tänu asjaomaste teenuste mitmepoolsusele, nii ärikasutajate kui ka lõppkasutajate märkimisväärne sõltuvus, seotuse efektid, lõppkasutajate vähene samale eesmärgile pühendatud mitme platvormi kasutamine, vertikaalne integratsioon ja andmepõhised eelised. Kõik need omadused võivad ***põhiplatvormiteenuseid osutavate ettevõtjate*** ebaausate ***tavade*** korral oluliselt pärssida põhiplatvormiteenuste turu avatust konkurentsile ning avaldada mõju kõnealuseid teenuseid ***osutavate ettevõtjate*** ning nende ärikasutajate ja lõppkasutajate vaheliste kaubanduslike suhete õiglusele. ***Praktikas toob see kaasa*** ärikasutajate ja lõppkasutajate valikuvõimaluste kiire ja võib-olla ulatusliku vähenemise ning kõnealuste teenuste osutajad võivad seetõttu saada nn pääsuvalitseja positsiooni. ***Samal ajal tuleks tunnistada, et mitteärilisel eesmärgil osutatavaid teenuseid, nagu koostööprojektid, ei tohiks käsitada käesoleva määruse tähenduses põhiplatvormiteenustena.***

- (3) Esile on tõusnud väike hulk põhiplatvormiteenuseid *osutavaid suurettevõtjaid*, kellel on märkimisväärne majanduslik võim, *mis võiks kvalifitseerida need ettevõtjad käesoleva määruse kohaselt pääsuvalitsejateks*. Tavaliselt suudavad *nad* ühendada oma teenuste kaudu paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega, mis *võimaldab* neil omakorda ära kasutada ühes tegevusvaldkonnas saadud eeliseid, näiteks juurdepääsu suurtele andmehulkadele, *mõnes teises valdkonnas*. Mõni neist *ettevõtjatest* kontrollib digimajanduses terveid platvormide ökosüsteeme ning turu teistel või uutel ettevõtjatel on nendega struktuuriliselt äärmiselt raske konkureerida, olenemata sellest, kui uuenduslikud ja tõhusad *need ettevõtjad* on. Konkurentsile avatust vähendavad eelkõige väga suured sisenemis- või väljumistõkked, sealhulgas suured investeerimiskulud, mida turult väljumise korral tagasi ei saa või ei ole lihtne tagasi saada, ja digimajanduse mõne olulise sisendi, näiteks andmete puudumine või piiratud juurdepääs neile. Selle tulemusena suureneb tõenäosus, et alusturud ei toimi hästi või lakkavad varsti hästi toimimast.
- (4) Pääsuvalitsejate selliste omaduste kombinatsioon põhjustab paljudel juhtudel tõenäoliselt suurt ebavõrdsust läbirääkimisjõus ning seega ebaausate tavade ja ebaõiglaste tingimuste rakendamise pääsuvalitsejate osutatavaid põhiplatvormiteenuseid kasutavate ärikasutajate ja lõppkasutajate suhtes, mis mõjutab *digisektoris* negatiivselt hindu, kvaliteeti, *ausat konkurentsi*, valikuvõimalusi ja innovatsiooni.

- (5) Sellest tulenevalt ei taga turuprotsessid sageli põhiplatvormiteenuste puhul õiglaseid majandustulemusi. **Kuigi** pääsuvalitsejate tegevuse suhtes **kohaldatakse Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping)** artikleid 101 ja 102, kuuluvad **nende sätete** kohaldamisalasse vaid teatavad turuvõimu (näiteks turgu valitsev seisund konkreetsel turul) ja konkurentsivastase tegevuse juhud **ning** nende täitmise tagamine toimub tagantjärele ja eeldab sageli väga keerukate asjaolude põhjalikku juhtumipõhist uurimist. Lisaks ei käsitleta kehtivas liidu õiguses üldse või tulemuslikult neid siseturu **tõhusa** toimimisega seotud probleeme, mida oma tegevusega tekitavad pääsuvalitsejad, kes konkurentsioiguse käsituses ei pruugi turgu valitseda.
- (6) Pääsuvalitsejatel on märkimisväärne mõju siseturule, kuna nad pakuvad paljudele ärikasutajatele juurdepääsuteed, mille abil saab jõuda lõppkasutajateni kõikjal liidus ja eri turgudel. Ebaausate tavade kahjulik mõju siseturule ja põhiplatvormiteenuste eriti vähene avatus konkurentsile, sealhulgas **selliste ebaausate tavade** negatiivsed ühiskondlikud ja majanduslikud tagajärjed, on sundinud liikmesriikide seadusandjaid ja erinevaid valdkondi reguleerivaid asutusi meetmeid võtma. **Liikmesriikide tasandil** on juba vastu võetud või välja pakutud mitmed ■ regulatiivsed lahendused, et käsitleda ebaausate tavade ja vähese konkurentsile avatuse probleemi seoses digiteenustega või vähemalt mõnega neist. See on põhjustanud ■ regulatiivsete lahenduste lahknevuse, **mille tulemuseks on** siseturu killustumine, mis on suurendanud ohtu, et nõuete täitmisest tulenevad kulud suurenevad, kuna riikide regulatiivsed nõuded on erinevad.

- (7) Seepärast *on käesoleva määruse eesmärk aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, kehtestades õigusnormid, millega tagatakse konkurentsile avatus ja õiglasel turud digisektoris üldiselt ning eelkõige pääsuvalitsejate osutatavate põhiplatvormiteenuste ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks*. Pääsuvalitsejate osutatavate põhiplatvormiteenuste ärikasutajate ja lõppkasutajatele tuleks tagada kogu liidus asjakohased regulatiivsed kaitsemeetmed pääsuvalitsejate ebaausate *tavade* eest, et hõlbustada piiriülest äritegevust liidus ja parandada seeläbi siseturu nõuetekohast toimimist ning *kõrvaldada* olemasolev või tõenäoliselt tekkiv killustumine konkreetsetes käesoleva määruse kohaldamisalasse kuuluvates valdkondades. Kuigi pääsuvalitsejad kasutavad üldiselt üleilmseid või vähemalt üleeuroopalisi ärimudeleid ja algoritmilisi struktuure, võivad nad lisaks rakendada ja mõnel juhul on rakendanud eri liikmesriikides erinevaid äritingimusi ja -tavasid, mis võib tekitada erinevusi pääsuvalitsejate osutatavate põhiplatvormiteenuste kasutajate konkurentsitingimustes ning kahjustada nõnda siseturu integreerimist.
- (8) Erinevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamisega *on võimalik kõrvaldada* tõkked, mis piiravad siseturul teenuste, sealhulgas jaemüügiteenuste osutamise ja kasutamise vabadust. Seega tuleks liidu tasandil kehtestada sihipärased ühtlustatud *õiguslikud kohustused*, et tagada siseturu digiturgudel, kus tegutsevad pääsuvalitsejad, konkurentsile avatus ja õiglus, *mis on kasulik liidu majandusele tervikuna ja millest lõpuks võidavad liidu tarbijad*.

- (9) *Siseturu killustatust saab tulemuslikult vältida üksnes juhul, kui liikmesriike takistatakse kohaldamast selliseid riigisiseseid õigusnorme, mis kuuluvad käesoleva määruse kohaldamisalasse ja millel on samad eesmärgid nagu käesoleval määrusel. See ei välista võimalust kohaldada käesoleva määruse tähenduses pääsuvalitsejate suhtes muid riigisiseseid õigusnorme, millega taotletakse muid õiguspäraseid avaliku huvi eesmäärke, nagu need on sätestatud ELi toimimise lepingus, või tegutsetakse avalikust huvist tulenevatel ülekaalukatel põhjustel, mida on tunnustatud Euroopa Liidu Kohtu (edaspidi „Euroopa Kohus“) praktikas.■*
- (10) *Kuna käesoleva määruse eesmärk on täiendada konkurentsioiguse täitmise tagamist, tuleks käesolevat määrust kohaldada, ilma et see piiraks ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102, vastavate riigisiseste konkurentsireeglite ning muude selliste ühepoolset tegevust käsitlevate riigisiseste konkurentsireeglite kohaldamist, mis tuginevad turupositsiooni ja turukäitumise, sealhulgas selle tegeliku või potentsiaalse mõju ja keelatud tegevuse täpse ulatuse individuaalsele hindamisele ning millega nähakse ettevõtjatele ette võimalus esitada kõnealuse käitumise kohta tõhususel ja objektiivsetel põhjendustel põhinevaid argumente, ning ühinemiskontrolli käsitlevate riigisiseste reeglite kohaldamist. Kõnealuste reeglite kohaldamine ei tohiks aga mõjutada käesoleva määruse kohaselt pääsuvalitsejate suhtes kehtestatud kohustusi ega nende ühetaolist ja tõhusat kohaldamist siseturul.*

- (11) ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 ning vastavate konkurentsivastast mitme- ja ühepoolset tegevust ning ühinemiskontrolli käsitlevate riigisiseste konkurentsireeglite eesmärk on kaitsta turul moonutamata konkurentsi. Käesoleva määruse eesmärk täiendab konkurentsioiguses määratletud eesmärki kaitsta moonutamata konkurentsi mis tahes turul, kuid erineb sellest, kuna sellega soovitakse tagada, et turud, kus tegutsevad pääsuvalitsejad, oleksid konkurentsile avatud ja õiglased ning jääksid selliseks, sõltumata käesoleva määrusega reguleeritud pääsuvalitseja tegevuse tegelikust, potentsiaalsest või eeldatavast mõjust konkurentsile konkreetset turul. Seega on käesoleva määruse eesmärk kaitsta kõnealuste reeglitega võrreldes erinevat õiguslikku huvi ja *seda tuleks kohaldada*, ilma et see piiraks nende reeglite kohaldamist.

- (12) *Samuti tuleks käesolevat määrust kohaldada, ilma et see piiraks õigusnorme, mis tulenevad käesoleva määrusega hõlmatud teenuste osutamise teatavaid aspekte reguleerivatest muudest liidu õigusaktidest, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustest (EL) 2016/679⁹ ja (EL) 2019/1150¹⁰ ja digiteenuste ühtse turu määrusest ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiividest 2002/58/EÜ¹¹, 2005/29/EÜ¹², 2010/13/EL¹³, (EL) 2015/2366¹⁴, (EL) 2019/790¹⁵ ja (EL) 2019/882¹⁶ ning nõukogu direktiivist 93/13/EMÜ¹⁷, samuti ilma et see piiraks riigisiseseid õigusnorme, mille eesmärk on tagada kõnealuste liidu õigusaktide täitmise tagamine või nende rakendamine.* ■

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1150, mis käsitleb õigluse ja läbipaistvuse edendamist veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate jaoks (ELT L 186, 11.7.2019, lk 57).

¹¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. juuli 2002. aasta direktiiv 2002/58/EÜ, milles käsitletakse isikuandmete töötlemist ja eraelu puutumatuse kaitset elektroonilise side sektoris (eraelu puutumatust ja elektroonilist sidet käsitlev direktiiv) (EÜT L 201, 31.7.2002, lk 37).

¹² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. mai 2005. aasta direktiiv 2005/29/EÜ, mis käsitleb ettevõtja ja tarbija vaheliste tehingutega seotud ebaausaid kaubandustavasid siseturul ning millega muudetakse nõukogu direktiivi 84/450/EMÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 97/7/EÜ, 98/27/EÜ ja 2002/65/EÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 2006/2004 (eabausate kaubandustavade direktiiv) (ELT L 149, 11.6.2005, lk 22).

¹³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 10. märtsi 2010. aasta direktiiv 2010/13/EL audiovisuaalmeedia teenuste osutamist käsitlevate liikmesriikide teatavate õigus- ja haldusnormide koordineerimise kohta (audiovisuaalmeedia teenuste direktiiv) (ELT L 95, 15.4.2010, lk 1).

¹⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/2366 makseteenuste kohta siseturul, direktiivide 2002/65/EÜ, 2009/110/EÜ ning 2013/36/EL ja määruse (EL) nr 1093/2010 muutmise ning direktiivi 2007/64/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 337, 23.12.2015, lk 35).

¹⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/790, mis käsitleb autoriõigust ja autoriõigusega kaasnevaid õigusi digitaalsel ühtsel turul ning millega muudetakse direktiive 96/9/EÜ ja 2001/29/EÜ (ELT L 130, 17.5.2019, lk 92).

¹⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70).

¹⁷ Nõukogu 5. aprilli 1993. aasta direktiiv 93/13/EMÜ ebaõiglaste tingimuste kohta tarbijalepingutes (EÜT L 95, 21.4.1993, lk 29).

- (13) Vähest konkurentsile avatust ja ebaausaid tavaid esineb digisektoris teatavate digiteenuste puhul sagedamini ja ilmsemalt kui teiste puhul. Neid esineb eelkõige levinud ja laialdaselt kasutatavate digiteenuste puhul, mille kaudu enamasti otse vahendatakse ärikasutajate ja lõppkasutajate suhtlust ning mille puhul avalduvad kõige valdavamalt sellised omadused nagu äärmiselt suur mastaabisääst, väga tugevad võrguefektid, suutlikkus ühendada paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega tänu kõnealuste teenuste mitmepoolsusele, seotuse efektid ning mitme platvormi kasutamise puudumine või vertikaalne integratsioon. Sageli *osutab* kõnealuseid digiteenuseid vaid üks suur *ettevõtja* või on *selliseid ettevõtjaid* väga vähe. Sellistest *ettevõtjatest* on kõige sagedamini saanud ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks pääsuvalitsejad ning sellel on ulatuslikud tagajärjed. *Eelkõige on nad saanud* võimaluse kergelt kehtestada kaubandustingimusi ühepoolselt ning ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks kahjulikul moel. Seega on vaja keskenduda üksnes sellistele digiteenustele, mida ärikasutajad ja lõppkasutajad kõige rohkem kasutavad ning mille puhul on pääsuvalitsejate vähese konkurentsile avatuse ja ebaausate tavadega seotud mured
- siseturu seisukohast kõige ilmsemad ja pakilisemad.

- (14) Eelkõige on nii suurt hulka lõppkasutajaid kui ka ettevõtjaid võimalik mõjutada selliste teenustega nagu veebipõhised vahendusteenused, veebipõhised otsingumootorid, operatsioonisüsteemid, veebipõhised sotsiaalvõrgud, videojagamisplatvormi teenused, numbrivaba isikutevahelise side teenused, pilvandmetöötlusteenused, **virtuaalassistendid, veebibrauserid** ja internetireklaamiteenused, **sealhulgas reklaamivahendusteenused**, mistõttu kaasneb nendega ebaausate äritavade rakendamise oht. Seepärast tuleks kõnealused teenused lisada põhiplatvormiteenuste määratlusse ja need peaksid kuuluma käesoleva määruse kohaldamisalasse. Veebipõhiseid vahendusteenuseid võidakse pakkuda ka finantsteenuste valdkonnas ning kasutada selliste teenuste vahendamiseks või osutamiseks, mille mitteammendav loetelu on esitatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/1535¹⁸ II lisas. **Käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil peaks põhiplatvormiteenuste määratlus olema tehnoloogianeutraalne ning seda tuleks mõista mitmesugustes vahendites või seadmetes (nagu nutitelevisioon või sõidukitesse integreeritud digiteenused) või nende kaudu osutatavaid teenuseid hõlmavana.** Teatavatel asjaoludel peaks lõppkasutajate mõiste hõlmama kasutajaid, keda peetakse tavaliselt küll äri kasutajateks, kuid kes konkreetses olukorras ei kasuta põhiplatvormiteenuseid selleks, et pakkuda kaupu või teenuseid teistele lõppkasutajatele, näiteks ettevõtjaid, kes kasutavad pilvandmetöötlusteenuseid oma tarbeks.

¹⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. septembri 2015. aasta direktiiv (EL) 2015/1535, millega nähakse ette tehnilistest eeskirjadest ning infoühiskonna teenuste eeskirjadest teatamise kord (ELT L 241, 17.9.2015, lk 1).

- (15) Asjaolu, et digiteenus kvalifitseerub **II** põhiplatvormiteenuseks, ei anna *iseenesest* piisavat põhjust tunda muret vähese konkurentsile avatuse *või* ebaausate tavade pärast. Selliste probleemidega seotud murekohad tekivad alles siis, kui põhiplatvormiteenus kujutab endast olulist juurdepääsuteed ja kui seda käitab *ettevõtja*, kellel on siseturul märkimisväärne mõju ning kindel ja püsiv positsioon, *või ettevõtja*, kes tõenäoliselt saavutab sellise positsiooni lähitulevikus. Seega tuleks käesolevas määruses sätestatud sihipäraseid ühtlustatud õigusnorme kohaldada üksnes nimetatud kolme objektiivse kriteeriumi alusel kindlaksmääratud ettevõtjate suhtes ning neid tuleks kohaldada üksnes kõnealuste ettevõtjate selliste põhiplatvormiteenuste suhtes, mis eraldiseisvana kujutavad endast ärikasutajate jaoks olulist juurdepääsuteed lõppkasutajateni jõudmiseks. *Asjaolu, et on võimalik, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja tegutseb lisaks ärikasutajate ja lõppkasutajate vahendamisele ka vahendajana lõppkasutajate vahel, näiteks numbrivaba isikutevahelise side teenuste puhul, ei peaks välistama järeldust, et selline ettevõtja on või võib olla ärikasutajate jaoks oluline juurdepääsutee lõppkasutajateni jõudmiseks.*
- (16) Et tagada käesoleva määruse tõhus kohaldamine selliste põhiplatvormiteenuseid *osutavate ettevõtjate* suhtes, kes kõige tõenäolisemalt vastavad kõnealustele objektiivsetele nõuetele, ja olukordades, kus konkurentsi nõrgestavad ebaausad *tavad on* kõige valdavamad ja *kõige suurema mõjuga*, peaks komisjonil olema võimalik vahetult määrata pääsuvalitsejaks sellised põhiplatvormiteenuseid *osutavad ettevõtjad*, kes vastavad teatavatele kvantitatiivsetele künnistele. Selliste ettevõtjate puhul tuleks igal juhul rakendada kiiret määramisprotsessi, mis peaks algama *pärast seda, kui käesolev määrus muutub kohaldatavaks.*

- (17) *Asjaolu, et ettevõtjal on* liidus märkimisväärselt suur käive ja ta *osutab* põhiplatvormiteenust vähemalt kolmes liikmesriigis, on oluline märk sellest, et *kõnealusel ettevõtjal* on märkimisväärne mõju siseturule. Samale asjaolule viitab ka see, kui vähemalt kolmes liikmesriigis põhiplatvormiteenust *osutaval ettevõtjal* on märkimisväärselt suur turukapitalisatsioon või samaväärne õiglane turuväärtus. Seega tuleks eeldada, et põhiplatvormiteenust *osutaval ettevõtjal* on märkimisväärne mõju siseturule siis, kui ta osutab põhiplatvormiteenust vähemalt kolmes liikmesriigis ja kui tema kontserni *liidus* realiseeritud käive vastab teatavale kõrgele künnisele või ületab seda või kui kontserni turukapitalisatsioon vastab teatavale suurele absoluutväärtusele või ületab seda. Selliste põhiplatvormiteenuseid *osutavate ettevõtjate* puhul, kes kuuluvad börsil noteerimata ettevõtjatele, *tuleks kasutada võrdlusalusena* samaväärset õiglast turuväärtust ■ .
- Komisjonil peaks olema võimalik kasutada* oma õigust võtta vastu delegeeritud õigusakte, et töötada välja objektiivne metoodika kõnealuse väärtuse arvutamiseks. Kontserni *liidus realiseeritud* suur käive koos künniseni küündiva põhiplatvormiteenuste kasutajate *arvuga* liidus annab märku suhteliselt suurest suutlikkusest kõnealuste kasutajate pealt tulu teenida. Suur turukapitalisatsioon sama künniseni küündiva kasutajate arvu suhtes liidus annab märku suhteliselt suurest suutlikkusest kõnealuste kasutajate pealt lähitulevikus tulu teenida. Selline raha teenimise potentsiaal kajastab omakorda põhimõtteliselt asjaolu, et asjaomased ettevõtjad on olulised juurdepääsuteed. Mõlemad näitajad *kajastavad* lisaks *asjaomaste ettevõtjate* finantssuutlikkust, sealhulgas võimet kasutada ära juurdepääsu finantsturgudele, et oma positsiooni tugevdada. Nii *võib* juhtuda näiteks olukorras, kui kõnealust head juurdepääsu kasutatakse teiste ettevõtjate omandamiseks, millel on omakorda tõendatud potentsiaalne negatiivne mõju innovatsioonile. Turukapitalisatsioon võib samuti *kajastada* asjaomaste *ettevõtjate* tõenäolist tulevast positsiooni ja mõju siseturule, *olguigi et* praegu võib nende käive olla suhteliselt väike. Turukapitalisatsiooni piirväärtus *peaks* põhinema tasemel, mis vastab liidu suurimate börsil noteeritud ettevõtjate turukapitalisatsiooni keskmisele väärtusele asjakohasel ajavahemikul.

- (18) **Kui viimase majandusaasta** ■ künnise tasemel või sellest suurem turukapitalisatsioon peaks **andma aluse** eeldada, et põhiplatvormiteenuseid **osutaval ettevõtjal** on ■ märkimisväärne mõju siseturule, **siis põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja püsivat künnise tasemel või sellest suuremat turukapitalisatsiooni kolme või enama aasta jooksul tuleks käsitada kui asjaolu, mis kinnitab kõnealust eeldust veelgi.**
- (19) **Seevastu** võiks turukapitalisatsiooniga seoses olla vajalik arvestada mitut tegurit, mida tuleks põhjalikult hinnata, et teha kindlaks, kas põhiplatvormiteenuseid **osutavat ettevõtjat** tuleks käsitada siseturule olulist mõju avaldava ettevõtjana. See võiks osutada vajalikuks olukorras, kus põhiplatvormiteenuseid **osutava ettevõtja** turukapitalisatsioon oli eelnevatel majandusaastatel **künnisest** oluliselt väiksem **ning** kus tema turukapitalisatsiooni volatiilsus vaadeldaval perioodil ei olnud proportsioonis aktsiaturu üldise volatiilsusega või kus tema turukapitalisatsiooni trajektoor ei olnud turusuundumuste kontekstis kooskõlas kiire ja ühesuunalise kasvuga.

- (20) Kui väga suur hulk ärikasutajaid sõltub põhiplatvormiteenusest, et jõuda väga suure hulga igakuiste aktiivsete lõppkasutajateni, **on** kõnealust teenust **osutaval ettevõtjal võimalik** mõjutada suure osa ärikasutajate tegevust oma huvides, mis viitab põhimõtteliselt sellele, et **kõnealune ettevõtja on** oluline juurdepääsutee. Nende arvnäitajate jaoks tuleks määrata kindlaks asjakohased tasemed, mis tähistavad lõppkasutajate puhul märkimisväärset protsendimäära kogu liidu elanikkonnast ning ärikasutajate künnise kindlaksmääramisel märkimisväärset protsendimäära kõigist põhiplatvormiteenuseid kasutavatest ettevõtjatest. **Aktiivsed lõppkasutajad ja ärikasutajad tuleks kindlaks teha ja neid tuleks arvestada viisil, mis kajastab adekvaatselt asjaomase konkreetse põhiplatvormiteenuse rolli ja ulatust. Selleks et tagada pääsuvalitsejate jaoks õiguskindlus, tuleks tegurid, mille põhjal määratakse kindlaks aktiivsete lõppkasutajate ja ärikasutajate arv põhiplatvormiteenuse kohta, esitada käesoleva määruse lisas. Selliseid tegureid võivad mõjutada tehnoloogia areng ja muud arengusuunad. Komisjonile tuleks seega anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust, ajakohastades metoodikat ja näitajate loetelu, mille põhjal määratakse kindlaks aktiivsete lõppkasutajate ja aktiivsete ärikasutajate arv.**

- (21) Põhiplatvormiteenust **osutava ettevõtja** kindlat ja püsivat positsiooni tema tegevusalal või sellise positsiooni tulevikus **saavutamise** tõenäosust näitab eelkõige see, kui kõnealuse ettevõtja positsiooni avatus konkurentsile on piiratud. Selline on olukord tõenäoliselt siis, kui **ettevõtja** on vähemalt kolmes liikmesriigis osutanud põhiplatvormiteenust väga suurele hulgale ärikasutajatele ja lõppkasutajatele vähemalt **kolme** aasta **jooksul**.
- (22) Selliseid künniseid võib **mõjutada** turu ja tehnoloogia areng. Seepärast tuleks komisjonile anda õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte, et täpsustada metoodikat, mille abil tehakse kindlaks, kas kvantitatiivsed künnised on saavutatud, ning kohandada seda vajaduse korral korrapäraselt vastavalt turu ja tehnoloogia arengule. **Selliste delegeeritud õigusaktidega ei tohiks muuta käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivseid künniseid.**

- (23) Põhiplatvormiteenuseid *osutav ettevõtja peaks erandolukorras suutma lükata ümber eelduse*, et *tal* on märkimisväärne mõju siseturule, *tõendades, et kuigi ta täidab käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivseid künniseid, ei täida ta pääsuvalitsejaks määramise nõudeid*. Kohustus esitada tõendeid selle kohta, et kvantitatiivsete künniste täitmisest tulenevat eeldust ei tuleks ■ kohaldada■, peaks lasuma *kõnealusel ettevõtjal*. *Esitatud tõendite ja väidete* hindamisel peaks komisjon võtma arvesse üksnes neid elemente, mis on *kvantitatiivsete künnistega* vahetult seotud, *nimelt* põhiplatvormiteenuseid *osutava ettevõtja selline mõju siseturule, mis ületab tema tulusid või turukapitalisatsiooni, näiteks ettevõtja suurus absoluutarvudes ning nende liikmesriikide arv, kus ta tegutseb; määr, mille võrra ärikasutajate ja lõppkasutajate tegelik arv ületab künniseid, ning ettevõtja osutatava põhiplatvormiteenuse tähtsus, võttes arvesse asjaomase põhiplatvormiteenuse üldist ulatust; ning see, mitme aasta jooksul on künniseid täidetud*. Igasugused majanduslikel alustel esitatud põhjendused, mis tuginevad *туру määratlusele või* näitavad põhiplatvormiteenuseid *osutava ettevõtja* teatavat liiki tegevusest tulenevat tõhusust, tuleks jätta tähelepanuta, sest need ei ole pääsuvalitsejaks määramisel asjakohased. *Kui esitatud väited ei ole piisavalt põhjendatud, sest need ei sea eeldust ilmselgelt kahtluse alla, peaks komisjonil olema võimalik lükata väited tagasi pääsuvalitsejaks määramise jaoks ette nähtud 45 tööpäeva jooksul*. Kui põhiplatvormiteenuseid *osutav ettevõtja* takistab uurimist, hoidudes komisjoni võetavate uurimismeetmete järgimisest, peaks komisjonil olema võimalik teha otsus kvantitatiivsete künniste *kohta olemasoleva teabe* põhjal.

- (24) Ette tuleks näha ka selliste põhiplatvormiteenuseid *osutavate ettevõtjate* pääsuvalitseja rolli hindamine, kes ei vasta kõigile kvantitatiivsetele künnistele, võttes arvesse üldisi objektiivseid nõudeid selle kohta, et neil on märkimisväärne mõju siseturule, et nad on ärikasutajate jaoks olulised juurdepääsuteed, mis võimaldavad jõuda lõppkasutajateni, ning neil on kindel ja püsiv positsioon oma tegevusalal või nad tõenäoliselt saavutavad selle lähitulevikus. *Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja on keskmise suurusega, väike- või mikroettevõtja, tuleks hindamisel hoolikalt arvesse võtta seda, kas selline ettevõtja võiks oluliselt kahjustada põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile, kuna käesolev määrus on suunatud eelkõige märkimisväärse majandusliku võimuga suurettevõtjatele, mitte niivõrd keskmise suurusega, väike- või mikroettevõtjatele.*

- (25) Sellise hinnangu saab anda üksnes turu-uuringu alusel, võttes arvesse kvantitatiivseid künniseid. Oma hinnangus peaks komisjon pidama silmas eesmärki säilitada ja edendada innovatsiooni **ning** digitoodete ja -teenuste kvaliteeti, hindade õiglust ja konkurentsivõimet ning kvaliteedi ja valikuvõimaluste jätkuvat kõrget taset ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks. **Arvesse võib võtta** põhiplatvormiteenuseid **osutavatele ettevõtjatele** omaseid tunnuseid, nagu äärmiselt suur mastaabi- **või mitmekülgsussääst**, väga tugevad võrguefektid, **andmepõhised eelised**, suutlikkus ühendada paljusid ärikasutajaid paljude lõppkasutajatega tänu kõnealuste teenuste mitmepoolsusele, seotuse efektid, **mitme** platvormi kasutamise puudumine, **konglomeraadile omane struktuur** või vertikaalne integratsioon. Lisaks **võib** väga suurt turukapitalisatsiooni, väga suurt omakapitali väärtust võrreldes kasumiga või väga suurt käivet, mis saadakse ühe põhiplatvormiteenuse lõppkasutajatelt, **kasutada** selliste **ettevõtjate** võimenduspotentsiaali **ja turu enda kasuks kallutamise suutlikkuse näitajatenä**. Lisaks turukapitalisatsioonile on suured **suhtelised kasvumäärad** näide dünaamilistest parameetritest, mis on eriti asjakohased selliste põhiplatvormiteenuseid **osutavate ettevõtjate** kindlakstegemiseks, **kes** tõenäoliselt saavutavad kindla ja püsiva turupositsiooni. Kui põhiplatvormiteenuseid **osutav ettevõtja** takistab uurimist märkimisväärselt, hoidudes komisjoni võetavate uurimismeetmete järgimisest, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsus, tehes kättesaadavate faktide põhjal negatiivseid järeldusi.

- (26) Kohaldada tuleks eraldi norme selliste põhiplatvormiteenuseid *osutavate ettevõtjate* suhtes, kes tõenäoliselt saavutavad kindla ja püsiva turupositsiooni lähitulevikus. Samad põhiplatvormiteenuste konkreetsete omadused viitavad tõenäosusele, et turgu on võimalik ettevõtja kasuks kallutada: kui põhiplatvormiteenust *osutav ettevõtja* on saanud seoses oma mastaabi või vahendusjõuga konkurentide või potentsiaalsete konkurentide ees teatava eelise, võib tema positsioon muutuda kõigutamatuks ning olukord võib kujuneda selliseks, et tõenäoliselt saavutab ta lähitulevikus kindla ja püsiva turupositsiooni. Ettevõtjad võivad püüda turgu enda kasuks kallutada ning saada pääsuvalitsejaks, rakendades mõningaid käesoleva määruse *alusel* reguleeritud ebaõiglasi tingimusi ja ebaausaid tavasid. Sellises olukorras näib olevat asjakohane sekkuda enne, kui turg pöördumatult ettevõtja kasuks kaldub.
- (27) Selline varajane sekkumine peaks aga piirduma üksnes seda laadi kohustuste kehtestamisega, mis on vajalikud ja asjakohased tagamaks, et kõnealused teenused on endiselt konkurentsile avatud ning võimaldavad vältida ebaõiglaste tingimuste ja ebaausate tavade kvalifitseeritud riski. Kohustused, mis takistavad põhiplatvormiteenuseid *osutavatel ettevõtjatel* saavutada oma tegevuses kindlat ja püsivat positsiooni, näiteks need, mis takistavad võimendust, ning need, mis hõlbustavad platvormi vahetamist ja mitme platvormi kasutamist, on otsesemalt suunatud kõnealuse eesmärgi saavutamisele. Lisaks peaks komisjon proportsionaalsuse tagamiseks kohaldama kõnealustest kohustustest üksnes neid, mis on käesoleva määruse eesmärkide saavutamiseks vajalikud ja proportsionaalsed, ning korrapäraselt kontrollima, kas sellised kohustused tuleks jätta kehtima, kaotada või kas neid tuleks kohandada.

- (28) **Üksnes nende kohustuste kohaldamine, mis on vajalikud ja proportsionaalsed käesoleva määruse eesmärkide täitmiseks**, peaks võimaldama komisjonil õigel ajal ja tõhusalt sekkuda, tagades samal ajal täielikult **kaalutud** meetmete proportsionaalsuse. Samuti peaks see veenma tegelikke või potentsiaalseid turuosalisi, et asjaomased teenused on konkurentsile avatud ja **õiglased**.
- (29) **Pääsuvalitsejad** peaksid täitma käesolevas määruses sätestatud kohustusi seoses iga põhiplatvormiteenusega, mis on loetletud asjaomases määramisotsuses. **Kohustusi** tuleks kohaldada, võttes arvesse pääsuvalitseja konglomeraadipositsiooni, kui see on asjakohane. Lisaks **peaks** komisjonil **olema võimalik** kehtestada oma **otsusega** pääsuvalitsejale **rakendusmeetmeid** . **Rakendusmeetmed** tuleks kavandada tõhusal viisil, võttes arvesse põhiplatvormiteenuste omadusi **ja** võimalikku kõrvalehoidmise riski ja järgides proportsionaalsuse põhimõtet ning austades asjaomaste ettevõtjate ja kolmandate isikute põhiõigusi.

- (30) Põhiplatvormiteenuste väga kiirelt muutuva ja keeruka tehnoloogilise iseloomu tõttu on vaja korrapäraselt läbi vaadata pääsuvalitsejate staatus, samuti nende ettevõtjate staatus, kes tõenäoliselt saavutavad oma tegevuses **kindla** ja püsiva positsiooni lähitulevikus. Et kõik turuosalisel, sealhulgas pääsuvalitsejad, saaksid kohaldatavate õiguslike kohustustega seoses nõutava kindluse, tuleb kehtestada selliste korrapärase läbivaatamise tähtaeg. Samuti on oluline korraldada selliseid läbivaatamisi korrapäraselt ja vähemalt iga **kolme** aasta tagant. ***Lisaks on oluline selgitada, et mitte iga selliste asjaolude muutus, mille põhjal põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja on määratud pääsuvalitsejaks, ei peaks nõudma määramisotsuse muutmist. Määramisotsuse muutmise on vajalik ainult juhul, kui muutunud asjaolud toovad kaasa ka hinnangu muutumise. See, kas hinnang muutub, tuleks teha kindlaks asjaolude ja olukorra juhtumipõhise hindamise teel.***

- (31) Et tagada pääsuvalitsejate osutatavate põhiplatvormiteenuste puhul **konkurentsile avatus ja** õiglus, tuleb selgelt ja ühemõtteliselt sätestada nende teenuste suhtes ühtlustatud **õigusnormid**. Selliseid norme on vaja, et vähendada pääsuvalitsejate ■ tavadest tuleneva kahjuliku mõju ohtu – see oleks kõnealuste teenuste ärikeskkonna, kasutajate ja kokkuvõttes kogu ühiskonna huvides. **Kohustused vastavad nendele tavadele, mida digisektori omadusi arvesse võttes peetakse konkurentsile avatust kahjustavaks või ebaausaks või mõlemaks ning millel on eriti negatiivne otsene mõju ärikasutajatele ja lõppkasutajatele. Käesolevas määruses sätestatud kohustuste puhul peaks olema võimalik võtta konkreetset arvesse osutatavate põhiplatvormiteenuste laadi. Käesolevas määruses sätestatud kohustused ei peaks tagama konkurentsile avatuse ja õigluse üksnes seoses määramisotsuses loetletud põhiplatvormiteenustega, vaid ka seoses muude digitoodete ja -teenustega, mille puhul pääsuvalitsejad võimendavad oma juurdepääsutee positsiooni ja mida sageli pakutakse koos põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks.**

- (32) *Käesoleva määruse kohaldamisel peaks konkurentsile avatus olema seotud ettevõtjate suutlikkusega kõrvaldada tõhusalt turule sisenemise ja turu laienemise tõkked ning konkureerida pääsuvalitsejaga toodete ja teenuste omaduste osas. Põhiplatvormiteenuste omadused digisektoris, nagu võrguefekt, suur mastaabisääst ja kasu andmetest, on piiranud nende teenuste ja nendega seotud ökosüsteemide konkurentsile avatust. Selline vähene konkurentsile avatus vähendab stiimuleid uuendada ja täiustada tooteid ja teenuseid pääsuvalitseja, tema ärikasutajate, konkurentide ja klientide jaoks ning avaldab seega negatiivset mõju laiema digiplatvormimajanduse innovatsioonipotentsiaalile. Teenuste konkurentsile avatus digisektoris võib olla piiratud ka juhul, kui põhiplatvormiteenusel on rohkem kui üks pääsuvalitseja. Seepärast tuleks käesoleva määrusega keelata pääsuvalitsejate teatavad tavad, mis võivad suurendada sisenemis- või laienemistõkkeid, ning kehtestada pääsuvalitsejatele teatavad kohustused, mis neid tõkkeid vähendavad. Kohustustes tuleks käsitleda ka olukordi, kus pääsuvalitseja positsiooni võib olla kindlustatud sellisel määral, et platvormidevaheline konkurents ei ole lühikeses perspektiivis tõhus, mis tähendab, et tuleb luua platvormisisene konkurents või tuleb seda suurendada.*

- (33) *Käesoleva määruse kohaldamisel peaks ebaõiglus olema seotud ärikasutajate õiguste ja kohustuste tasakaalustamatusega, mille puhul pääsuvalitseja saab ebaproportsionaalse eelise. Turuosalistel, sealhulgas põhiplatvormiteenuste ärikasutajatel ja koos selliste põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks osutatavate teenuste alternatiivsetel osutajatel peaks olema võimalik piisavalt ära kasutada kasu, mis tuleneb nende uuendusalaalastest või muudest jõupingutustest. Tänu pääsuvalitsejate juurdepääsupositsioonile ja suuremale läbirääkimisjõule, on võimalik, et nad tegutsevad viisil, mis ei võimalda teistel täielikult ära kasutada oma panusest saadavat kasu, ning seavad ühepoolset tasakaalustamata tingimused nende põhiplatvormiteenuste või kõnealuste teenustega koos osutatavate või neid toetavate teenuste kasutamiseks. Sellist tasakaalustamatust ei välista asjaolu, et pääsuvalitseja pakub konkreetset teenust tasuta konkreetsele kasutajate rühmale, ning see võib seisneda ka ärikasutajate välistamises või diskrimineerimises, eelkõige juhul, kui viimased konkureerivad pääsuvalitseja osutatavate teenustega. Seepärast tuleks käesoleva määrusega kehtestada pääsuvalitsejatele kohustused, mis sellist tegevust käsitlevad.*

- (34) *Konkurentsile avatus ja õiglus on omavahel tihedalt seotud. Teatava teenuse vähene konkurentsile avatus või selle puudumine võib võimaldada pääsuvalitsejal kasutada ebaausaid tavasid. Samamoodi võivad pääsuvalitseja ebaausad tavad vähendada ärikasutajate või teiste võimalust pääsuvalitsejaga konkureerida. Käesolevas määruses sätestatud konkreetne kohustus võib seega käsitleda mõlemat elementi.*
- (35) Käesolevas määruses sätestatud kohustused on **seega** vajalikud avaliku korraga seoses kindlaks tehtud probleemide lahendamiseks, kuna puuduvad alternatiivsed ja vähem piiravad meetmed, millega oleks võimalik tõhusalt saavutada sama tulemus, võttes arvesse vajadust kindlustada avalikku korda, kaitsta privaatsust ning võidelda pettuste ja petturlike tavade vastu.

- (36) *Pääsuvalitsejad koguvad sageli otse lõppkasutajate isikuandmeid internetireklaamiteenuste osutamiseks, kui lõppkasutajad kasutavad kolmandate isikute veebisaite ja tarkvararakendusi. Ka kolmandad isikud annavad pääsuvalitsejatele oma lõppkasutajate isikuandmeid, et kasutada teatavaid pääsuvalitsejate poolt põhiplatvormiteenuste raames osutatavaid teenuseid, nagu näiteks valitud sihtrühm. Põhiplatvormiteenuseid kasutavatelt kolmandatelt isikutelt saadud isikuandmete töötlemine internetireklaamiteenuste osutamise eesmärgil annab pääsuvalitsejatele potentsiaalseid andmete kogumisega seotud eeliseid, mis suurendavad turule sisenemise tõkkeid. Seda seetõttu, et pääsuvalitsejad töötlevad isikuandmeid, mis on saadud oluliselt suuremalt hulgalt kolmandatelt isikutelt kui ainult teistelt ettevõtjatelt. Sarnaseid eeliseid annab i) põhiplatvormiteenuse kaudu kogutud lõppkasutajate isikuandmete kombineerimine muude teenuste kaudu kogutud andmetega, ii) põhiplatvormiteenuse kaudu saadud isikuandmete riskasutamine muude pääsuvalitseja poolt eraldi osutatavate teenuste puhul, eelkõige teenused, mida ei osutata koos asjaomase põhiplatvormiteenusega või selle toetamiseks, ja vastupidi, või iii) lõppkasutajate sisselogimine pääsuvalitsejate eri teenustesse, eesmärgiga isikuandmeid kombineerida. Tagamaks et pääsuvalitsejad ei kahjusta ebaõiglaselt põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust, peaksid nad võimaldama lõppkasutajatel vabalt valida, kas nad on nõus selliste andmete töötlemise ja sisselogimise tavade kasutamisega, pakkudes vähem isikustatud, kuid samaväärset alternatiivi ning ilma et põhiplatvormiteenuse või selle teatavate funktsioonide kasutamine sõltuks lõppkasutaja nõusolekust. See ei tohiks piirata pääsuvalitseja poolt isikuandmete töötlemist ega lõppkasutajate teenusesse sisselogimist, mis tugineb määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktides c, d ja e ette nähtud õiguslikule alusele, kuid mitte nimetatud määruse artikli 6 lõike 1 punktidele b ja f.*

- (37) *Vähem isikustatud alternatiiv ei tohiks olla nõusoleku andnud lõppkasutajatele pakutava teenusega võrreldes erinev või halvema kvaliteediga, välja arvatud juhul, kui kvaliteedi halvenemine on vahetult tingitud sellest, et pääsuvalitseja ei ole võimeline selliseid isikuandmeid töötleva või lõppkasutajaid teenusesse sisse logima. Nõusoleku andmata jätmine ei tohiks olla keerulisem kui nõusoleku andmine. Kui pääsuvalitseja küsib nõusolekut, peaks ta ennetavalt pakkuma lõppkasutajale kasutajasõbralikku lahendust nõusoleku andmiseks, muutmiseks või tagasivõtmiseks sõnaselgel, lihtsal ja arusaadaval viisil. Elkkõige tuleks nõusolek anda selge nõusolekut väljendava tegevusega või avalduse vormis, millega lõppkasutaja annab vabatahtlikult, konkreetselt, teadlikult ja ühemõtteliselt nõusoleku, nagu see on määratletud määruses (EL) 2016/679. Nõusoleku andmise ajal ning üksnes siis, kui see on asjakohane, tuleks lõppkasutajat teavitada, et keeldumine võib tuua kaasa vähem isikustatud pakkumise, kuid muidu jääb põhiplatvormiteenus muutmata ja ühtegi funktsiooni ei suleta. Erandkorras, kui nõusolekut ei saa anda otse pääsuvalitseja põhiplatvormiteenusele, peaks lõppkasutajatel olema võimalik anda nõusolek iga kolmanda isiku teenuse kaudu, mis seda põhiplatvormiteenust kasutab, et pääsuvalitseja saaks töödelda isikuandmeid internetireklaamiteenuste osutamise eesmärgil.*

Samuti peaks nõusoleku tagasivõtmine olema sama lihtne kui nõusoleku andmine. Pääsuvalitsejad ei tohiks kavandada, korraldada ega käitada oma internetipõhiseid kasutajaliideseid viisil, mis petab, manipuleerib või muul viisil oluliselt moonutab või kahjustab lõppkasutajate võimalust anda oma nõusolek vabatahtlikult. Eelkõige ei tohiks pääsuvalitsejatel lubada nõuda lõppkasutajatelt rohkem kui üks kord aastas, et nad annaksid nõusoleku samale töötlemiseesmärgile, millele nad algselt nõusolekut ei andnud või millele antud nõusoleku nad tagasi võtsid. Käesolev määrus ei piira määruse (EL) 2016/679, sealhulgas selle täitmise tagamise raamistiku kohaldamist, mida kohaldatakse jätkuvalt täies ulatuses andmesubjektide kõigi nõuete suhtes, mis on seotud nende kõnealusest määrusest tulenevate õiguste rikkumisega.

- (38) *Lapsed väärivad nende isikuandmete osas erilist kaitset, eelkõige mis puudutab nende isikuandmete kasutamist kommertsteadaannete või kasutajaprofiilide loomise eesmärgil. Laste kaitsmine internetis on liidu oluline eesmärk ja see peaks kajastuma asjakohases liidu õiguses. Sellega seoses tuleks igakülselt arvesse võtta digiteenuste ühtse turu määrust. Miski käesolevas määruses ei vabasta pääsuvalitsejaid kohaldatavas liidu õiguses sätestatud kohustusest kaitsta lapsi.*

- (39) *Teatavatel juhtudel, näiteks lepingutingimuste kehtestamisega, saavad pääsuvalitsejad piirata oma veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajate võimalusi pakkuda **tooteid** või teenuseid lõppkasutajatele soodsamatel tingimustel (sealhulgas soodsama hinnaga) muude veebipõhiste vahendusteenuste **või veebipõhiste otsemüügikanalite kaudu**. Kui sellised piirangud on seotud kolmandate isikute veebipõhiste vahendusteenustega, piiravad need platvormidevahelist konkurentsile avatust, mis omakorda piirab lõppkasutajate jaoks alternatiivsete veebipõhiste vahendusteenuste valikut. Kui sellised piirangud on seotud veebipõhiste otsemüügikanalitega, piiravad need ebaõiglaselt ärikasutajate vabadust selliseid kanaleid kasutada.* Tagamaks et pääsuvalitsejate osutatavate veebipõhiste vahendusteenuste ärikasutajad saaksid vabalt valida alternatiivseid veebipõhiseid vahendusteenuseid **või veebipõhiseid otsemüügikanaleid** ja eristada tingimusi, mille alusel nad oma tooteid või teenuseid **lõppkasutajatele** pakuvad, ei tohiks lubada pääsuvalitsejatel takistada ärikasutajaid pakkumast erinevaid kaubandustingimusi, sealhulgas erinevat hinda. Seda piirangut tuleks kohaldada kõigi samaväärse mõjuga meetmete suhtes, nagu vahendustasude suurendamine või ärikasutajate pakkumiste valikust kõrvaldamine.

- (40) Et ennetada ärikasutajate sõltuvuse suurenemist pääsuvalitsejate põhiplatvormiteenustest **ja edendada mitme platvormi kasutamist**, peaks kõnealuste pääsuvalitsejate ärikasutajatel olema vabadus sellise turustuskanali reklaamimiseks ja valimiseks, mida nad peavad kõige asjakohasemaks, et suhelda lõppkasutajatega, kes on juba ärikasutajate kliendiks saanud pääsuvalitseja osutatavate põhiplatvormiteenuste **või muude kanalite kaudu**. Seda tuleks kohaldada pakkumiste reklaamimise suhtes, sealhulgas ärikasutaja tarkvararakenduse kaudu, ning ärikasutajate ja lõppkasutajate vahelise mis tahes vormis teabevahetuse ja lepingute sõlmimise suhtes. Kliendiks saanud lõppkasutaja on lõppkasutaja, kes on ärikasutajaga juba sõlminud ärisuhte ning kelle puhul on ärikasutaja, kui see on asjakohane, otseselt või kaudselt maksnud pääsuvalitsejale tasu selle eest, et ta hõlbustas lõppkasutaja algset ärikasutaja kliendiks saamist. Sellised ärisuhted võivad olla tasulised või tasuta (näiteks tasuta proovid ja tasuta teenusepaketid) ning need võivad olla sõlmitud kas pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuse või muu kanali kaudu. Seejuures peaks ka lõppkasutajatel olema vabadus valida selliste ärikasutajate pakkumisi ja sõlmida nendega lepinguid kas pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuste kaudu, kui see on asjakohane, või ärikasutaja otsese turustuskanali või muu kaudse kanali kaudu, mida ärikasutaja kasutab.

- (41) *Lõppkasutajate võimalust hankida sisu, tellimusi, funktsioone või muid tooteid, mis asuvad pääsuvalitseja põhiplatvormiteenustest väljaspool, ei tohiks kahjustada ega piirata. Eelkõige tuleks ära hoida olukord, kus pääsuvalitsejad piiravad lõppkasutajate juurdepääsu sellistele teenustele ja nende teenuste kasutamist pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuse tarkvararakenduse kaudu. Näiteks ei tohiks tellijatel, kes ostavad võrgusisu väljaspool tarkvararakendust, tarkvararakenduste poodi või virtuaalassistenti, takistada juurdepääsu kõnealusele võrgusisule läbi pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuses töötava tarkvararakenduse pelgalt seetõttu, et see osteti väljaspool sellist tarkvararakendust, tarkvararakenduste poodi või virtuaalassistenti.*
- (42) Õiglase kaubanduskeskkonna ja digisektori konkurentsile avatuse huvides on oluline kaitsta ärikasutajate *ja lõppkasutajate, sealhulgas rikkumisest teavitavate* isikute õigust juhtida tähelepanu *pääsuvalitsejate* ebaausate *tavadega seotud probleemidele, pöördudes liidu või liikmesriigi asjakohase õiguse rikkumise küsimustes* asjaomaste haldus- või muude asutuste, *sealhulgas liikmesriigi kohtu poole*. Näiteks *võivad* ärikasutajad *või lõppkasutajad* soovida esitada kaebusi eri liiki ebaausate tavade kohta, nagu diskrimineerivad juurdepääsutingimused, ärikasutajate kontode põhjendamatu sulgemine või ebaselgetel põhjustel toodete *loetelust väljaarvamine*. Seetõttu tuleks keelata igasugune tegevus, mis võib *kõnealustel kasutajatel* probleemide tõstatamist või kehtivate õiguskaitsevahendite kasutamist mingil viisil takistada *või pärssida*, näiteks lepingute konfidentsiaalsusklauslite või muude kirjalike tingimuste abil. Selle *keeluga* ei tohiks piirata ärikasutajate ja pääsuvalitsejate õigust näha oma lepingutes ette kasutamistingimused, sealhulgas seaduslike kaebuste menetlemise mehhanismide kasutamine, mis hõlmab alternatiivsete vaidluste lahendamise mehhanismide või konkreetsete kohtute pädevuse kasutamist kooskõlas liidu ja liikmesriigi vastava õigusega. See ei tohiks ■ piirata ka pääsuvalitsejate rolli ebaseadusliku veebisisu vastu võitlemisel.

- (43) *Teatavad teenused, mida osutatakse koos pääsuvalitseja asjaomaste põhiplatvormiteenustega või nende teenuste toetamiseks, nagu identimisteenused, brauserimootorid, makseteenused või makseteenuste osutamist toetavad tehnilised teenused, nagu rakendusesiseste ostude tegemiseks mõeldud maksesüsteemid, on ärikasutajate jaoks äritegevuseks ja teenuste optimeerimiseks väga olulised. **Eelkõige on iga brauser ehitatud brauserimootorile, mis vastutab peamiste brauserifunktsioonide eest, nagu kiirus, usaldusväärsus ja veebiga ühilduvus. Kui pääsuvalitsejad käitavad ja näevad ette brauserimootoreid, on neil võimalik kindlaks määrata funktsioonid ja standardid, mida kohaldatakse mitte ainult nende oma veebibrauserite, vaid ka konkureerivate veebibrauserite ja veebitarkvara rakenduste suhtes.*** Pääsuvalitsejad ei tohiks seega oma positsiooni ära kasutada, nõudmaks nendest sõltuvatelt ärikasutajatelt, et nad **kasutaksid** enda osutatavate põhiplatvormiteenuste või neid toetavate teenuste raames pääsuvalitseja osutatavaid teenuseid. *Selleks et vältida olukorda, kus pääsuvalitsejad sunnivad ärikasutajaid kaudselt kasutama oma teenuseid, mida osutatakse koos põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks, tuleks pääsuvalitsejatel samuti keelata nõuda, et lõppkasutajad kasutaksid selliseid teenuseid, kui selline nõue kehtestataks lõppkasutajatele pääsuvalitseja põhiplatvormiteenust kasutava ärikasutaja poolt osutatava teenuse raames. Selle keelu eesmärk on kaitsta ärikasutaja vabadust valida pääsuvalitseja teenustele alternatiivseid teenuseid, kuid seda ei tohiks käsitada ärikasutaja kohustusena pakkuda selliseid alternatiive oma lõppkasutajatele.*

- (44) *Tegevus, millega ärikasutajatelt või lõppkasutajatelt nõutakse pääsuvalitseja määramise otsuses loetletud muude põhiplatvormiteenuste tellimist või nende kasutajaks registreerumist või mis vastab käesolevas määruses sätestatud aktiivsete lõppkasutajate ja ärikasutajate künnistele eeltingimusena põhiplatvormiteenuse kasutamisele, sellele juurdepääsu saamisele või selle liikmeks või kasutajaks registreerumisele, annab pääsuvalitsejale vahendi oma põhiplatvormiteenuste uute ärikasutajate ja lõppkasutajate püüdmiseks ning sidumiseks, kuna see tagab, et ärikasutajad ei saa kasutada ühte põhiplatvormiteenust ilma, et nad vähemalt registreeruksid või loovsid konto teise põhiplatvormiteenuse kasutamise eesmärgil. Selline tegevus annab pääsuvalitsejatele samuti võimaliku eelise andmete kogumisel. Seega võib selline tegevus tekitada turule sisenemise tõkkeid ja tuleks keelata.*

- (45) Tingimused, mille alusel pääsuvalitsejad osutavad internetireklaamiteenuseid ärikasutajatele, sealhulgas nii reklaamijatele kui ka avaldajatele, on sageli läbipaistmatud. See läbipaistmatus on osaliselt seotud mõne platvormi tavadega, kuid on tingitud ka lihtsalt tänapäevase programmeeritava reklaami suurest keerukusest. Ollakse seisukohal, et kõnealune sektor on pärast uute privaatsust käsitlevate õigusaktide vastuvõtmist muutunud **vähem läbipaistvaks** . Selle tulemuseks on sageli olukord, kus reklaamijatel ja avaldajatel ei ole piisavalt teavet ja teadmisi nende **ostetud internetireklaamiteenuste** tingimuste kohta, ning see vähendab nende suutlikkust minna üle **mõne teise ettevõtja osutatavatele** internetireklaamiteenustele. Lisaks on internetireklaamiteenuste kulud **nendel tingimustel** tõenäoliselt suuremad, kui need oleksid õiglasemas, läbipaistvamas ja konkurentsile avatumas platvormikeskkonnas. Kõnealused suuremad kulud kajastuvad tõenäoliselt hindades, mida lõppkasutajad maksavad paljude igapäevatoodete ja -teenuste eest, mille müük sõltub internetireklaamiteenuste kasutamisest. Läbipaistvuskohustustega tuleks seega nõuda, et pääsuvalitsejad esitaksid reklaamijatele ja avaldajatele, kellele nad internetireklaamiteenuseid osutavad, taotluse korral **tasuta** teavet, mis võimaldab mõlemal poolel mõista hinda, mida asjaomase reklaami väärtusahela raames osutatavate eri **internetireklaamiteenuste** eest makstakse. **See teave tuleks taotluse korral esitada reklaamijale individuaalse reklaami tasandil hinna ja tasude kohta, mida kõnealuselt reklaamijalt nõutakse, ning kui avaldaja, kes omab reklaamiruumi, kus reklaam kuvatakse, on sellega nõus, siis ka kõnealuse avaldaja saadava tasu kohta. Selle teabe igapäevane esitamine võimaldab reklaamijatel saada piisavalt üksikasjalikku teavet, mis on vajalik, et võrrelda pääsuvalitsejate internetireklaamiteenuste kasutamise kulusid alternatiivsete ettevõtjate internetireklaamiteenuste kasutamise kuludega. Kui mõned avaldajad ei anna oma nõusolekut asjakohase teabe jagamiseks reklaamijaga, peaks pääsuvalitseja esitama reklaamijale teabe päeva keskmise tasu kohta, mida need avaldajad asjaomaste reklaamide eest saavad. Sama kohustust ja samu internetireklaamiteenuste osutamisega seotud asjakohase teabe jagamise põhimõtteid tuleks kohaldada ka avaldajate taotluste suhtes. Kuna pääsuvalitsejad võivad reklaamijatele ja avaldajatele internetireklaamiteenuste osutamisel kasutada erinevaid hinnakujundusmudeleid, näiteks hinda reklaamiga kokkupuute, vaatamise või muu kriteeriumi kohta, peaksid pääsuvalitsejad samuti esitama meetodi, mille alusel iga hind ja tasu arvutatakse.**

- (46) Pääsuvalitsejal *on teatavates olukordades* põhiplatvormiteenust *osutava ettevõtjana* topeltroll, mille puhul ta osutab oma ärikasutajatele põhiplatvormiteenust *ja sellega koos või selle toetamiseks võib-olla muid teenuseid*, kuid samal ajal konkureerib *või kavatseb* konkureerida nendesamade ärikasutajatega, pakkudes samadele lõppkasutajatele samu või sarnaseid teenuseid või tooteid. Sellises olukorras *võib* pääsuvalitseja lõigata oma topeltrollist kasu, kasutades oma teenuste *või toodete* huvides andmeid, mis on loodud *või esitatud* tema ärikasutajate poolt *nende tegevuse raames, kui kõnealused ärikasutajad kasutavad* põhiplatvormiteenuseid *või nende teenustega koos või nende toetamiseks osutatavaid teenuseid. Ärikasutaja andmed võivad sisaldada ka tema lõppkasutajate loodud või nende tegevuse käigus esitatud andmeid*. Selline *võib* olukord olla näiteks juhul, kui pääsuvalitseja pakub ärikasutajatele internetipõhist kauplemiskohta või *tarkvararakenduste* poodi ning ühtlasi *osutab* teenuseid *internetipõhise jaemüügi teenuseid osutava* või *tarkvararakendusi pakkuva ettevõtjana*. Vältimaks olukorda, kus pääsuvalitsejad saavad oma topeltrollist ebaõiglaselt kasu, *on vaja* tagada, et nad *ei kasuta* ärikasutajate teenustega sarnaste teenuste *osutamisel* koond- või koondamata andmeid, mis *võivad* hõlmata anonüümitud andmeid ja isikuandmeid, mis ei ole üldsusele kättesaadavad. Seda kohustust tuleks kohaldada pääsuvalitseja kui terviku suhtes, sealhulgas, kuid mitte üksnes tema äriüksuse suhtes, mis konkureerib põhiplatvormiteenuse ärikasutajatega.

- (47) Ärikasutajad **võivad** põhiplatvormiteenuseid **osutavalt ettevõtjalt** osta ka **internetireklaamiteenuseid** lõppkasutajatele kaupade ja teenuste pakkumise eesmärgil. Sellisel juhul **võib juhtuda**, et andmeid ei looda põhiplatvormiteenuses, vaid ärikasutaja esitab need põhiplatvormiteenuse keskkonda või need luuakse, tuginedes tema tegevusele asjaomases põhiplatvormiteenuses. Teatavatel juhtudel **võib** kõnealusel reklaami pakkuval põhiplatvormiteenusel olla topeltroll, **mille puhul ta on korraga nii internetireklaamiteenuseid osutav ettevõtja kui ka ärikasutajatega konkureerivaid teenuseid osutav ettevõtja**. Seega tuleks kohustust, millega keelatakse topeltrolliga pääsuvalitsejal kasutada ärikasutajate andmeid, kohaldada ka selliste andmete suhtes, mida põhiplatvormiteenus on ettevõtjatelt saanud eesmärgiga osutada selle põhiplatvormiteenusega seotud **internetireklaamiteenuseid**.
- (48) Pilvandmetöötlusteenuste puhul peaks **ärikasutajate andmete mittekasutamise** kohustus laienema andmetele, mida esitavad või loovad pääsuvalitseja ärikasutajad seoses kõnealuse pääsuvalitseja pilvandmetöötlusteenuse kasutamisega või tema tarkvararakenduste poe kaudu, mis võimaldab pilvandmetöötlusteenuste lõppkasutajatele juurdepääsu tarkvararakendustele. See kohustus ei tohiks piirata pääsuvalitseja õigust kasutada koondandmeid, et osutada oma **põhiplatvormiteenusega koos või selle toetamiseks osutatavaid muid teenuseid, nagu näiteks** andmeanalüüsiteenused, tingimusel et järgitakse **määrust (EL) 2016/679 ja** direktiivi 2002/58/EÜ ning käesolevas määruses sätestatud asjaomaseid kohustusi, mis käsitlevad **selliseid** teenuseid.

- (49) Pääsuvalitseja **võib** kasutada eri vahendeid, et soosida enda **või kolmanda isiku** pakutavaid teenuseid või tooteid **oma operatsioonisüsteemis, virtuaalassistendis või veebibrauseris**, kahjustades sellega samu või sarnaseid teenuseid, mida lõppkasutajad võiksid saada **muude** kolmandate isikute kaudu. Selline olukord **võib esineda** näiteks siis, kui pääsuvalitseja eelinstallib ise teatavaid tarkvararakendusi või -teenuseid. Selleks et lõppkasutajad saaksid valikuvõimaluse, ei tohiks pääsuvalitsejad takistada lõppkasutajatel **█** tarkvararakendusi oma **operatsioonisüsteemis** desinstallida. **Pääsuvalitsejal peaks olema võimalik tarkvararakenduste desinstallimist piirata üksnes juhul, kui need rakendused on operatsioonisüsteemi või seadme tööks hädavajalikud. Pääsuvalitsejad peaksid samuti võimaldama lõppkasutajatel hõlpsasti muuta operatsioonisüsteemi, virtuaalassistendi ja veebibrauseri vaikeseadeid, kui need vaikeseaded eelistavad tema enda tarkvararakendusi ja -teenuseid. See hõlmab valikukuva siis, kui kasutajad kasutavad esimest korda määramisotsuses loetletud pääsuvalitseja veebipõhist otsingumootorit, virtuaalassistenti või veebibrauserit, võimaldades lõppkasutajatel valida alternatiivse vaiketeenuse, kui pääsuvalitseja operatsioonisüsteem suunab lõppkasutajad kõnealuse veebipõhise otsingumootori, virtuaalassistendi või veebibrauseri juurde ning kui pääsuvalitseja virtuaalassistent või veebibrauser suunab kasutaja määramisotsuses loetletud veebipõhise otsingumootori juurde.**

- (50) Pääsuvalitseja poolt tarkvararakenduste levitamisele kehtestatud reeglid **võivad** teatavatel asjaoludel piirata lõppkasutajate võimalusi installida ja tõhusalt kasutada kolmanda isiku tarkvararakendusi või tarkvararakenduste poode asjaomase pääsuvalitseja **riistvaral või** operatsioonisüsteemis ning piirata lõppkasutajate juurdepääsu **sellistele** tarkvararakendustele või tarkvararakenduste poodidele väljaspool kõnealuse pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuseid. Sellised piirangud **võivad** vähendada tarkvararakenduste arendajate võimalusi kasutada alternatiivseid turustuskanaleid ja lõppkasutajate võimalusi valida eri turustuskanalite kaudu pakutavate eri tarkvararakenduste vahel ning tuleks keelata ebaausa tavana, mis pärsib põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust.
- Konkurentsile avatuse tagamiseks peaks pääsuvalitseja lisaks võimaldama kolmanda isiku tarkvararakendustel või tarkvararakenduste poodidel suunata lõppkasutajat otsustama, kas see teenus peaks muutuma vaiketeenuseks, ja võimaldama seda muudatust hõlpsasti teha.** Tagamaks, et kolmanda isiku tarkvararakendused või tarkvararakenduste poed ei ohusta pääsuvalitseja pakutava riistvara või operatsioonisüsteemi terviklust, **peaks** kõnealusel pääsuvalitsejal **olema võimalik** rakendada tervikluse kaitseks vajalikke ja proportsionaalseid tehnilisi või lepingulisi meetmeid, kui pääsuvalitseja tõendab, et sellised meetmed on vajalikud ja põhjendatud ning riistvara või operatsioonisüsteemi tervikluse kaitsmiseks puuduvad vähem piiravad vahendid. **Riistvara või operatsioonisüsteemi terviklus peaks hõlmama kõiki projekteerimislahendusi, mida on vaja rakendada ja säilitada, et riistvara või operatsioonisüsteem oleks kaitstud loata juurdepääsu eest, tagades, et asjaomase riistvara või operatsioonisüsteemi jaoks ette nähtud turvameetmeid ei saa ohtu seada.** Tagamaks, et kolmanda isiku tarkvararakendused või tarkvararakenduste poed ei kahjusta lõppkasutajate turvalisust, **peaks** pääsuvalitsejal **olema võimalik** rakendada rangelt vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid ja seadeid, välja arvatud vaikeseaded, mis võimaldavad lõppkasutajatel tõhusalt kaitsta turvalisust seoses kolmanda isiku tarkvararakenduste või tarkvararakenduste poodidega, kui pääsuvalitseja tõendab, et sellised meetmed ja seaded on rangelt vajalikud ja põhjendatud ning et selle eesmärgi saavutamiseks puuduvad vähem piiravad vahendid. Pääsuvalitsejal ei tohiks olla võimalik rakendada selliseid meetmeid vaikeseadete või eelinstallimise kaudu.

- (51) Pääsuvalitsejad on sageli vertikaalselt integreeritud ja pakuvad lõppkasutajatele teatavaid tooteid või teenuseid oma põhiplatvormiteenuste kaudu või nende kontrolli all oleva ärikasutaja kaudu, mis toob sageli kaasa huvide konflikti. See võib hõlmata olukorda, kus pääsuvalitseja **osutab** veebipõhise otsingumootori kaudu omaenda veebipõhiseid vahendusteenuseid. Pakkudes neid tooteid või teenuseid põhiplatvormiteenuse kaudu, saavad pääsuvalitsejad tagada **oma pakkumisele** sama põhiplatvormiteenust kasutavate kolmandate isikute toote- **või teenusepakkumistega** võrreldes parema positsiooni järjestuse **ning sellega seotud indekseerimise ja veebisorimise osas**. Näiteks võib seda esineda toodete või teenuste, sealhulgas muude põhiplatvormiteenuste puhul, mis järjestatakse veebipõhiste otsingumootorite kaudu esitatud tulemustes või mis osaliselt või täielikult lõimitakse veebipõhiste otsingumootorite tulemustesse, teatavat teemat puudutavate otsingutulemuste rühmade puhul, mis kuvatakse koos veebipõhise otsingumootori tulemustega, mida teatavad lõppkasutajad peavad veebipõhisest otsingumootorist eraldiseisvaks või seda täiendavaks teenuseks või sellisena kasutavad. Näiteks võib tuua ka tarkvararakenduste poodide kaudu levitatavad tarkvararakendused, **videojagamisplatvormi kaudu levitatavad videod, veebipõhise sotsiaalvõrguteenuse** uudisvoos esile tõstetavad ja kuvatavad tooted või teenused, otsingutulemustes järjestatavad või internetipõhises kauplemiskohas kuvatavad tooted või teenused **või virtuaalassistendi kaudu pakutavad tooted või teenused**. **Selline pääsuvalitseja enda pakkumisele parema positsiooni tagamine võib toimuda isegi enne päringule järgnevat järjestust, näiteks veebisorimise ja indekseerimise ajal**. **Näiteks võib pääsuvalitseja juba veebisorimise ajal, mis kujutab endast avastamisprotsessi, mille käigus leitakse uut ja ajakohastatud sisu, ning indekseerimise ajal, mis hõlmab veebisorimisprotsessi käigus leitud sisu salvestamist ja organiseerimist, eelistada oma sisu kolmandate isikute sisule**. Sellistes olukordades on pääsuvalitsejal korraga kaks rolli, kuna ta on nii kolmandast isikust **ettevõtjate** vahendaja kui ka **vahetult** tooteid või teenuseid **pakkuv ettevõtja**. Seega võivad kõnealused pääsuvalitsejad otseselt kahjustada selliste põhiplatvormiteenuste kaudu pakutavate toodete või teenuste konkurentsile avatust, kahjustades seeläbi ärikasutajaid, kes ei ole pääsuvalitseja kontrolli all.

- (52) Sellistes olukordades ei tohiks pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuses järjestamisel *ega sellega seotud indekseerimise ja veebisorimise puhul* rakendada õiguslike, kaubanduslike või tehniliste vahendite abil eri- või eeliskohtlemist nende toodete või teenuste kasuks, mida ta pakub ise või tema kontrolli all oleva ärikasutaja kaudu. Vastava kohustuse tulemuslikkuse tagamiseks *peaksid* ka kõnealuse järjestuse suhtes kohaldatavad tingimused olema üldiselt õiglasel *ja läbipaistvad*. Selles kontekstis peaks järjestus hõlmama kõiki suhtelise edemuse vorme, sealhulgas tulemuste kuvamine, hinnangud, lingid või häälotsingutulemused, *ning peaks samuti hõlmama juhtumeid, kus põhiplatvormiteenus esitab või edastab lõppkasutajale ainult ühe tulemuse*. Tagamaks, et see kohustus on tõhus ja et sellest ei saa kõrvale hoida, tuleks seda kohaldada ka kõigi selliste meetmete suhtes, millel *on* samaväärne toime nagu järjestusega seotud eri- või sooduskohtlemisel. Selle kohustuse kohaldamist ja täitmise tagamist peaksid hõlbustama ka määruse (EL) 2019/1150 artikli 5 kohaselt vastu võetud suunised.

- (53) Pääsuvalitsejad ei tohiks piirata ega takistada lõppkasutajate vaba valikut, takistades tehniliselt **või muul viisil** eri tarkvararakenduste ja -teenuste vahetamist või tellimist. See võimaldaks rohkematel **ettevõtjatel** oma teenuseid pakkuda, tagades seeläbi lõppkasutajatele rohkem valikuvõimalusi. Pääsuvalitsejad peaksid tagama kasutajatele vaba valiku, olenemata sellest, kas nad toodavad riistvara, mille abil sellistele tarkvararakendustele või -teenustele juurde pääsetakse, ning nad ei tohiks tekitada kunstlikke tehnilisi **või muud laadi** tõkkeid, et muuta vahetamine võimatuks või ebatõhusaks. Üksnes teatava toote või teenuse tarbijale pakkumist (sealhulgas eelinstallimise teel) ning lõppkasutajale parema pakkumise tegemist, näiteks hinnaalandamise või parema kvaliteedi pakkumisega, ei tohiks iseenesest käsitada platvormi vahetamise tõkestamisena.
- (54) Pääsuvalitsejad võivad takistada lõppkasutajate juurdepääsu võrgusisule ja internetipõhiste teenustele, sealhulgas tarkvararakendustele. Seega tuleks kehtestada normid, millega tagatakse, et pääsuvalitsejad ei saa oma tegevusega piirata lõppkasutajate õigust pääseda avatud internetti. Pääsuvalitsejad võivad ka tehniliselt piirata lõppkasutajate võimalusi vahetada tõhusalt internetiühenduse teenust **osutavaid ettevõtjaid** , eelkõige selle kaudu, et neil on kontroll **riistvara või** operatsioonisüsteemide üle. See moonutab internetiühenduse teenustega seotud võrdseid võimalusi ja kahjustab kokkuvõttes lõppkasutajaid. Seepärast tuleks tagada, et pääsuvalitsejad ei piiraks põhjendamatult lõppkasutajate võimalust valida internetiühenduse teenust **osutavat ettevõtjat**.

- (55) *Pääsuvalitseja võib osutada teenuseid või pakkuda riistvara, näiteks kantavaid seadmeid, mis võimaldavad juurdepääsu seadme riistvara- või tarkvarafunktsioonidele, millele pääsetakse juurde või mida juhitakse operatsioonisüsteemi või virtuaalassistendi kaudu, et pakkuda lõppkasutajatele konkreetseid funktsioone. Sellisel juhul vajavad konkureerivad teenuseosutajad või riistvarapakkujad, näiteks kantavate seadmete pakkujad, samade tark- või riistvarafunktsioonidega seoses sama tõhusat koostalitlusvõimet ja sel eesmärgil kõnealustele funktsioonidele juurdepääsu, et suuta teha lõppkasutajatele konkureeriv pakkumine.*
- (56) Pääsuvalitsejatel **võib** samuti olla topeltroll nii operatsioonisüsteemide arendaja kui ka seadmete tootjana, sealhulgas selliste seadmete tehnilised funktsioonid. Näiteks **võib** pääsuvalitseja, kes on seadme tootja, piirata juurdepääsu mõnele selle seadme funktsioonile, näiteks lähiväljaside tehnoloogia *turvalistele elementidele ja protsessoritele, autentimismehhanismidele ja selle tehnoloogia* kasutamiseks vajalikule tarkvarale, mida **võib** vaja olla ■ *põhiplatvormiteenusega koos või selle toetamiseks osutatava teenuse* tõhusaks osutamiseks pääsuvalitseja *ning sellist teenust osutava kolmandast isikust ettevõtja poolt.*

- (57) *Kui sellist topeltrulli kasutatakse viisil, mis takistab alternatiivsetel teenuseosutajatel ja riistvarapakkujatel pääseda võrdsetel tingimustel juurde samadele operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvarafunktsioonidele, mis on kättesaadavad või mida kasutatakse pääsuvalitseja enda täiendavate või tugiteenuste osutamisel või riistvara pakkumisel, võib see oluliselt kahjustada selliste alternatiivsete teenuseosutajate ja pakkujate innovatsioonitegevust ning vähendada lõppkasutajate valikuvõimalusi. Seepärast tuleks pääsuvalitsejalt nõuda, et nad tagaksid tasuta tõhusa koostalitlusvõime samade operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvarafunktsioonidega, mis on kättesaadavad või mida kasutatakse pääsuvalitseja enda täiendavate ja tugiteenuste osutamisel ning riistvara pakkumisel, ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääsu sellistele funktsioonidele. Sellist juurdepääsu võivad nõuda ka tarkvararakendused, mis on seotud koos põhiplatvormiteenusega või selle toetamiseks osutatavate asjaomaste teenustega, et tõhusalt arendada ja pakkuda funktsioone, mis on koostalitlusvõimelised pääsuvalitsejate pakutavate funktsioonidega. Nende kohustuste eesmärk on võimaldada konkureerivatel kolmandatel isikutel olla liideste või sarnaste lahenduste kaudu ühendatud vastavate funktsioonidega sama tõhusalt kui see toimub pääsuvalitseja enda teenuste või riistvara puhul.*

- (58) Tingimused, mille alusel pääsuvalitsejad osutavad internetireklaamiteenuseid ärikasutajatele, sealhulgas nii reklaamijatele kui ka avaldajatele, on sageli läbipaistmatud. Seetõttu ei ole reklaamijatel ega avaldajatel sageli piisavalt teavet konkreetse reklaami mõju kohta. Et suurendada *määramisotsuses loetletud* internetireklaamiteenuste, sealhulgas sama *ettevõtja* muude põhiplatvormiteenustega täielikult integreeritud reklaamiteenuste osutamisel õiglust, läbipaistvust ja konkurentsile avatust, ■ peaksid pääsuvalitsejad ■ pakkuma reklaamijatele ja avaldajatele *ning nende volitatud kolmandatele isikutele* taotluse korral tasuta juurdepääsu *pääsuvalitseja* tulemuste mõõtmise vahenditele ning *andmetele, sealhulgas koond- ja koondamata andmetele*, mida reklaamijad, *volitatud kolmandad isikud, nagu* reklaami telliva ettevõtja nimel tegutsevad reklaamiagentuurid, ja avaldajad vajavad selleks, et ise sõltumatult kontrollida asjaomaste internetireklaamiteenuste osutamisega seotud asjaolusid.

- (59) Pääsuvalitsejad saavad kasu sellest, et neil on juurdepääs tohutule hulga andmetele, mida nad koguvad põhiplatvormiteenuseid ja muid digiteenuseid osutades. Tagamaks et pääsuvalitsejad ei kahjusta põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile *ega* pärsi dünaamilise digisektori innovatsioonipotentsiaali, piirates *platvormide vahetamist või mitme platvormi kasutamist*, tuleks lõppkasutajatele ning lõppkasutaja volitatud kolmandatele isikutele anda tõhus ja vahetu juurdepääs andmetele, mida nad on esitanud või mille nad on oma tegevusega asjaomases pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuses loonud. Andmed tuleks esitada vormingus, mis võimaldab lõppkasutajale või lõppkasutaja volitatud asjaomasele kolmandale isikule, kellele andmed üle kantakse, vahetut ja tõhusat juurdepääsu ning kasutamist. Pääsuvalitsejad peaksid samuti tagama selliste asjakohaste ja kvaliteetsete tehniliste meetmete abil nagu rakendusliidesed, et lõppkasutajad või lõppkasutajate volitatud kolmandad isikud saavad andmeid järjepidevalt ja reaalajas vabalt üle kanda. See peaks kehtima ka muude eri koondamistaseme andmete kohta, mis on vajalikud, et sellist ülekandmist tõhusalt võimaldada. Kahtluste vältimiseks täiendab pääsuvalitseja kohustus tagada käesoleva määruse kohane andmete tõhus ülekantavus määruse (EL) 2016/679 kohast andmete ülekandmise õigust. Platvormi vahetamise või mitme platvormi kasutamise hõlbustamine peaks omakorda suurendama lõppkasutajate valikuvõimalusi ning motiveerima pääsuvalitsejaid ja ärikasutajaid uuendusi tegema.

(60) Ärikasutajad, kes kasutavad pääsuvalitsejate osutatavaid **■** põhiplatvormiteenuseid, ning selliste ärikasutajate lõppkasutajad esitavad ja loovad väga suurel hulgal andmeid **■**. Et tagada ärikasutajatele juurdepääs sel viisil loodud asjakohastele andmetele, peaks pääsuvalitseja **andma** ärikasutajatele nende taotluse korral sellistele andmetele **tõhusa** ja tasuta juurdepääsu. Selline juurdepääs tuleks tagada ka ärikasutajate lepingulistele kolmandast isikust töövõtjatele, kes tegutsevad ärikasutajate huvides nende andmete volitatud töötajana. **Juurdepääs peaks hõlmama** ka andmeid, mida samad ärikasutajad ja nende ärikasutajate samad lõppkasutajad esitavad või loovad sama pääsuvalitseja osutatavate muude teenuste kontekstis, **sealhulgas koos põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks osutatavad teenused**, kui see on asjaomase taotlusega lahutamatult seotud. Seda silmas pidades ei tohiks pääsuvalitseja rakendada lepingulisi ega muid piiranguid, millega takistada ärikasutajate juurdepääsu asjakohastele andmetele, ning peaks võimaldama ärikasutajatel saada oma lõppkasutajatelt andmetele juurdepääsuks ja nendega seotud päringute tegemiseks nõusoleku, kui selline nõusolek on nõutav määruse (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ alusel. Pääsuvalitsejad peaksid samuti **tagama nendele andmetele pideva reaajas** juurdepääsu asjakohaste tehniliste meetmete abil, võttes selleks kasutusele näiteks kvaliteetsed rakendusliidesed **või väikeste ärikasutajate jaoks mõeldud integreeritud vahendid**.

- (61) Veebipõhiste otsingumootorite väärtus nende vastavate ärikasutajate ja lõppkasutajate jaoks suureneb, kui nende kasutajate koguarv kasvab. Veebipõhiste otsingumootorite teenuseid *osutavad ettevõtjad* koguvad ja säilitavad koondandmete kogusid, mis sisaldavad teavet selle kohta, mida kasutajad otsisid ning kuidas nad *neile esitatud* tulemustele reageerisid. Veebipõhiseid otsingumootoreid *pakkuvad ettevõtjad* koguvad kõnealuseid andmeid nende veebipõhise otsingumootori kaudu tehtud otsingutest ja asjakohasel juhul nende järgmise etapi äripartnerite platvormide kaudu tehtud otsingutest. Pääsuvalitsejate juurdepääs sellistele järjestusi, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele on märkimisväärselt turule sisenemist ja laienemist tõkestav asjaolu, mis vähendab veebipõhiste otsingumootorite turu avatust konkurentsile. Seega tuleks pääsuvalitsejalt *nõuda*, et nad tagaksid ka teistele selliseid teenuseid *osutavatele ettevõtjatele* õiglastel, mõistlikel ja *mittediskrimineerivatel* tingimustel juurdepääsu järjestusi, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele seoses veebipõhiseid otsingumootoreid kasutavate tarbijate tehtavate tasuta ja tasuliste otsingutega, et need kolmandast isikust *ettevõtjad* saaksid oma teenuseid optimeerida ja asjaomastele põhiplatvormiteenuste konkurentsi pakkuda. Selline juurdepääs tuleks anda ka veebipõhise otsingumootori pakkuja lepingulistele kolmandast isikust töövõtjatele, kes tegutsevad kõnealuse veebipõhise otsingumootori pakkuja huvides kõnealuste andmete volitatud töötlejana. Oma otsinguandmetele juurdepääsu võimaldamisel peaks pääsuvalitseja asjakohaste vahenditega, *näiteks isikuandmete anonüümimisega*, tagama lõppkasutajate isikuandmete kaitse, *muu hulgas seoses tagasituvastuse ohuga*, ilma et see oluliselt halvendaks andmete kvaliteeti või kasulikkust. *Asjaomased andmed on anonüümitud, kui isikuandmeid on tagasipööramatult muudetud nii, et nendest saadav teave ei seostu tuvastatud või tuvastatava füüsilise isikuga või kui isikuandmed on muudetud anonüümseks sellisel viisil, et andmesubjekti ei ole või enam ei ole võimalik tuvastada.*

- (62) *Määramisotsuses loetletud tarkvararakenduste poodide, veebipõhiste otsingumootorite ja veebipõhiste sotsia Alvõrguteenuste puhul peaksid pääsuvalitsejad avaldama sellised juurdepääsu üldtingimused, mis peaksid olema õiglasel, mõistlikud ja mittediskrimineerivad, ning neid kohaldama. Nende üldtingimustega tuleks ette näha liidupõhine vaidluste kohtuvälise lahendamise mehhanism, mis on kergesti ligipääsetav, erapooletu, sõltumatu ja äri kasutajale tasuta, ilma et see piiraks äri kasutaja enda kulusid ega proportsionaalseid meetmeid, mille eesmärk on vältida vaidluste lahendamise mehhanismi kuritarvitamist äri kasutajate poolt. Vaidluste lahendamise mehhanism ei tohiks piirata äri kasutajate õigust pöörduda õiguskaitse saamiseks kohtu poole kooskõlas liidu ja liikmesriigi õigusega.* Pääsuvalitsejad, kes pakuvad juurdepääsu tarkvararakenduste poodidele, *on* eelkõige oluliseks juurdepääsuteeks äri kasutajatele, kes otsivad võimalusi lõppkasutajateni jõudmiseks. Pidades silmas kõnealuste pääsuvalitsejate ja nende tarkvararakenduste poodide äri kasutajate ebavõrdset läbirääkimisjõudu, ei tohiks lubada neil pääsuvalitsejatel kehtestada üldtingimusi, sealhulgas hinnakujundustingimusi, mis oleksid ebaõiglasel või millega kaasneks põhjendamatu eristamine. Hinnakujundust või muid juurdepääsuga seotud üldtingimusi tuleks pidada ebaõiglaseks, kui need tekitavad äri kasutajate suhtes kehtestatud õiguste ja kohustuste tasakaalustamatust või kui need annavad pääsuvalitsejale eelise, mis ei ole proportsionaalne teenusega, mida kõnealune pääsuvalitseja äri kasutajatele osutab, või mis panevad äri kasutajad ebasoodsasse olukorda, kui nad osutavad samu või sarnaseid teenuseid nagu pääsuvalitsejad. Järgmised võrdlusalused võivad olla mõõdupuuks, mille abil teha kindlaks üldiste juurdepääsutingimuste õiglus: teiste tarkvararakenduste poodi pakkuvate ettevõtjate poolt samade või sarnaste teenuste eest küsitavad hinnad või nende suhtes kehtestatud tingimused; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja erinevate seotud või sarnaste teenuste või eri liiki lõppkasutajate jaoks; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja sama teenuse puhul erinevates geograafilistes piirkondades; hinnad või tingimused, mille on kehtestanud tarkvararakenduste poodi pakkuv ettevõtja sama teenuse puhul, mida pääsuvalitseja endale *osutab*. Selle kohustusega ei tohiks kehtestada juurdepääsuõigust ning see ei tohiks piirata tarkvararakenduste poodi pakkuvate *ning veebipõhiseid otsingumootoreid pakkuvate ja veebipõhiseid sotsia Alvõrguteenuseid osutavate* ettevõtjate võimalust võtta nõutav vastutus ebaseadusliku ja soovimatu sisu vastu võitlemisel, nagu on sätestatud digiteenuste ühtse turu määru ses.

- (63) *Pääsuvalitsejad võivad takistada ärikasutajaid ja lõppkasutajaid lõpetamast sellise põhiplatvormiteenuse tellimist, mida nad on varem tellinud. Seepärast tuleks kehtestada normid, mis hoiaksid ära olukorra, kus pääsuvalitsejad pärsivad ärikasutajate ja lõppkasutajate õigust vabalt valida, millist põhiplatvormiteenust nad kasutavad. Ärikasutajate ja lõppkasutajate valikuvabaduse kaitsmiseks ei tohiks pääsuvalitsejal lubada muuta põhiplatvormiteenuse tellimise lõpetamist ärikasutajate või lõppkasutajate jaoks tarbetult raskeks või keeruliseks. Konto sulgemine või tellimisest loobumine ei tohiks olla keerulisem kui konto avamine või sama teenuse tellimine. Pääsuvalitsejad ei tohiks oma lõpp- või ärikasutajatega lepingute lõpetamisel nõuda lisatasusid. Pääsuvalitsejad peaksid tagama, et lepingute lõpetamise tingimused on alati proportsionaalsed ja lõppkasutajad saavad neid kasutada põhjendamatute raskusteta, mis võiksid ilmneda näiteks seoses lõpetamise põhjuste, etteteatamisaja või lepingu lõpetamise vormiga. See ei piira selliste riigisiseste õigusaktide kohaldamist, mida kohaldatakse kooskõlas liidu õigusega, millega on kehtestatud lõppkasutajate õigused ja kohustused seoses põhiplatvormiteenuste kasutamise lõpetamisega.*

- (64) *Koostalitlusvõime puudumine võimaldab numbrivaba isikutevahelise side teenuseid osutavatel pääsuvalitsejatel saada kasu tugevast võrguefektist, mis vähendab konkurentsile avatust. Lisaks, olenemata sellest, kas lõppkasutajad kasutavad mitut platvormi, pakuvad pääsuvalitsejad numbrivaba isikutevahelise side teenuseid sageli oma platvormi ökosüsteemi osana, mis süvendab veelgi selliste teenuste alternatiivsete osutajate turule sisenemise tõkkeid ning suurendab lõppkasutajate jaoks platvormi vahetamise kulusid. Ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2018/1972¹⁹ ning eelkõige selle artiklis 61 sätestatud tingimuste ja menetluste kohaldamist, peaksid pääsuvalitsejad seetõttu tagama numbrivaba isikutevahelise side teenuseid osutavatele kolmandatele isikutele nende taotluse korral tasuta koostalitlusvõime oma selliste numbrivaba isikutevahelise side teenuste teatavate põhifunktsioonidega, mida nad osutavad oma lõppkasutajatele. Pääsuvalitsejad peaksid tagama koostalitlusvõime selliste numbrivaba isikutevahelise side teenuseid osutavate kolmandate isikute jaoks, kes pakuvad või kavatsevad pakkuda oma numbrivaba isikutevahelise side teenuseid liidu lõpp- ja äri kasutajatele. Sellise koostalitlusvõime praktilise rakendamise hõlbustamiseks tuleks asjaomaselt pääsuvalitsejalt nõuda, et ta avaldaks standardpakkumise, milles määratakse kindlaks tema numbrivaba isikutevahelise side teenustega rakendatava koostalitlusvõime tehnilised üksikasjad ja üldtingimused. Komisjonil peaks olema võimalik asjakohasel juhul konsulteerida elektroonilise side Euroopa reguleerivate asutuste ametiga, et teha kindlaks, kas standardpakkumises avaldatud tehnilised üksikasjad ja üldtingimused, mida pääsuvalitseja kavatseb rakendada või on rakendanud, tagavad selle kohustuse täitmise.*

¹⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/1972, millega kehtestatakse Euroopa elektroonilise side seadustik (ELT L 321, 17.12.2018, lk 36).

Igal juhul peaksid pääsuvalitseja ja taotluse esitanud teenuseosutaja tagama, et koostalitlusvõime ei kahjusta kõrgetasemelist turvalisust ja andmekaitset kooskõlas nende kohustustega, mis on sätestatud käesolevas määruses ja kohaldatavas liidu õiguses, eelkõige määruses (EL) 2016/679 ja direktiivis 2002/58/EÜ.

Koostalitlusvõimega seotud kohustus ei tohiks piirata teavet ja valikuid, mis tuleb teha kättesaadavaks pääsuvalitseja ja taotluse esitanud teenuseosutaja numbrivaba isikutevahelise side teenuste lõppkasutajatele käesoleva määruse ja muu liidu õiguse, eelkõige määruse (EL) 2016/679 alusel.

- (65) Et tagada käesolevas määruses sätestatud kohustuste tõhusus ja kindlustada ühtlasi, et need piirduksid üksnes sellega, mis on vajalik konkurentsile avatuse tagamiseks ja pääsuvalitsejate ebaausatest *tavadest* tuleneva kahjuliku mõju vastu võitlemiseks, on oluline kõnealused kohustused selgelt kindlaks määrata ja piiritleda, nii et pääsuvalitseja saaks neid *täielikult* täita, *järgides seejuures* täielikult *kohaldatavat õigust, eelkõige* määrust (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ ning tarbijakaitset, küberturvalisust, tooteohutust *ja juurdepääsunõudeid käsitlevaid õigusakte, sealhulgas Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive (EL) 2019/882 ja (EL) 2016/2102*²⁰. Pääsuvalitsejad peaksid tagama vastavuse käesoleva määruse nõuetele integreeritult. *Seepärast* peaksid vajalikud meetmed olema *võimalikult suures ulatuses* integreeritud pääsuvalitsejate kasutatavasse tehnoloogilisse lahendusse. ■ Teatavatel juhtudel võib olla asjakohane, et komisjon täpsustab pärast asjaomase pääsuvalitsejaga peetud dialoogi *ja olles lubanud kolmandatel isikutel esitada märkusi*, teatavaid meetmeid, mida asjaomane pääsuvalitseja peaks võtma, et täita tõhusalt kohustusi, mida võidakse täiendavalt täpsustada, *või kõrvalehoidmise korral kõiki kohustusi. Eelkõige peaks selline täiendav täpsustamine olema võimalik juhul, kui sellise kohustuse rakendamist, mida võidakse täiendavalt täpsustada, võib mõjutada ühe põhiplatvormiteenuste kategooria piires osutatavate teenuste varieerumine. Sel eesmärgil peaks pääsuvalitsejal olema võimalik taotleda komisjonilt, et ta osaleks protsessis, mille raames komisjon saab täiendavalt täpsustada teatavaid meetmeid, mida asjaomane pääsuvalitseja peaks võtma, et kõnealuseid kohustusi tõhusalt täita.*

²⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/2102, mis käsitleb avaliku sektori asutuste veebisaitide ja mobiilirakenduste juurdepääsetavust (ELT L 327, 2.12.2016, lk 1).

Komisjonil peaks olema õigus otsustada, kas ja millal selline täiendav täpsustus esitatakse, järgides samal ajal võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja hea halduse põhimõtet. Sellega seoses peaks komisjon esitama oma hinnangu peamised põhjused, sealhulgas kõik täitmise tagamise prioriteetid. Seda protsessi ei tohiks kasutada käesoleva määruse tõhususe vähendamiseks. Lisaks ei piira see protsess komisjoni õigust võtta vastu otsus selle kohta, et pääsuvalitseja on jätnud täitmata mõne käesolevas määruses sätestatud kohustuse, sealhulgas võimalust määrata trahve või sunniraha. Komisjonil peaks olema võimalik menetlust uuesti alustada, sealhulgas juhul, kui täpsustatud meetmed osutuvad ebatõhusaks. Menetluse uuesti alustamine vastu võetud otsusega täpsustatud meetmete ebatõhususe tõttu peaks võimaldama komisjonil täpsustatud meetmeid edasiulatuvalt muuta. Komisjonil peaks samuti olema võimalik määrata mõistlik ajavahemik, mille jooksul võib menetlust uuesti alustada, kui täpsustatud meetmed osutuvad ebatõhusaks.

- (66) Proportsionaalsuse tagamise täiendava vahendina tuleks pääsuvalitsejatele anda võimalus taotleda konkreetse kohustuse kohaldamise peatamist niivõrd, kuivõrd see on vajalik, erandlikel asjaoludel, mis ei sõltu pääsuvalitsejatest, näiteks ettenägematu väline šokk, mis on ajutiselt oluliselt vähendanud lõppkasutajate nõudlust asjaomase põhiplatvormiteenuse järele, kui pääsuvalitseja tõendab, et konkreetse kohustuse täitmine võib ohustada tema liidus toimuva tegevuse majanduslikku elujõulisust. **Komisjon peaks oma otsuses määrama kindlaks peatamist õigustavad erandlikud asjaolud ja otsuse korrapäraselt läbi vaatama, et hinnata, kas peatamise tingimusi saab endiselt arvesse võtta.**
- (67) Erandlikel asjaoludel, mis on õigustatud piiratud põhjustel, mis on seotud rahvatervise või avaliku julgeolekuga, **nagu need on sätestatud liidu õiguses ja nagu neid tõlgendab Euroopa Kohus**, peaks komisjonil olema võimalik otsustada, et **konkreetsel** kohustust teatava põhiplatvormiteenuse suhtes ei kohaldata. **Selliste** avalike huvide **kahjustamine võib** viidata asjaolule, et teatava kohustuse täitmise tagamise kulu ühiskonna jaoks tervikuna **on konkreetsetel** erandlikel asjaoludel liiga suur ja seega ebaproportsionaalne. **Asjakohasel juhul peaks komisjonil olema võimalik** kohustuste täitmist hõlbustada, **hinnates, kas** piiratud **ja igakülgset põhjendatud** peatamine **või** erandite tegemine **on põhjendatud**. **See** peaks tagama käesolevas määruses sätestatud kohustuste proportsionaalsuse, ilma et see kahjustaks taotletavat ennetavat mõju õiglusele ja konkurentsile avatusele. **Kui selline erand tehakse, peaks komisjon oma otsuse igal aastal läbi vaatama.**

- (68) *Käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks ette nähtud aja jooksul peaksid pääsuvalitsejad teavitama komisjoni kohustusliku aruandluse kaudu meetmetest, mida nad kavatsesid rakendada või on rakendanud, et tagada kõnealuste kohustuste tõhus täitmine, sealhulgas meetmed, mis on seotud määruse (EL) 2016/679 nõuete täitmisega, niivõrd kui need on asjakohased käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmiseks, mis peaks võimaldama komisjonil täita oma käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi. Lisaks tuleks sellise teabe selge ja arusaadav mittekonfidentsiaalne kokkuvõtte teha üldsusele kättesaadavaks, võttes samal ajal arvesse pääsuvalitsejate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi ja muud konfidentsiaalset teavet. Selline mittekonfidentsiaalne avaldamine peaks võimaldama kolmandatel isikutel hinnata, kas pääsuvalitsejad täidavad käesolevas määruses sätestatud kohustusi. Selline aruandlus ei tohiks piirata täitmise tagamise meetmeid, mille komisjon võtab mis tahes ajal pärast seda, kui aruanded on juba esitatud. Komisjon peaks avaldama lingi aruande mittekonfidentsiaalsele kokkuvõttele ja kogu muu käesolevast määrusest tulenevatel teavitamiskohustustel põhineva avaliku teabe internetis, et tagada sellisele teabele kasutuskõlblik ja ulatuslik juurdepääs, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate (VKEd) jaoks.*

- (69) *Päsuvalitsejate kohustusi tuleks ajakohastada alles pärast seda, kui konkreetsete tavade, mis võivad olla äsja kindlaks tehtud, laadi ja mõju on põhjalikult uuritud ning kui selle uurimise tulemusel jõutakse järeldusele, et need tavad on sama ebaausad või konkurentsile piiravad nagu käesolevas määruses sätestatud ebaausad tavad, kuid jäävad potentsiaalselt praeguste kohustuste kohaldamisalast välja. Komisjonil peaks olema võimalik kas omal algatusel või vähemalt kolme liikmesriigi põhjendatud taotluse alusel algatada uurimine, et teha kindlaks, kas olemasolevad kohustused vajavad ajakohastamist. Selliste põhjendatud taotluste esitamisel peaks liikmesriikidel olema võimalik lisada teavet uute toodete, teenuste, tarkvara või funktsioonide pakkumise kohta, mis tõstatavad konkurentsile avatuse või õiglusega seotud küsimusi, olenemata sellest, kas pakkumine toimub olemasolevate põhiplatvormiteenuste raames või muul viisil. Kui komisjon peab turu-uuringu tulemusena vajalikuks muuta käesoleva määruse olemuslikke osi, näiteks lisada uusi kohustusi, mis erinevad käesolevas määruses käsitletavatest konkurentsile avatuse või õigluse küsimustest, peaks komisjon esitama ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks.*

(70) *Arvestades pääsuvalitsejate märkimisväärsed majanduslikku võimu, on oluline, et kohustusi kohaldataks tulemuslikult ja nende täitmisest ei hoitaks kõrvale. Selleks tuleks kõnealuseid õigusnorme kohaldada pääsuvalitseja igasuguse tava suhtes, olenemata selle vormist ja sellest, kas see on lepingulist, kaubanduslikku, tehnilist või muud laadi, kui see vastab sellist liiki tavale, mille suhtes kohaldatakse mõnda käesoleva määrusega ette nähtud kohustust. Pääsuvalitsejad ei tohiks tegutseda viisil, mis kahjustab käesolevas määruses sätestatud keeldude ja kohustuste tõhusust. Selline tegevus hõlmab pääsuvalitseja kasutatavat projekteerimislahendust, lõppkasutaja valikute mitteneutraalset esitamist või kasutajaliidese või selle osa struktuuri, funktsiooni või toimimisviisi kasutamist, et vähendada või kahjustada kasutajate sõltumatust, otsuste tegemist või valikut. Lisaks ei tohiks pääsuvalitsejal olla lubatud tegutseda viisil, mis kahjustab käesoleva määrusega nõutud koostalitlusvõimet, näiteks kasutades põhjendamatuid tehnilisi kaitsemeetmeid, diskrimineerivaid teenusetingimusi, taotledes ebaseaduslikult autoriõigust rakendusliideste puhul või esitades eksitavat teavet. Pääsuvalitsejatel ei tohiks lubada hoida kõrvale nende pääsuvalitsejaks määramisest, jagades oma põhiplatvormiteenused kunstlikult segmentideks, jaotisteks, alajaotisteks või neid killustades või poolitades, et hoida kõrvale käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivsetest künnistest.*

- (71) *Et tagada pääsuvalitseja staatuse läbivaatamise tulemuslikkus ning võimalus kohandada pääsuvalitseja osutatavate põhiplatvormiteenuste loetelu, peaksid pääsuvalitsejad enne kõnealuseid toiminguid teavitama komisjoni kõigist põhiplatvormiteenuseid või muid digisektoris pakutavaid teenuseid või muid andmete kogumist võimaldavaid teenuseid osutatavate teiste ettevõtjate kavandatud omandamistest. Selline teave ei peaks teenima üksnes üksikute pääsuvalitsejate staatust puudutavat läbivaatamisprotsessi, vaid andma ka olulist teavet, mida on vaja konkurentsile avatusega seotud üldisemate suundumuste jälgimiseks digisektoris ja mis võib seega olla kasulik tegur, mida arvesse võtta ka käesoleva määrusega ette nähtud turu-uuringute kontekstis. Lisaks peaks komisjon liikmesriike sellisest teabest teavitama, võttes arvesse võimalust kasutada seda teavet liikmesriigi tasandi ühinemiskontrolli jaoks ning asjaolu, et teatavatel tingimustel on liikmesriigi pädeval asutusel võimalik pöörduda kõnealuste omandamiste küsimuses ühinemiskontrolli eesmärgil komisjoni poole. Komisjon peaks samuti avaldama igal aastal selliste omandamiste nimekirja, millest pääsuvalitseja on teda teavitanud. Et tagada sellise teabe vajalik läbipaistvus ja kasulikkus käesoleva määrusega ette nähtud eri eesmärkideks, peaksid pääsuvalitsejad esitama teabe vähemalt koondumisega seotud ettevõtjate kohta, nende aastakäibe kohta liidus ja kogu maailmas, nende tegevusvaldkonna kohta, sealhulgas koondumisega vahetult seotud tegevuse kohta, tehinguväärtuse või selle hinnangulise suuruse kohta ning esitama koondumise kokkuvõtte, sealhulgas selle laadist ja põhjendustest, samuti toiminguga seotud liikmesriikide loetelu.*

(72) Lõppkasutajate andmekaitse ja eraelu puutumatusega seotud huvid on asjakohased, kui hinnatakse sellist võimalikku negatiivset mõju, mis pääsuvalitsejate täheldatud tegevusel võib olla, kui nad koguvad lõppkasutajatelt suurt hulka andmeid. Pääsuvalitsejate kasutatavate profiilianalüüsitavade, *sealhulgas, kuid mitte üksnes* määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 4 tähenduses *profiilianalüüsi* piisava läbipaistvuse tagamine toetab põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust. *Läbipaistvus avaldab* pääsuvalitsejatele välissurvet, *et nad ei muudaks* põhjalikku tarbijate profiilianalüüsi sektori standardiks, arvestades, et võimalikel turule sisenejatel või *iduettevõtjatel* ei ole andmetele samaväärset juurdepääsu ei ulatuse, mahu ega põhjalikkuse poolest. Suurem läbipaistvus peaks võimaldama teistel põhiplatvormiteenuseid *osutavatel ettevõtjatel* paremini eristuda tänu paremate eraelu puutumatuse *tagatiste* kasutamisele. Kõnealuse läbipaistvuskohustuse minimaalse tõhususe tagamiseks peaksid pääsuvalitsejad vähemalt esitama profiilianalüüsi tegemise aluste *sõltumatult auditeeritud* kirjelduse, sealhulgas selle, kas tuginetakse isikuandmetele ja kasutaja tegevusest tulenevatele andmetele *vastavalt määrusele (EL) 2016/679*, milliseid töötlemise viise rakendatakse, mis on profiilianalüüsi tegemise ja selle tulemuste hilisema kasutamise eesmärk, *milline on profiilianalüüsi kestus*, milline on profiilianalüüsi mõju pääsuvalitseja teenustele ning milliseid meetmeid on võetud selleks, et tagada *tulemuslikult* lõppkasutajate teadlikkus sellise profiilianalüüsi kasutamisest, samuti *milliseid samme on astunud* lõppkasutajatelt nõusoleku küsimiseks *või neile võimaluse andmiseks nõusoleku andmisest keelduda või see tagasi võtta*. *Komisjon peaks edastama auditeeritud kirjelduse Euroopa Andmekaitseinspektooriga, et anda teavet liidu andmekaitsealaste õigusnormide täitmise tagamise kohta. Komisjonile tuleks anda õigus töötada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 182/2011²¹ ja (EL) 2018/1725²² välja auditeeritud kirjelduse metoodika ja menetluskord, konsulteerides Euroopa Andmekaitseinspektori, Euroopa Andmekaitseinspektooriga, kodanikuühiskonna ja ekspertidega.*

²¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

²² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

- (73) Et saavutada täielikult ja püsivalt käesoleva määruse eesmärgid, peaks komisjonil olema võimalik **■** hinnata, kas põhiplatvormiteenuseid *osutav ettevõtja* tuleks määrata **■** pääsuvalitsejaks, ilma et ta vastaks käesolevas määruses sätestatud kvantitatiivsetele künnistele; kas pääsuvalitseja süsteemne määruse täitmata jätmine õigustab täiendavate parandusmeetmete kehtestamist; *kas põhiplatvormiteenuste loetellu tuleks lisada rohkem digisektori teenuseid; ning kas tuleb uurida* täiendavaid tavaid, mis on samamoodi ebaausad ja pärsivad digiturgude konkurentsile avatust. Selline hindamine peaks põhinema turu-uuringutel, mis *viiakse läbi* asjakohase perioodi jooksul, rakendades selgeid **■** menetlusi ja tähtaegu, **■** et toetada käesoleva määruse ennetavat mõju seoses konkurentsile avatuse ja **■** õiglusega digisektoris ning tagada vajalik õigluskindlus **■** .

(74) **Komisjonil peaks olema võimalik** turu-uuringu tulemusena **leida, et** põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja **vastab** kõigile üldistele kvalitatiivsetele künnetele, mille põhjal võib teda lugeda pääsuvalitsejaks. Sellisel juhul peaks **kõnealune ettevõtja** põhimõtteliselt täitma kõiki käesolevas määruses sätestatud asjakohaseid kohustusi. Selliste pääsuvalitsejate suhtes, kelle komisjon on määranud pääsuvalitsejaks, **kuna nad** saavutavad **tõenäoliselt** lähitulevikus kindla ja püsiva positsiooni, peaks aga komisjon kehtestama üksnes need kohustused, mis on vajalikud ja asjakohased vältimaks seda, et asjaomane pääsuvalitseja oma tegevuses sellise kindla ja püsiva positsiooni saavutab. Selliste esilekerkivate pääsuvalitsejate puhul peaks komisjon võtma arvesse, et kõnealune staatus on põhimõtteliselt ajutine, ning seetõttu tuleks teataval ajal otsustada, kas sellise põhiplatvormiteenust **osutava ettevõtja** suhtes tuleks kohaldada kõiki pääsuvalitsejate puhul kohaldatavaid kohustusi, sest ta on saavutanud kindla ja püsiva positsiooni, või tuleks kõik varem kehtestatud kohustused kaotada, kuna määramise tingimused ei ole enam täidetud.

- (75) Komisjon peaks uurima ja hindama, kas täiendavad tegevusega seotud või asjakohasel juhul struktuurilised parandusmeetmed on põhjendatud tagamaks, et pääsuvalitseja ei saa käesoleva määruse eesmärkide saavutamist õõnestada, jättes ühe või mitu käesolevas määruuses sätestatud kohustust süsteemselt täitmata. *Nii on see juhul, kui komisjon on teinud* pääsuvalitseja kohta *kaheksa aasta jooksul vähemalt kolm täitmata jätmist käsitlevat otsust, mis võivad puudutada erinevaid põhiplatvormiteenuseid ja käesolevas määruuses sätestatud erinevaid kohustusi, ning* kui pääsuvalitseja *on säilitanud, laiendanud või veelgi tugevdanud oma mõju* siseturul **■**, *oma* ärikasutajate ja lõppkasutajate majanduslikku sõltuvust tema põhiplatvormiteenustest *või kui pääsuvalitseja turupositsioon kinnistub veelgi. Pääsuvalitseja positsiooni tuleks pidada säilinuks, laienenuks või tugevnenuks, kui vaatamata komisjoni võetud täitmise tagamise meetmetele omab pääsuvalitseja endiselt või on veelgi tugevdanud või kindlustanud oma tähtsust ärikasutajate jaoks lõppkasutajateni jõudmise juurdepääsuteena.* **■** Komisjonil peaks sellistel juhtudel olema õigus kehtestada nii tegevusega seotud kui ka struktuurseid parandusmeetmeid, võttes igakülgsest arvesse proportsionaalsuse põhimõtet. *Sellega seoses peaks komisjonil olema õigus keelata pääsuvalitsejal piiratud ajavahemiku jooksul – kui selline parandusmeede on proportsionaalne ja vajalik, et säilitada või taastada õiglus ja konkurentsile avatus, mida süsteemne kohustuste mittetäitmine mõjutab – koonduda kõnealuste põhiplatvormiteenuste või muude digisektoris osutatavate teenuste puhul või teenuste puhul, mis võimaldavad koguda andmeid, mida süsteemne kohustuste mittetäitmine mõjutab. Selleks et võimaldada kolmandate isikute tõhusat kaasamist ja võimalust katsetada parandusmeetmeid enne nende kohaldamist, peaks komisjon avaldama juhtumi ja võetavate meetmete üksikasjaliku mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte. Komisjonil peaks olema võimalik menetlust uuesti alustada, sealhulgas juhul, kui kindlaksmääratud parandusmeetmed osutuvad ebatõhusaks. Menetluse uuesti alustamine otsusega vastu võetud ebatõhusate parandusmeetmete tõttu peaks võimaldama komisjonil parandusmeetmeid edasiulatuvalt muuta. Komisjonil peaks samuti olema võimalik määrata mõistlik ajavahemik, mille jooksul peaks olema võimalik menetlust uuesti alustada, kui parandusmeetmed osutuvad ebatõhusaks.*

- (76) Kui **süsteemset** kohustuste mittetäitmist käsitleva uurimise käigus pakub pääsuvalitseja komisjonile, et ta võtab kohustusi, peaks komisjonil olema võimalik võtta vastu otsus, millega muudetakse kõnealused kohustused asjaomasele pääsuvalitsejale siduvaks, kui komisjon leiab, et sellised kohustused tagavad käesolevas määruses **sätetatud** kohustuste tõhusa täitmise. Samuti tuleks selles otsuses sedastada, et komisjonil ei ole enam põhjust võtta meetmeid *seoses uurimisaluse süsteemse kohustuste mittetäitmisega. Hinnates, kas pääsuvalitseja pakutud kohustused on piisavad, et tagada käesolevast määrusest tulenevate kohustuste tõhus täitmine, peaks komisjonil olema lubatud võtta arvesse pääsuvalitseja tehtud teste, et tõendada pakutud kohustuste tõhusust praktikas. Komisjon peaks kontrollima, kas kohustusi käsitlevast otsusest peetakse täielikult kinni ja see saavutab oma eesmärgid, ning tal peaks olema õigus otsus uuesti läbi vaadata, kui ta leiab, et võetud kohustused ei ole tõhusad.*
- (77) **Digisektoris osutatavad** teenused **ja nende teenustega seotud tavad** võivad kiiresti ja märkimisväärselt muutuda. Tagamaks, et käesolev määrus püsib ajakohasena ning kujutab endast tõhusat ja terviklikku regulatiivset meedet pääsuvalitsejatega seotud probleemide lahendamiseks, on oluline näha ette nii põhiplatvormiteenuste loetelude kui ka käesoleva määrusega ette nähtud kohustuste korrapärane läbivaatamine. See on eriti tähtis selliste **tavade** kindlakstegemiseks, mis **võivad tõenäoliselt** piirata põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust või olla ebaausad. Kuigi digisektori kiirelt muutuvat laadi arvestades on oluline, et läbivaatamine toimuks korrapäraselt, on selleks, et tagada regulatiivsete tingimustega seoses õiguskindlus, vaja kõik läbivaatamised lõpule viia mõistliku ja asjakohase ajavahemiku jooksul. Lisaks tuleks turu-uuringutega tagada kindel tõenduslik alus, mille põhjal komisjon saaks hinnata, kas ta peaks tegema ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et **vaadata läbi**, laiendada või täpsustada põhiplatvormiteenuste loetelusid. Samuti peaksid turu-uuringud tagama komisjoni jaoks kindla tõendusliku aluse, millest lähtudes saab hinnata, kas komisjon peaks tegema ettepaneku käesolevas määruses sätetatud kohustuste muutmiseks või võtma vastu delegeeritud õigusakti, millega kõnealuseid kohustusi ajakohastatakse.

- (78) *Seoses pääsuvalitsejate tegevusega, mis ei kuulu käesolevas määruses sätestatud kohustuste alla, peaks komisjonil olema võimalus algatada turu-uuring uute teenuste ja uute tavade kohta, et teha kindlaks, kas käesolevas määruses sätestatud kohustusi tuleb täiendada delegeeritud õigusaktiga, mis kuulub selliste delegeeritud õigusaktide jaoks käesolevas määruses sätestatud volituste kohaldamisalasse, või esitades ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. See ei piira komisjoni võimalust algatada asjakohastel juhtudel menetlus ELi toimimise lepingu artikli 101 või 102 alusel. Selliseid menetlusi tuleks läbi viia vastavalt nõukogu määrusele (EL) nr 1/2003²³. Pakilistel juhtudel, mil valitseb oht tekitada konkurentsile suurt ja korvamatut kahju, peaks komisjon kaaluma ajutiste meetmete võtmist kooskõlas määruse (EÜ) nr 1/2003 artikliga 8.*
- (79) Kui pääsuvalitsejad rakendavad *tava*, mis on ebaaus või piirab käesoleva määruse alusel juba määratud põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust, kuid mis ei ole *käesolevas määruses sätestatud* kohustustega sõnaselgelt hõlmatud, peaks komisjonil olema võimalik käesolevat määrust delegeeritud õigusaktidega ajakohastada. Selline delegeeritud õigusaktidega ajakohastamine peaks põhinema samadel uurimisstandarditel ja sellele peaks eelnema turu-uuring. Komisjon peaks ka kõnealuste *tavade* kindlakstegemisel kohaldama eelnevalt kindlaksmääratud standardit. Sellise õigusliku standardiga tuleks tagada, et kohustused, mida käesoleva määruse kohaselt *võidakse* pääsuvalitsejate suhtes kohaldada, on piisavalt prognoositavad.

²³ Nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

- (80) Et tagada käesoleva määruse tõhus kohaldamine ja järgimine, peaks komisjonil olema piisavad uurimis- ja täitmise tagamise volitused, mis võimaldavad tal käesolevas määruses sätestatud normidega seotud küsimusi uurida, tagada normide täitmise ja teha selle üle seiret, tagades samal ajal täitemenetluse raames selliste põhiõiguste austamise nagu õigus olla ära kuulatud ja toimikule juurdepääsu õigus. Komisjon peaks kasutama kõnealuseid uurimisvolitusi ka selleks, et teha turu-uuringuid, *sealhulgas* käesoleva määruse ajakohastamiseks ja läbivaatamiseks.
- (81) Komisjonile tuleks anda õigus nõuda ■ teavet, mida on vaja käesoleva määruse kohaldamiseks. Täpsemalt peaks komisjonil olema juurdepääs kõigile asjakohastele dokumentidele, andmetele, andmebaasidele, algoritmidele ja muule teabele, mida on vaja uurimiste algatamiseks ja läbiviimiseks ning käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmise seireks, olenemata sellest, kelle valduses *selline* teave on, ning olenemata teabe vormist või vormingust, andmekandjast või selle säilitamise kohast.
- (82) Komisjonil peaks olema võimalik otse nõuda, et ettevõtjad või ettevõtjate ühendused esitaksid asjakohaseid tõendeid, andmeid ja teavet. Lisaks peaks komisjonil olema võimalik käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil nõuda liikmesriigi *pädevatelt asutustelt* ning kõigilt füüsilistelt ja juriidilistelt isikutelt asjakohast teavet. Komisjoni otsust täites on ettevõtjad kohustatud vastama faktilistele küsimustele ja esitama dokumente.
- (83) Komisjonile tuleks samuti anda õigus kontrollida ■ *ettevõtjaid ja ettevõtjate ühendusi* ning küsitleda kõiki isikuid, kellel *võib* olla kasulikku teavet, ning nende ütlused jäädvustada.

- (84) *Ajutised meetmed võivad olla oluline vahend tagamaks, et uurimise ajal ei tekita uuritav rikkumine pääsuvalitsejate ärikasutajatele või lõppkasutajatele suurt ja korvamatut kahju. Kõnealune vahend on tähtis sellise arengu ärahoidmiseks, mida võib olla menetluse lõpus komisjoni otsusega väga raske tagasi pöörata. Seega peaks komisjonil olema õigus määrata ajutisi meetmeid menetluse raames, mis on algatatud seoses täitmata jätmist käsitleva otsuse võimaliku vastuvõtmisega. Seda õigust tuleks kohaldada juhul, kui komisjon on prima facie avastanud, et pääsuvalitsejad on kohustusi rikkunud, ning kui on oht, et pääsuvalitsejate ärikasutajad või lõppkasutajad võivad saada tõsist ja korvamatut kahju. Ajutisi meetmeid tuleks kohaldada ainult kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, st kas komisjoni menetluse lõpetamiseni või kindlaksmääratud tähtajani, mida saab vajalikul ja asjakohasel juhul pikendada.*
- (85) Komisjonil peaks olema võimalik võtta vajalikke meetmeid, et jälgida käesolevas määruses sätestatud kohustuste tõhusat rakendamist ja järgimist. Sellised meetmed peaksid hõlmama komisjoni võimalust määrata sõltumatuid väliseksperte **ja** audiitoreid, kes toetavad komisjoni selles protsessis, sealhulgas asjakohasel juhul värvata neid **liikmesriikide** pädevatest **asutustest**, näiteks andme- või tarbijakaitseasutustest. **Audiitorite määramisel peaks komisjon tagama piisava rotatsiooni.**

- (86) Käesoleva määrusega kehtestatud kohustuste täitmise tagamiseks peaks olema võimalik määrata trahve ja sunniraha. Selleks tuleks ette näha trahvide ja sunniraha asjakohased tasemed kohustuste täitmata jätmise ja menetlusnormide rikkumise korral, kohaldades seejuures asjakohaseid aegumistähtaegu *ning kooskõlas proportsionaalsuse ja ne bis in idem põhimõttega. Komisjon ja asjaomased liikmesriikide asutused peaksid kooskõlastama oma täitmise tagamise jõupingutused, et tagada nimetatud põhimõtete järgimine. Eelkõige peaks komisjon võtma arvesse trahve ja sunniraha, mis on määratud samale juriidilisele isikule samade tegude eest lõpliku otsusega menetluses, mis on seotud muude liidu või riigisiseste õigusnormide rikkumisega, tagamaks, et määratud trahvid ja karistused kokku vastavad toimepandud rikkumiste raskusele.*
- (87) Et tagada ettevõtjate ühendustele nende toimepandud rikkumiste eest määratud trahvide tõhus sissenõudmine, tuleb sätestada tingimused, mille korral *peaks* komisjonil *olema võimalik* nõuda trahvi tasumist *asjaomase ettevõtjate* ühenduse liikmetelt, kui ühendus on maksejõuetu.

- (88) Käesoleva määruse alusel toimuvate menetluste raames tuleks asjaomasele *ettevõtjale* tagada ■ õigus olla komisjoni poolt ära kuulatud ning tehtud otsused tuleks laialdaselt avalikustada. Tagades ■ õiguse heale haldusele■ , toimikule juurdepääsu õiguse ja õiguse olla ära kuulatud, on oluline *kaitsta* konfidentsiaalselt teavet ■ . Lisaks peaks komisjon teabe konfidentsiaalsust austades tagama, et teave, *millele* tehtud otsus *tugineb*, avalikustatakse sellises ulatuses, mis võimaldab otsuse adressaadil mõista otsuseni viinud asjaolusid ja kaalutlusi. *Samuti on vaja tagada, et komisjon kasutaks üksnes käesoleva määruse alusel käesoleva määruse kohaldamiseks kogutud teavet, välja arvatud juhul, kui on sätestatud teisiti.* Lisaks *peaks* teatavatel tingimustel *olema võimalik* teatavaid äridokumente, näiteks advokaatide ja nende klientide vahelist suhtlust sisaldavaid dokumente, pidada konfidentsiaalseks, kui on täidetud asjakohased tingimused.
- (89) *Mittekonfidentsiaalsete kokkuvõtete koostamisel avaldamiseks, et huvitatud kolmandad isikud saaksid tõhusalt märkusi esitada, peaks komisjon igakülgsest arvesse võtma ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi ja muud konfidentsiaalselt teavet.*
- (90) *Pääsuvalitsejate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite ühtne, tulemuslik ja vastastikku täiendav täitmise tagamine nõuab komisjoni ja liikmesriikide asutuste vahelist koostööd ja koordineerimist nende pädevuse piires. Komisjon ja liikmesriikide asutused peaksid tegema koostööd ning koordineerima meetmeid, mida on vaja pääsuvalitsejate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite täitmise tagamiseks käesoleva määruse tähenduses, ning järgima Euroopa Liidu lepingu (ELi leping) artiklis 4 sätestatud lojaalse koostöö põhimõtet. Liikmesriikide asutuste toetus komisjonile peaks võimaldama hõlmata kogu nende valduses oleva vajaliku teabe andmist komisjonile või komisjoni taotluse korral tema abistamist oma volituste kasutamisel, et komisjon saaks paremini täita talle käesoleva määrusega pandud ülesandeid.*

(91) *Komisjonil on ainsana õigus käesoleva määruse täitmist tagada. Komisjoni toetamiseks peaks liikmesriikidel olema võimalik volitada konkurentsireeglite täitmist tagavaid liikmesriikide pädevaid asutusi uurima käesolevast määrusest tulenevate teatavate kohustuste võimalikku täitmata jätmist pääsuvalitsejate poolt. See võib olla asjakohane eelkõige juhul, kui ei ole võimalik algusest peale kindlaks teha, kas pääsuvalitseja tegevus võib rikkuda käesolevat määrust, konkurentsireegleid, mille täitmist liikmesriigi pädev asutus on volitatud tagama, või mõlemaid. Konkurentsireeglite täitmist tagav liikmesriigi pädev asutus peaks teatama komisjonile oma järeldustest käesolevast määrusest tulenevate teatavate kohustuste võimaliku täitmata jätmise kohta pääsuvalitseja poolt, et komisjon saaks alata käesoleva määruse sätete ainsa täitmise tagajana menetluse täitmata jätmise uurimiseks. Komisjonil peaks olema kõnealuse menetluse algatamise üle otsustamisel täielik kaalutusõigus. Selleks et vältida käesoleva määruse kohaste uurimiste kattumist, peaks asjaomane liikmesriigi pädev asutus teavitama komisjoni enne, kui ta võtab esimese meetme pääsuvalitsejate poolt käesolevast määrusest tulenevate teatavate kohustuste võimaliku täitmata jätmise uurimiseks. Samuti peaksid liikmesriikide pädevad asutused tegema tihedat koostööd ja koordineerima oma tegevust komisjoniga, kui nad tagavad riigisiseste konkurentsireeglite täitmist pääsuvalitsejate suhtes, sealhulgas seoses trahvide määramisega. Selleks peaksid nad teavitama komisjoni riigisisestel konkurentsireeglitel põhinevate menetluste algatamisest pääsuvalitsejate vastu ning enne pääsuvalitsejatele sellistes menetlustes kohustuste kehtestamist. Dubleerimise vältimiseks peaks olema võimalik kasutada määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 11 kohase otsuse eelnõust teatamist asjakohasel juhul käesoleva määruse kohase teatena.*

- (92) *Käesoleva määruse ühtlustatud kohaldamise ja täitmise tagamiseks on oluline kindlustada, et liikmesriigi asutustel, sealhulgas liikmesriikide kohtutel, on kogu vajalik teave tagamaks, et nende otsused ei ole vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega. Liikmesriigi kohtutel peaks olema võimalik paluda komisjonilt teavet või arvamusi käesoleva määruse kohaldamisel tekkivate küsimuste kohta. Samal ajal peaks komisjonil olema võimalik esitada liikmesriikide kohtutele suulisi või kirjalikke seisukohti. See ei piira liikmesriigi kohtu õigust taotleda ELi toimimise lepingu artikli 267 alusel eelotsust.*
- (93) *Selleks et tagada sidusus ja tõhus vastastikune täiendavus käesoleva määruse ning pääsuvalitsejate suhtes kohaldatavate muude valdkondlike õigusnormide rakendamisel, peaks komisjon kasutama spetsiaalse kõrgetasemelise töörühma eksperditeadmisi. Kõrgetasemelisel töörühmal peaks olema võimalik abistada asjakohasel juhul komisjoni nõuannete, eksperditeadmiste ja soovitude abil ka käesoleva määruse rakendamise või täitmise tagamisega seotud üldistes küsimustes. Kõrgetasemeline töörühm peaks koosnema asjaomastest Euroopa organitest ja võrgustikest ning selle koosseis peaks tagama kõrgetasemelise oskusteabe ja geograafilise tasakaalu. Kõrgetasemelise töörühma liikmed peaksid korrapäraselt aru andma enda esindatavatele organitele ja võrgustikele töörühma raames täidetavate ülesannete kohta ning nendega selles küsimuses konsulteerima.*
- (94) *Kuna ELi toimimise lepingu kohaselt vaatab komisjoni käesoleva määruse alusel tehtud otsused läbi Euroopa Kohus, peaks Euroopa Kohtul ELi toimimise lepingu artikli 261 kohaselt olema täielik pädevus trahvide ja sunniraha määramisel.*

- (95) *Komisjonil peaks olema võimalik välja töötada suunised, et anda täiendavaid juhiseid käesoleva määruse eri aspektide kohta või abistada põhiplatvormiteenuseid osutavaid ettevõtjaid käesolevast määrusest tulenevate kohustuste täitmisel. Peaks olema võimalik, et sellised juhised põhinevad eelkõige kogemustel, mille komisjon saab käesoleva määruse täitmise seire tulemusena. Suuniste andmine käesoleva määruse alusel on eesõigus, mille üle otsustamine on komisjoni ainupädevuses, ning seda ei tohiks pidada põhielemendiks, mille abil tagatakse, et asjaomased ettevõtjad või ettevõtjate ühendused täidavad käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi.*
- (96) *Tehniliste standardite kasutamine võib hõlbustada pääsuvalitsejate teatavate kohustuste täitmist, näiteks seoses andmetele juurdepääsu, andmete kaasaskantavuse või koostalitlusvõimega. Sellega seoses peaks komisjonil olema võimalik, kui see on asjakohane ja vajalik, paluda Euroopa standardiorganisatsioonidel neid välja töötada.*

- (97) *Et tagada digisektoris konkurentsile avatud ja õiglased turud kõikjal liidus, kus tegutsevad pääsuvalitsejad, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, millega muudetakse käesoleva määruse lisas esitatud metoodikat, mille alusel tehakse kindlaks, kas täidetud on aktiivseid lõppkasutajaid ja aktiivseid ärikasutajaid puudutavad kvantitatiivsed künnised pääsuvalitsejate määramiseks, ning millega täpsustatakse veelgi kõnealuse metoodika lisaelemente, mida ei ole nimetatud lisas esitatud ja mida kasutatakse selle kindlakstegemiseks, kas pääsuvalitsejaks määramise kvantitatiivsed künnised on täidetud; samuti millega täiendatakse käesolevas määruses sätestatud olemasolevaid kohustusi, kui komisjoni turu-uuringu tulemusena on kindlaks tehtud, et on vaja ajakohastada kohustusi, mis käsitlevad tavasid, mis piiravad põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust või mis on ebaausad, ning kavandatav ajakohastamine kuulub selliste delegeeritud õigusaktide jaoks käesolevas määruses sätestatud volituste kohaldamisalasse.*
- (98) *Käesoleva määruse alusel delegeeritud õigusaktide vastuvõtmisel on eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes²⁴ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, peaksid Euroopa Parlament ja nõukogu saama kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel peaks olema pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.*

²⁴ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

- (99) Selleks et tagada *käesoleva määruse* ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused, *et täpsustada meetmeid, mida pääsuvalitsejad peavad rakendama, et tõhusalt täita käesolevast määrusest tulenevaid kohustusi; peatada täielikult või osaliselt konkreetne pääsuvalitsejale kehtestatud kohustus; vabastada pääsuvalitseja kas täielikult või osaliselt konkreetsest kohustusest; täpsustada meetmeid, mida pääsuvalitseja peab rakendama, kui ta hoidub kõrvale käesolevast määrusest tulenevatest kohustustest; viia lõpule turu-uuring pääsuvalitsejate määramise kohta; kehtestada süsteemse kohustuste mittetäitmise korral parandusmeetmeid; määrata pääsuvalitsejale ajutisi meetmeid; muuta võetavad kohustused pääsuvalitseja jaoks siduvaks; esitada oma järeldused kohustuste mittetäitmise kohta; määrata kindlaks sunniraha lõplik summa; määrata kindlaks pääsuvalitsejate edastatavate teadete, teabe esitamise, põhjendatud taotluste ja kohustuste täitmist käsitlevate aruannete vorm, sisu ja muud üksikasjad; kehtestada koostalitlusvõime rakendamiseks vajalik tegevus- ja tehniline kord ning tarbijate profiilianalüüsi koostamiseks kasutatavate meetodite auditeeritud kirjeldamise metoodika ja menetlus; näha ette praktiline kord menetluste, tähtaegade pikendamise, menetluste ajal õiguste kasutamise, avalikustamistingimuste ning komisjoni ja liikmesriikide asutuste vahelise koostöö ja koordineerimise jaoks.* Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas määrusega (EL) nr 182/2011.

- (100) *Komisjoni ja liikmesriikide vahelise koostöö ja koordineerimise praktilist korda käsitleva rakendusakti vastuvõtmiseks tuleks kasutada kontrollimenetlust. Käesoleva määrusega ette nähtud ülejäänud rakendusaktide puhul tuleks kasutada nõuandemenetlust. Seda õigustab asjaolu, et nendes ülejäänud rakendusaktides käsitletakse käesolevas määruses sätestatud menetluste praktilisi aspekte, nagu erinevate menetlusetappide vorm, sisu ja muud üksikasjad, erinevate menetlusetappide praktiline korraldus, näiteks menetlustähtaegade pikendamine või õigus olla ära kuulatud, ning pääsuvalitsejale suunatud individuaalseid rakendusotsuseid.*
- (101) **■** *Vastavalt määrusele (EL) nr 182/2011 peaks iga liikmesriik olema esindatud nõuandekomitees ja otsustama oma delegatsiooni koosseisu üle. Delegatsiooni võivad muu hulgas kuuluda liikmesriikide pädevate asutuste eksperdid, kellel on asjakohased eksperditeadmised nõuandekomiteele esitatud konkreetses küsimuses.*

- (102) *Rikkumisest teavitavad isikud võivad esitada pädevatele asutustele uut teavet, mis võib aidata neil avastada käesoleva määruse rikkumisi ja määrata nende eest karistusi. Tuleks tagada, et kehtestatakse asjakohane kord, mis võimaldab rikkumisest teavitavatel isikutel teatada pädevatele asutustele käesoleva määruse tegelikust või võimalikust rikkumisest ning kaitsta rikkumisest teavitavaid isikuid survemeetmete eest. Selleks tuleks käesolevas määruses sätestada, et käesoleva määruse rikkumisest teatamise ja sellistest rikkumistest teavitavate isikute kaitse suhtes kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/1937²⁵.*
- (103) *Et suurendada õiguskindlust, peaks direktiivi (EL) 2019/1937 kohaldatavus vastavalt käesolevale määrusele rikkumisest teatamise ning sellistest rikkumistest teavitavate isikute kaitse suhtes kajastuma kõnealuses direktiivis. Seetõttu tuleks direktiivi (EL) 2019/1937 lisa vastavalt muuta. Liikmesriigid peavad tagama, et see muudatus kajastuks nende ülevõtmismeetmetes, mis on vastu võetud kooskõlas direktiiviga (EL) 2019/1937, kuigi riigisiseste ülevõtmismeetmete vastuvõtmine ei ole tingimus, millest sõltuks kõnealuse direktiivi kohaldamine käesoleva määruse rikkumisest teatamise ja rikkumisest teavitavate isikute kaitse suhtes alates käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast.*

²⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/1937 liidu õiguse rikkumisest teavitavate isikute kaitse kohta (ELT L 305, 26.11.2019, lk 17).

(104) *Tarbijatel peaks olema õigus kasutada oma õigusi seoses käesoleva määruse alusel pääsuvalitsejatele pandud kohustustega esindushagide kaudu vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivile (EL) 2020/1828²⁶. Selleks tuleks käesolevas määruuses sätestada, et direktiivi (EL) 2020/1828 kohaldatakse esindushagide suhtes, mis on esitatud seoses pääsuvalitsejate poolt käesoleva määruse sätete rikkumisega, mis kahjustab või võib kahjustada tarbijate kollektiivseid huve. Kõnealuse direktiivi lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta. Liikmesriikide ülesanne on tagada, et see muudatus kajastuks nende ülevõtmismeetmetes, mis on vastu võetud kooskõlas direktiiviga (EL) 2020/1828, kuigi asjaomaste riigisiseste ülevõtmismeetmete vastuvõtmine ei ole tingimus, millest sõltuks kõnealuse direktiivi kohaldamine nende esindushagide suhtes. Direktiivi (EL) 2020/1828 kohaldatavus esindushagide suhtes, mis on esitatud seoses pääsuvalitsejate poolse käesoleva määruse sätete rikkumisega, mis kahjustab või võib kahjustada tarbijate kollektiivseid huve, peaks algama kõnealuse direktiivi ülevõtmiseks vajalike liikmesriikide õigus- ja haldusnormide kohaldamise alguskuupäevast või käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäevast, olenevalt sellest, kumb kuupäev on hilisem.*

²⁶ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2020. aasta direktiiv (EL) 2020/1828, mis käsitleb tarbijate kollektiivsete huvide kaitsmise esindushagisid ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/22/EÜ (ELT L 409, 4.12.2020, lk 1).*

(105) Komisjon peaks käesolevat määrust korrapäraselt hindama ning jälgima tähelepanelikult selle mõju õiglusele ja konkurentsile avatusele digiplatvormimajanduse kaubanduslikes suhetes, eelkõige selleks, et teha kindlaks, kas seda on vaja muuta, võttes arvesse asjakohast tehnoloogilist või kaubanduslikku arengut. Hindamine peaks hõlmama põhiplatvormiteenuste loetelu ja pääsuvalitsejate kohustuste ning nende täitmise tagamise korrapärast läbivaatamist, pidades silmas vajadust tagada liidu digiturgude konkurentsile avatus ja õiglus. **Sellega seoses peaks komisjon hindama ka numbrivaba elektroonilise side teenuste koostalitlusvõimet käsitleva kohustuse ulatust.** Et saada digisektoris toimuvast arengust laiapõhjaline ülevaade, tuleks hindamisel arvesse võtta liikmesriikide ja asjaomaste sidusrühmade kogemusi. Sellega seoses **peaks** komisjonil **olema võimalik** arvesse võtta ka arvamusi ja aruandeid, mille on talle esitanud veebiplatvormimajanduse vaatlusrühm, mis loodi komisjoni 26. aprilli 2018. aasta otsusega C(2018)2393. Pärast hindamist peaks komisjon võtma asjakohaseid meetmeid. Komisjon peaks käesolevas määruses sätestatud tavade ja kohustuste hindamisel ja läbivaatamisel võtma eesmärgiks tagada ühiste õiguste ja väärtuste, eelkõige võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise põhimõtte kõrgetasemeline kaitse ja austamine.

- (106) *Ilma et see piiraks eelarvemenetlust, tuleks komisjonile olemasolevate rahastamisvahendite kaudu eraldada piisavad inim-, finants- ja tehnilised ressursid, et ta saaks tõhusalt täita oma ülesandeid ja kasutada oma volitusi seoses käesoleva määruse täitmise tagamisega.*
- (107) *Kuna* käesoleva määruse eesmärki tagada konkurentsile avatud ja õiglane digisektor üldises plaanis ja eelkõige seoses põhiplatvormiteenustega, et edendada innovatsiooni, digitoodete ja -teenuste head kvaliteeti ning õiglasi ja konkurentsivõimelisi hindu, samuti kvaliteeti ja valikut digisektori lõppkasutajate jaoks, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda pääsuvalitsejate ärimudeli ja tegevuse ning selle ulatuse ja mõju tõttu *paremini* saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas ELi lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärkide saavutamiseks vajalikust kaugemale.

- (108) *Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikliga 42 ning ta esitas arvamuse 10. veebruaril 2021²⁷.*
- (109) *Käesolevas määruses austatakse põhiõigusi ja peetakse kinni Euroopa Liidu põhiõiguste hartaga tunnustatud põhimõtetest, eelkõige selle artiklitest 16, 47 ja 50. Seepärast tuleks käesolevat määrust tõlgendada ja kohaldada nende õiguste ja põhimõtete kohaselt,*

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

²⁷ *ELT C 147, 26.4.2021, lk 4.*

I peatükk
Reguleerimisese, kohaldamisala ja mõisted

Artikkel 1
Reguleerimisese ja kohaldamisala

1. Käesoleva määruse **eesmärk on aidata kaasa siseturu nõuetekohasele toimimisele, kehtestades** ühtlustatud õigusnormid, millega tagatakse **kõikidele ettevõtjatele** kõikjal liidus konkurentsile avatud ja õiglased turud digisektoris, kus tegutsevad pääsuvalitsejad, **nii et nendest saavad kasu ärikasutajad ja lõppkasutajad.**
2. Käesolevat määrust kohaldatakse põhiplatvormiteenuste suhtes, mida pääsuvalitsejad osutavad või pakuvad ärikasutajatele, kelle tegevuskoht on liidus, või lõppkasutajatele, kelle tegevus- või asukoht on liidus, olenemata pääsuvalitseja tegevus- või asukohast ja olenemata sellest, millist õigust teenuse osutamise suhtes muidu kohaldatakse.
3. Käesolevat määrust ei kohaldata turgude suhtes, **mis on seotud järgmisega:**
 - a) direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 **punktis 1** määratletud elektroonilise side võrgud;
 - b) direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 **punktis 4** määratletud elektroonilise side teenused, välja arvatud **numbrivaba** isikutevahelise side teenustega seotud teenused.

4. **Direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 punktis 5 määratletud** isikutevahelise side teenuste puhul ei piira käesolev määrus **nimetatud** direktiivi artikli 61 alusel riigi reguleerivatele ja muudele pädevatele asutustele antud volitusi ega **ülesandeid**.
5. **Selleks et vältida siseturu killustumist**, ei pane liikmesriigid pääsuvalitsejatele oma õigus- või haldusnormidega **lisakohustusi** konkurentsile avatud ja õiglaste turgude tagamise eesmärgil. ■ Ükski käesoleva määruse säte ei takista liikmesriike kehtestamast kohustusi ettevõtjatele, sealhulgas põhiplatvormiteenuseid **osutavatele ettevõtjatele küsimustes, mis ei kuulu käesoleva määruse kohaldamisalasse, tingimusel et** need kohustused **on kooskõlas liidu õigusega ning ei tulene asjaolust, et** asjaomastel ettevõtjatel on pääsuvalitseja staatus käesoleva määruse tähenduses ■ .
6. Käesolev määrus ei piira ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaldamist. Samuti ei piira see järgmiste reeglite kohaldamist:
- a) riigisisesed **konkurentsireeglid**, millega keelatakse konkurentsivastased kokkulepped, ettevõtjate ühenduste otsused, kooskõlastatud tegevus ja turgu valitseva seisundi kuritarvitamine;
 - b) riigisisesed konkurentsireeglid, millega keelatakse muu ühepoolne tegevus, kui neid reegleid kohaldatakse ettevõtjate suhtes, kes ei ole pääsuvalitsejad, või kui nendega kehtestatakse pääsuvalitsejatele lisakohustusi, **ning**
 - c) nõukogu määrus (EÜ) nr 139/2004²⁸ ja ühinemiskontrolli käsitlevad riigisisesed õigusnormid ■ .
7. Liikmesriigi asutused ei võta vastu otsuseid, mis ■ on vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega. Komisjon ja liikmesriigid teevad tihedat koostööd ning **kooskõlastavad** oma täitmise tagamise alase tegevuse **artiklites 37 ja 38 sätestatud põhimõtete alusel**.

²⁸ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „pääsuvalitseja“ – põhiplatvormiteenuseid **osutav ettevõtja**, kes on määratud artikli 3 kohaselt;
- 2) „põhiplatvormiteenus“ – iga järgmine teenus:
 - a) veebipõhine vahendusteenus;
 - b) veebipõhine otsingumootor;
 - c) veebipõhine sotsiaaltõrgeteenus;
 - d) videojagamisplatvormi teenus;
 - e) numbrivaba isikutevahelise side teenus;
 - f) operatsioonisüsteem;
 - g) **veebibrauser**;
 - h) **virtuaalassistent**;
 - i) pilvandmetöötlusteenus;
 - j) punktides a–i loetletud põhiplatvormiteenust **osutava ettevõtja** osutatav **internetireklaamiteenus**, sealhulgas igasugused reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja muud reklaamivahendusteenused;

- 3) „infoühiskonna teenus“ – direktiivi (EL) 2015/1535 artikli 1 lõike 1 **punktis b määratletud** teenus;
- 4) „digisektor“ – infoühiskonna teenuste abil või vahendusel pakutavate toodete ja teenuste sektor;
- 5) „veebipõhised vahendusteenused“ – määruse (EL) 2019/1150 artikli 2 **punktis 2** määratletud **veebipõhised vahendusteenused**;
- 6) „veebipõhine otsingumootor“ – määruse (EL) 2019/1150 artikli 2 **punktis 5** määratletud **veebipõhine otsingumootor**;
- 7) „veebipõhine sotsiaalsõrguteenus“ – platvorm, mis võimaldab lõppkasutajatel **ühksteisega** ühendust pidada **ja suhelda, sisu** jagada **ning** avastada **teisi kasutajaid ja muud sisu** mitme seadme kaudu, eelkõige vestluste, postituste, videote ja soovitude vormis;
- 8) „videojagamisplatvormi teenus“ – direktiivi 2010/13/**EL** artikli 1 lõike 1 **punktis aa** määratletud **videojagamisplatvormi teenus**;
- 9) „numbrivaba isikutevahelise side teenus“ – direktiivi (EL) 2018/1972 artikli 2 **punktis 7** määratletud **numbrivaba isikutevahelise side teenus**;
- 10) „operatsioonisüsteem“ – süsteemitarkvara, mis kontrollib riist- või tarkvara põhifunktsioone ja võimaldab tarkvararakendusi kasutada;

- 11) „veebibrauser“ – tarkvararakendus, mis võimaldab lõppkasutajatel pääseda juurde veebisisule ja suhelda veebisisuga, mida majutatakse serverites, mis on ühendatud selliste võrkudega nagu internet, sealhulgas eraldiseisvad veebibrauserid ja tarkvarasse integreeritud veebibrauserid või muu sarnane;
- 12) „virtuaalassistent“ – tarkvara, mis suudab töödelda nõudmisi, ülesandeid või küsimusi, sealhulgas neid, mis põhinevad audio-, visuaalsel või kirjalikul sisendil, žestidel või liikumistel, ning mis nende nõudmiste, ülesannete või küsimuste alusel võimaldab juurdepääsu muudele teenustele või kontrollib ühendatud füüsilisi seadmeid;
- 13) „pilvandmetöötlusteenus“ – Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2016/1148²⁹ artikli 4 **punktis 19** määratletud **pilvandmetöötlusteenus**;
- 14) „tarkvararakenduste poed“ – veebipõhiste vahendusteenuste liik, mille puhul keskendutakse tarkvararakendustele kui vahendatavale tootele või teenusele;
- 15) „tarkvararakendus“ – digitoode või -teenus, mida kasutatakse operatsioonisüsteemis;

■

²⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 6. juuli 2016. aasta direktiiv (EL) 2016/1148 meetmete kohta, millega tagada võrgu- ja infosüsteemide turvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus (ELT L 194, 19.7.2016, lk 1).

- 16) „makseteenus“ – direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 4 punktis 3 määratletud makseteenus;
- 17) „makseteenust toetav tehniline teenus“ – teenus direktiivi (EL) 2015/2366 artikli 3 punkti j tähenduses;
- 18) „rakendusesiseste ostude tegemiseks mõeldud maksesüsteem“ – tarkvararakendus, teenus või kasutajaliides, mis hõlbustab digitaalse sisu või digiteenuste ostmist tarkvararakenduses, sealhulgas sisu, tellimused, eriomadused või funktsioonid, ning selliste ostude eest tasumist;
- 19) „identimisteenus“ – koos põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks osutatav teenus, mis võimaldab mis tahes viisil kontrollida lõpp- või ärikasutajate isikusamasust, olenemata kasutatavast tehnoloogiast;
- 20) „lõppkasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes kasutab põhiplatvormiteenuseid muul viisil kui ärikasutajana;
- 21) „ärikasutaja“ – füüsiline või juriidiline isik, kes tegutseb äri- või kutsetegevuse raames ja kasutab põhiplatvormiteenuseid lõppkasutajatele kaupade või teenuste pakkumiseks või selle käigus;

- 22) „järjestus“ – suhteline edemus, mis on antud veebipõhiste vahendusteenuste, veebipõhiste sotsiaaltöõteenuste, **videojagamisplatvormi teenuste või virtuaalassistentide** kaudu pakutavatele kaupadele või teenustele, või tähtsus, mille veebipõhine otsingumootor annab otsingutulemustele, kui veebipõhiseid vahendusteenuseid, veebipõhiseid sotsiaaltöõteenuseid või **videojagamisplatvormi teenuseid osutavad või virtuaalassistentide** või veebipõhiseid otsingumootoreid **pakkuvad ettevõtjad** neid vastavalt esitavad, järjestavad ja edastavad, **olenemata** kõnealuseks esitamiseks, järjestamiseks või edastamiseks kasutatavatest tehnoloogilistest vahenditest **ja sellest, kas esitatakse või edastatakse ainult üks tulemus**;
- 23) „otsingutulemused“ – mis tahes vormis teave, sealhulgas tekst, graafiline kujutis, hääl- või muu väljund, mis esitatakse päringule vastuseks ja on sellega seotud, olenemata sellest, kas esitatud teave on tasuline või tasuta tulemus, otsene vastus või iga toode, teenus või teave, mida pakutakse seoses orgaaniliste tulemustega või esitatakse koos nendega või mis on osaliselt või täielikult nendesse integreeritud;

- 24) „andmed“ – tegevuse, faktide või teabe ning nende kogumi digitaalne väljendus, mis võib muu hulgas olla heli-, visuaal- või audiovisuaalsalvestis;
- 25) „isikuandmed“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 *punktis 1* määratletud **isikuandmed**;
- 26) „isikustamata andmed“ – muud andmed kui isikuandmed;
- 27) „ettevõtja“ – majandustegevusega tegelev **üksus**, olenemata **selle** õiguslikust staatusest ja rahastamisviisist, **sealhulgas kõik sidusettevõtjad või seotud ettevõtjad, kes moodustavad kontserni, kus üks ettevõtja kontrollib otse või kaudselt teist**;
- 28) „kontroll“ – võimalus ettevõtjat otsustavalt mõjutada määruse (EÜ) nr 139/2004 *artikli 3 lõike 2 tähenduses*;
- 29) „koostalitlusvõime“ – võime vahetada teavet ja kasutada vastastikku teavet, mida on vahetatud liideste või muude lahenduste kaudu, nii et kõik riist- või tarkvaraelemendid töötaksid koos muu riist- ja tarkvaraga ning kasutajatega kõigil ettenähtud viisidel;
- 30) „käive“ – ettevõtja saadud summa määruse (EÜ) nr 139/2004 *artikli 5 lõike 1 tähenduses*;

- 31) „profilialalüüs“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 4 määratletud profilialalüüs;
- 32) „nõusolek“ – määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punktis 11 määratletud nõusolek;
- 33) „liikmesriigi kohus“ – liikmesriigi kohus ELi toimimise lepingu artikli 267 tähenduses.

II peatükk
Pääsuvalitsejad

Artikkel 3
Pääsuvalitseja määramine

1. **Ettevõtja** määratakse pääsuvalitsejaks, kui:
- a) tal on märkimisväärne mõju siseturule;
 - b) ta **osutab** põhiplatvormiteenust, mis **on** ärikasutajate jaoks oluline juurdepääsutee lõppkasutajateni jõudmiseks, ning
 - c) tal on oma tegevuses kindel ja püsiv positsioon või on tõenäoline, et ta saavutab sellise positsiooni lähitulevikus.

2. Eeldatakse, et *ettevõtja* vastab ***lõikes 1 sätestatud nõuetele*** järgmistel juhtudel:

- a) lõike 1 punkti a *osas*, kui *tema* aastakäive ***liidus*** on viimase kolme majandusaasta jooksul olnud ***igal*** aastal vähemalt 7,5 miljardit eurot või kui *tema* keskmine turukapitalisatsioon või samaväärne õiglase turuväärtus ***oli*** viimase majandusaasta jooksul vähemalt 75 miljardit eurot ning kui ta osutab ***sama*** põhiplatvormiteenust vähemalt kolmes liikmesriigis;
- b) lõike 1 punkti b *osas*, kui tema osutatud põhiplatvormiteenusel oli ***viimasel majandusaastal kuus vähemalt*** 45 miljonit aktiivset lõppkasutajat, kelle tegevus- või asukoht on liidus ning aastas ***vähemalt*** 10 000 aktiivset ärikasutajat, kelle tegevuskoht on liidus, ***kes on kindlaks tehtud ja arvestatud vastavalt lisas esitatud metoodikale ja näitajatele***;
- c) lõike 1 punkti c *osas*, kui ***käesoleva lõike*** punktis b sätestatud künnised on täidetud igal kolmel ***viimasel*** majandusaastal.

3. Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja vastab kõigile lõikes 2 sätestatud künnistele, teatab ta sellest komisjonile **viivitamata ja igal juhul kahe** kuu jooksul pärast kõnealuste künniste **täitmist** ning esitab talle lõikes 2 kindlaks määratud asjakohase teabe. Kõnealune teade hõlmab lõikes 2 kindlaks määratud asjakohast teavet **ettevõtja** iga sellise põhiplatvormiteenuse kohta, mille puhul on täidetud lõike 2 punktis b sätestatud künnised.
- Kui sellise ettevõtja, kes on varem määratud pääsuvalitsejaks, osutatav uus põhiplatvormiteenus vastab lõike 2 punktides b ja c sätestatud künnistele, teavitab kõnealune ettevõtja sellest komisjoni kahe kuu jooksul pärast nende künniste täitmist.***
- Kui põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja ei teavita komisjoni käesoleva lõike esimese lõigu kohaselt ega esita komisjoni poolt artikli 21 kohases teabetaotluses määratud tähtaja jooksul kogu asjakohast teavet, mida komisjonil on vaja asjaomase ettevõtja pääsuvalitsejaks määramiseks vastavalt käesoleva artikli lõikele 4, on komisjonil endiselt õigus määrata kõnealune ettevõtja pääsuvalitsejaks, tuginedes komisjonile kättesaadavale teabele.***
- Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja täidab käesoleva lõike teise lõigu kohase teabetaotluse või kui teave esitatakse pärast nimetatud lõigus osutatud tähtaja möödumist, kohaldab komisjon lõikes 4 sätestatud menetlust.***

4. Komisjon määrab põhjendamatu viivituse ja hiljemalt **45 tööpäeva jooksul** pärast lõikes 3 osutatud täieliku teabe saamist põhiplatvormiteenuseid **osutava ettevõtja**, kes täidab kõik lõikes 2 sätestatud künnised, **pääsuvalitsejaks**.
5. **Põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja võib oma teatega esitada** piisavalt põhjendatud argumendid selle kohta, et **olukorras, milles asjaomast põhiplatvormiteenust osutatakse, ei vasta ta erandlikult lõikes 1 esitatud tingimustele, kuigi ta täidab kõik lõikes 2 esitatud künnised**.

Kui komisjon leiab, et põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja poolt esimese lõigu kohaselt esitatud argumendid ei ole piisavalt põhjendatud, sest need ei sea ilmselgelt kahtluse alla käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud eeldusi, võib ta need argumendid lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul tagasi lükata, kohaldamata artikli 17 lõikes 3 sätestatud menetlust.

Kui põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja esitab sellised piisavalt põhjendatud argumendid, mis seavad ilmselgelt kahtluse alla käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud eeldused, võib komisjon, olenemata käesoleva lõike esimesest lõigust, algatada käesoleva artikli lõikes 4 osutatud tähtaja jooksul artikli 17 lõikes 3 sätestatud menetlust.

Kui komisjon jõuab järeldusele, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja ei suutnud tõendada, et tema osutatavad asjaomased põhiplatvormiteenused ei vasta käesoleva artikli lõike 1 nõuetele, määrab ta selle ettevõtja pääsuvalitsejaks vastavalt artikli 17 lõikes 3 sätestatud menetlusele.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga **49** vastu delegeeritud õigusakte, et *täiendada käesolevat määrust, täpsustades käesoleva artikli lõikes 2 sätestatud kvantitatiivsetele künnistele vastavuse kindlaksmääramise metoodikat ning kohandades seda metoodikat* vajaduse korral korrapäraselt turu ja tehnoloogia arengule.
7. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 49 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse muutmiseks, ajakohastades lisas esitatud metoodikat ja näitajate loetelu.*
8. Komisjon *määrab* artiklis **17** sätestatud korras pääsuvalitsejaks iga põhiplatvormiteenuseid *osutava ettevõtja*, kes vastab kõigile *käesoleva artikli* lõikes 1 esitatud tingimustele, kuid ei vasta kõigile *käesoleva artikli* lõikes 2 esitatud künnistele.

Selleks võtab komisjon arvesse *mõningaid või kõiki* järgmisi elemente, *niivõrd kui need on asjaomase põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja puhul asjakohased*:

- a) *kõnealuse ettevõtja* suurus, sealhulgas käive ja turukapitalisatsioon, tegevus ja positsioon;
- b) selliste ärikasutajate arv, kes *kasutavad* põhiplatvormiteenust, et jõuda lõppkasutajateni, ja lõppkasutajate arv;
- c) võrguefekt ja andmepõhised eelised, eelkõige seoses sellega, mis puudutab *kõnealuse ettevõtja* juurdepääsu isikuandmetele ja isikustamata andmetele ning nende kogumist või analüüsivõimekust;

- d) mastaabi- ja mitmekülgsusega seotud mõju, *millest ettevõtja kasu saab, sealhulgas seoses andmetega ja asjakohasel juhul ettevõtja tegevusega väljaspool liitu;*
- e) ärikasutaja või lõppkasutaja seotus, *sealhulgas platvormi vahetamise kulud ja tegevuse kallutatus, mis vähendab ärikasutajate ja lõppkasutajate suutlikkust platvormi vahetada või kasutada mitut platvormi;*
- f) *põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja konglomeraadile omane struktuur või vertikaalne integratsioon, mis võimaldab kõnealusel ettevõtjal näiteks rakendada ristsubsideerimist, kombineerida eri allikatest pärinevaid andmeid või võimendada oma positsiooni, või*
- g) *äritegevuse või teenuse muud struktuursed omadused.*

Käesoleva lõike kohasel hindamisel võtab komisjon arvesse eeldatavaid suundumusi, mis on seotud teises lõigus loetletud elementidega, sealhulgas kavandatavaid koondumisi, mis hõlmavad teist ettevõtjat, kes osutab põhiplatvormiteenuseid või muid teenuseid digisektoris või võimaldab andmete kogumist.

I

Kui põhiplatvormiteenust *osutav ettevõtja, kes* ei vasta lõikes 2 esitatud kvantitatiivsetele künnistele, ei järgi olulisel määral komisjoni korraldusel rakendatavaid uurimismeetmeid ning ei järgi neid ka pärast seda, kui *kõnealusel ettevõtjal* on palutud mõistliku aja jooksul neid järgida ja märkused esitada, siis *võib* komisjon määrata selle *ettevõtja* pääsuvalitsejaks *komisjonile* kättesaadavate *andmete alusel*.

9. Iga *ettevõtja* puhul, kes on lõike 4 või 8 kohaselt **määratud pääsuvalitsejaks**, loetleb komisjon **määramisotsuses** asjaomased põhiplatvormiteenused, mida ettevõtja osutab ja mis on eraldi võetuna olulised juurdepääsuteed, mille abil ärikasutajad jõuavad lõppkasutajateni, nagu on osutatud lõike 1 **punktis** b.
10. Pääsuvalitseja täidab artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustused **kuue** kuu jooksul pärast seda, kui põhiplatvormiteenus on **kantud määramisotsusesse** vastavalt käesoleva artikli lõikele 9.

Artikkel 4

Pääsuvalitseja staatuse läbivaatamine

1. Komisjon võib taotluse korral või omal algatusel artikli 3 kohaselt vastu võetud **määramisotsuse** igal ajal läbi vaadata, seda muuta või selle kehtetuks tunnistada ühel järgmistest põhjustest:
- a) asjaolud, millel **määramisotsus** põhineb, on oluliselt muutunud;
 - b) **määramisotsus** tehti ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel ■ .

2. Komisjon vaatab korrapäraselt ja vähemalt iga **kolme** aasta tagant läbi, kas pääsuvalitsejad vastavad endiselt artikli 3 lõikes 1 sätestatud tingimustele. Läbivaatamisel uuritakse ja, kas on vaja **muuta** pääsuvalitseja nende **■** põhiplatvormiteenuste loetelu, **mis on eraldi võetuna olulised juurdepääsuteed, mille abil ärikasutajad jõuavad lõppkasutajateni, nagu on osutatud artikli 3 lõike 1 punktis b. Läbivaatamisel ei ole pääsuvalitseja kohustuste suhtes peatavat mõju.**

Samuti uurib komisjon vähemalt kord aastas, kas on uusi põhiplatvormiteenuseid osutavaid ettevõtjaid, kes vastavad kõnealustele nõuetele.

Kui komisjon leiab esimese lõigu kohase läbivaatamise põhjal, et asjaolud, mille alusel määrati põhiplatvormiteenuseid **osutav ettevõtja** pääsuvalitsejaks, on muutunud, võtab ta vastu **otsuse, millega kinnitatakse või muudetakse määramisotsust või tunnistatakse see kehtetuks.**

3. Komisjon avaldab ja ajakohastab järjepidevalt pääsuvalitsejate ja selliste põhiplatvormiteenuste loetelu, mille puhul pääsuvalitsejad peavad täitma III peatükis sätestatud kohustusi.

III peatükk

Pääsuvalitsejate tavad, mis piiravad konkurentsile avatust või on ebaõiglased

Artikkel 5

Pääsuvalitsejate kohustused

1. ***Pääsuvalitseja täidab kõiki käesolevas artiklis sätestatud kohustusi*** oma kõigi põhiplatvormiteenuste puhul, mis on ***loetletud määramisotsuses*** vastavalt artikli 3 lõikele 9.
2. ***Pääsuvalitseja ei tohi teha järgmist:***
 - a) ***töödelda internetireklaamiteenuste osutamise eesmärgil selliste lõppkasutajate isikuandmeid, kes kasutavad pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuseid kasutavate kolmandate isikute teenuseid;***
 - b) ***kombineerida asjaomase põhiplatvormiteenuse kaudu saadud isikuandmeid muude põhiplatvormiteenuste või muude pääsuvalitseja osutatavate teenuste kaudu saadud isikuandmetega või kolmandate isikute teenustest pärinevate isikuandmetega;***
 - c) ***ristkasutada asjaomase põhiplatvormiteenuse kaudu saadud isikuandmeid muude teenuste puhul, mida pääsuvalitseja eraldi osutab, sealhulgas muude põhiplatvormiteenuste puhul, ja vastupidi, ning***
 - d) ***logida lõppkasutajaid sisse pääsuvalitseja muudesse teenustesse, et kombineerida isikuandmeid,***

välja arvatud juhul, kui lõppkasutajale on antud konkreetne valikuvõimalus ja ta on andnud oma nõusoleku määruse (EL) 2016/679 artikli 4 punkti 11 ja artikli 7 tähenduses.

Kui lõppkasutaja on keeldunud esimese lõigu kohaldamiseks nõusoleku andmisest või on nõusoleku tagasi võtnud, ei korda pääsuvalitseja oma palvet samal eesmärgil nõusoleku andmiseks rohkem kui üks kord aasta jooksul.

Käesolev lõige ei piira pääsuvalitseja võimalust tugineda määruse (EL) 2016/679 artikli 6 lõike 1 punktidele c, d ja e, kui see on asjakohane.

3. ***Pääsuvalitseja ei takista*** ärikasutajatel ***pakkumast*** lõppkasutajatele samu tooteid või teenuseid kolmanda isiku veebipõhiste vahendusteenuste kaudu ***või nende oma veebipõhise otsemüügikanali kaudu*** hindadega või tingimustel, mis erinevad hindadest või tingimustest, mida pakutakse pääsuvalitseja veebipõhiste vahendusteenuste kaudu.
4. ***Pääsuvalitseja*** võimaldab ärikasutajatel ***tasuta edastada ja*** reklaamida ***tema*** põhiplatvormiteenuse ***või muude kanalite*** kaudu saadud lõppkasutajatele pakkumisi, ***sealhulgas erinevatel tingimustel***, ja sõlmida nende lõppkasutajatega lepinguid, olenemata sellest, kas nad kasutavad selleks pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuseid ***■*** .
5. ***Pääsuvalitseja*** võimaldab lõppkasutajatel ***oma põhiplatvormiteenuste kaudu sisule, tellimustele, funktsioonidele või muudele toodetele juurde pääseda ning neid kasutada, kasutades ärikasutaja tarkvararakendust, sealhulgas juhul, kui kõnealused lõppkasutajad on need tooted saanud asjaomaselt ärikasutajalt pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuseid kasutamata.***
6. ***Pääsuvalitseja ei takista ega piira otse või kaudselt*** ärikasutajatel ***ja lõppkasutajatel*** pöörduda pääsuvalitseja tegevusega ***seotud*** küsimustes, ***mis puudutavad pääsuvalitseja poolset asjaomase liidu või liikmesriigi õiguse rikkumist***, asjaomase ametiasutuse, ***sealhulgas liikmesriigi kohtu poole. See ei piira ärikasutajate ja pääsuvalitsejate õigust määrata oma lepingutes kindlaks seaduslike kaebuste menetlemise mehhanismide kasutustingimusi.***

7. ***Pääsuvalitseja ei nõua, et lõppkasutajad kasutaksid või et ärikasutajad kasutaksid või pakuksid identimisteenust, brauserimootorit või makseteenust või tehnilisi teenuseid, mis toetavad kõnealuse pääsuvalitseja makseteenuste osutamist, näiteks rakendusesiseste ostude tegemiseks mõeldud maksesüsteemi, või tagaksid sellega koostalitluse selliste teenuste puhul, mida ärikasutajad osutavad kõnealuse pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuseid kasutades.***
8. ***Pääsuvalitseja ei nõua ärikasutajatelt või lõppkasutajatelt artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud või artikli 3 lõike 2 punktis b esitatud künnistele vastava muu põhiplatvormiteenuse tellimist või selle kasutajaks registreerumist eeltingimusena, mis võimaldab neil kõnealuse pääsuvalitseja nimetatud artikli kohaselt loetletud põhiplatvormiteenuseid kasutada või neile juurde pääseda või registreeruda nende liikmeks või kasutajaks.***
9. ***Pääsuvalitseja annab igale reklaamijale, kellele ta osutab internetireklaamiteenuseid, või reklaamija taotluse korral reklaamija volitatud kolmandatele isikutele iga päev tasuta teavet iga reklaami kohta, mille reklaamija on avaldanud, seoses järgmisega:***
- a) ***kõnealuse reklaamija makstud hind ja tasud, sealhulgas võimalikud mahaarvamised ja lisatasud iga asjaomase internetireklaamiteenuse eest, mida pääsuvalitseja osutab;***
 - b) ***avaldaja saadud tasu, sealhulgas võimalikud mahaarvamised ja lisatasud, kui avaldaja on selleks nõusoleku andnud, ning***
 - c) ***näitajad, mille alusel iga hind ning saadud ja makstud tasu arvutatakse.***
- Kui avaldaja ei anna nõusolekut saadud tasu käsitleva teabe jagamiseks, nagu on osutatud esimese lõigu punktis b, siis annab pääsuvalitseja igale reklaamijale tasuta teavet kõnealuse avaldaja poolt asjaomaste reklaamidega seoses saadud päeva keskmise tasu kohta, sealhulgas võimalike mahaarvamiste ja lisatasude kohta.***

10. Pääsuvalitseja annab igale avaldajale, kellele ta osutab internetireklaamiteenuseid, või avaldaja taotluse korral avaldaja volitatud kolmandatele isikutele iga päev tasuta teavet iga reklaami kohta, mis on kuvatud avaldaja reklaamiruumis, seoses järgmisega:

- a) kõnealuse avaldaja saadud ja makstud tasu, sealhulgas võimalikud mahaarvamised ja lisatasud, iga asjaomase internetireklaamiteenuse eest, mida pääsuvalitseja osutab;**
- b) reklaamija makstud tasu, sealhulgas võimalikud mahaarvamised ja lisatasud, kui reklaamija on selleks nõusoleku andnud, ning**
- c) näitajad, mille alusel iga hind ning tasu arvutatakse.**

Kui reklaamija ei anna nõusolekut teabe jagamiseks, siis annab pääsuvalitseja igale avaldajale tasuta teavet kõnealuse reklaamija poolt asjaomaste reklaamidega seoses makstud päeva keskmise tasu kohta, sealhulgas võimalike mahaarvamiste ja lisatasude kohta.

Artikkel 6

Pääsuvalitsejate kohustused, mida võidakse artikli 8 kohaselt täpsustada

1. ***Pääsuvalitseja täidab kõiki käesolevas artiklis*** sätestatud kohustusi oma kõigi põhiplatvormiteenuste puhul, mis on ***loetletud määramisotsuses*** vastavalt artikli 3 lõikele 9.
2. ***Pääsuvalitseja ei kasuta*** ■ ärikasutajatega konkureerides andmeid, ***mis ei ole*** üldsusele kättesaadavad ning ***mille*** on loonud või esitanud kõnealused ärikasutajad ***siis, kui nad on kasutanud asjaomaseid*** põhiplatvormiteenuseid ***või teenuseid, mida osutatakse koos asjaomaste*** põhiplatvormiteenustega ***või nende toetamiseks, sealhulgas andmeid, mille on loonud või esitanud nende ärikasutajate kliendid*** ■ .

Esimese lõigu kohaldamisel hõlmavad andmed, ***mis ei ole*** üldsusele kättesaadavad, igasuguseid ärikasutajate loodud koond- ja koondamata andmeid, mida saab tuletada ärikasutajate või nende ***klientide*** äritegevusest või selle kaudu koguda, sealhulgas klõpsamisi, otsinguid, vaatamisi ja kõnet käsitlevaid andmeid, pääsuvalitseja ***asjaomastes*** ***põhiplatvormiteenustes või teenustes, mida osutatakse koos asjaomaste*** ***põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks.***

3. **Pääsuvalitseja** lubab *ja tehniliselt võimaldab* lõppkasutajatel **hõlpsasti** desinstallida kõik tarkvararakendused **pääsuvalitseja operatsioonisüsteemist**, ilma et see piiraks **kõnealuse** pääsuvalitseja võimalust piirata selliste tarkvararakenduste desinstallimist, mis on hädavajalikud operatsioonisüsteemi või seadme toimimiseks ja mida kolmandad isikud ei saa tehniliselt eraldiseisvana pakkuda.

Pääsuvalitseja lubab ja tehniliselt võimaldab lõppkasutajatel hõlpsasti muuta pääsuvalitseja operatsioonisüsteemi, virtuaalassistendi ja veebibrauseri vaikeseadeid, mis suunavad või juhivad lõppkasutajaid pääsuvalitseja pakutavate toodete ja teenuste juurde. See hõlmab lõppkasutajatele valiku pakkumist, kui nad kasutavad esmakordselt artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud pääsuvalitseja veebipõhist otsingumootorit, virtuaalassistenti või veebibrauserit, võimaldades neil valida peamiste kättesaadavate teenuseosutajate loetelust veebipõhise otsingumootori, virtuaalassistendi või veebibrauseri, mille juurde pääsuvalitseja operatsioonisüsteem kasutajaid vaikevalikuna suunab või juhib, ning veebipõhise otsingumootori, mille juurde pääsuvalitseja virtuaalassistent ja veebibrauser kasutajaid vaikevalikuna suunavad või juhivad.

4. **Pääsuvalitseja** lubab **ja tehniliselt võimaldab** installida ja tõhusalt kasutada kolmanda isiku tarkvararakendusi või tarkvararakenduste poode, mis kasutavad **pääsuvalitseja operatsioonisüsteemi** või on sellega koostalitluses, ning võimaldab nendele tarkvararakendustele või tarkvararakenduste poodidele juurdepääsu ka muul viisil kui kõnealuse pääsuvalitseja **asjaomaste** põhiplatvormiteenuste kaudu. **Kui see on kohaldatav, siis ei takista** pääsuvalitseja **allalaaditud kolmanda isiku tarkvararakendustel või tarkvararakenduste poodidel pakkuda lõppkasutajatele võimalust otsustada, kas nad soovivad määrata kõnealuse allalaaditud tarkvararakenduse või tarkvararakenduste poe oma vaikevalikuks. Pääsuvalitseja tagab, et nendel lõppkasutajatel, kes otsustavad määrata kõnealuse allalaaditud tarkvararakenduse või tarkvararakenduste poe oma vaikevalikuks, on tehniliselt võimalik seda muudatust hõlpsasti teha.**

Pääsuvalitsejat ei takistata võtmast meetmeid, kui need on rangelt vajalikud ja proportsionaalsed, selle tagamiseks, et kolmanda isiku tarkvararakendused või tarkvararakenduste poed ei ohusta pääsuvalitseja pakutava riistvara või operatsioonisüsteemi terviklust, **tingimusel et pääsuvalitseja neid meetmeid neid igakülselt põhjendab.**

Lisaks ei takistata pääsuvalitsejat rakendamast meetmeid ja seadeid, kui need on rangelt vajalikud ja proportsionaalsed, välja arvatud vaikeseaded, mis võimaldavad lõppkasutajatel tõhusalt kaitsta turvalisust seoses kolmanda isiku tarkvararakenduste või tarkvararakenduste poodidega, tingimusel et pääsuvalitseja neid meetmeid ja seadeid, välja arvatud vaikeseaded, igakülselt põhjendab.

5. **Pääsuvalitseja ei** eelista järjestamisel pääsuvalitseja enda pakutavaid teenuseid ja tooteid **■** sarnastele teenustele või toodetele, mida pakub kolmas isik. **Pääsuvalitseja** kohaldab sellise järjestamise **ning sellega seotud indekseerimise ja veebisorimise** suhtes **läbipaistvaid**, õiglasi ja mittediskrimineerivaid tingimusi.
6. **Pääsuvalitseja ei piira** tehniliselt **ega muul viisil** lõppkasutajate võimalust vahetada ja tellida eri tarkvararakendusi ja -teenuseid, **millele** juurde pääsemiseks kasutatakse pääsuvalitseja **põhiplatvormiteenuseid**, sealhulgas mis puudutab lõppkasutajate internetiühenduse **teenuste** valimist.
7. **Pääsuvalitseja võimaldab teenuseosutajatele ja riistvarapakkujatele tasuta tõhusat koostalitlusvõimet samade riist- ja tarkvarafunktsioonidega, mis on kättesaadavad pääsuvalitseja pakutavate teenuste või riistvara jaoks ning millele pääsetakse juurde või mida juhitakse artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud operatsioonisüsteemi või virtuaalassistendi kaudu, ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääsu sellistele funktsioonidele. Lisaks võimaldab pääsuvalitseja ärikasutajatele ja alternatiivsetele teenuseosutajatele, kes osutavad põhiplatvormiteenustega koos või nende toetamiseks osutatavaid teenuseid, tasuta tõhusat koostalitlusvõimet samade operatsioonisüsteemi, riist- või tarkvarafunktsioonidega, mis on kättesaadavad kõnealusele pääsuvalitsejale või mida ta kasutab selliste teenuste osutamisel, olenemata sellest, kas need funktsioonid on osa operatsioonisüsteemist, ning koostalitlusvõime eesmärgil juurdepääsu sellistele funktsioonidele.**

Pääsuvalitsejat ei takistata võtmast rangelt vajalikke ja proportsionaalseid meetmeid selle tagamiseks, et koostalitlusvõime ei ohusta pääsuvalitseja pakutava **operatsioonisüsteemi, virtuaalassistendi, riistvara- või tarkvarafunktsioonide terviklust, tingimusel et pääsuvalitseja selliseid meetmeid igakülgsest põhjendab.**

8. *Pääsuvalitseja* annab reklaamijatele ja avaldajatele **ning reklaamijate ja avaldajate volitatud kolmandatele isikutele** nende taotluse korral tasuta juurdepääsu pääsuvalitseja tulemuste mõõtmise vahenditele ning **andmetele**, mida reklaamijad ja avaldajad vajavad **reklaamiruumi, sealhulgas koond- ja koondamata andmete** sõltumatuks kontrollimiseks. **Sellised andmed esitatakse viisil, mis võimaldab reklaamijatel ja avaldajatel kasutada oma kontrolli- ja mõõtevahendeid, et hinnata pääsuvalitseja osutatavate põhiplatvormiteenuste tulemuslikkust.**
9. *Pääsuvalitseja* võimaldab **lõppkasutajatele ja lõppkasutaja volitatud kolmandatele isikutele nende taotluse korral** selliste andmete tõhusa **tasuta** ülekantavuse, **mille on esitanud lõppkasutaja või** mis on loodud **lõppkasutaja** tegevuse tulemusena **asjaomase põhiplatvormiteenuse kasutamise raames, võimaldades sealhulgas tasuta vahendid sellise** andmete ülekantavuse **tõhusa** rakendamise edendamiseks **ning** pakkudes pidevat ja reaalsajas juurdepääsu **sellistele andmetele**.

10. **Pääsuvalitseja** annab ärikasutajatele **ja** ärikasutaja volitatud kolmandatele isikutele **nende taotluse korral** tasuta tõhusa, kvaliteetse, pideva ja reaalajas juurdepääsu sellistele koond-**ja** koondamata andmetele, **sealhulgas isikuandmetele** (samuti nende kasutamise võimaluse), mida esitavad või loovad asjaomaste põhiplatvormiteenuste **või koos asjaomaste põhiplatvormiteenustega või nende toetamiseks osutatavate teenuste** kasutamise käigus kõnealused ärikasutajad ja nende ärikasutajate pakutavaid tooteid või teenuseid kasutavad lõppkasutajad. **Seoses** isikuandmetega annab **pääsuvalitseja** juurdepääsu isiku**andmetele** ja kasutab **neid** üksnes juhul, kui **andmed on** vahetult seotud lõppkasutaja poolse selliste toodete ja teenuste kasutamisega, mida asjaomane ärikasutaja asjaomase põhiplatvormiteenuse kaudu pakub, ning kui lõppkasutaja **annab nõusoleku** selliste andmete jagamiseks.
11. **Pääsuvalitseja** annab kõigile kolmandast isikust **ettevõtjatele, kes pakuvad** veebipõhist otsingumootorit, nende taotluse korral õiglastel, mõistlikel ja mittediskrimineerivatel tingimustel juurdepääsu järjestamist, päringuid, klõpsamisi ja vaatamisi käsitlevatele andmetele, mis on seotud lõppkasutajate tehtud tasuta ja tasuliste otsingutega **tema** veebipõhistes otsingumootorites. **Kõik sellised** päringute, klõpsamiste ja vaatamistega seotud andmed, mis on isikuandmed, **on anonüümitud**.

12. *Pääsuvalitseja kohaldab õiglasi, mõistlikke ja mittediskrimineerivaid üldtingimusi seoses ärikasutajate juurdepääsuga tema tarkvararakenduste poodidele, veebipõhiste otsingumootoritele ja veebipõhiste sotsiaalvõrguteenustele, mis on loetletud artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses.*

Sel eesmärgil avaldab pääsuvalitseja juurdepääsu üldtingimused, sealhulgas alternatiivse vaidluste lahendamise mehhanismi.

Komisjon hindab, kas avaldatud juurdepääsu üldtingimused vastavad käesolevale lõikele.

13. *Pääsuvalitseja ei kehtesta ebaproportsionaalseid üldtingimusi põhiplatvormiteenuse osutamise lõpetamiseks. Pääsuvalitseja tagab, et lõpetamistingimusi saab kasutada põhjendamatute raskusteta.*

Artikkel 7

Pääsuvalitsejate kohustus seoses numbrivaba isikutevahelise side teenuste koostalitlusvõimega

- 1. Kui pääsuvalitseja osutab artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, siis tagab ta oma numbrivaba isikutevahelise side teenuste põhifunktsioonide koostalitlusvõime muu liidus numbrivaba isikutevahelise side teenuseid pakkuva või pakkuda kavatseva teenuseosutaja numbrivaba isikutevahelise side teenustega, pakkudes taotluse korral ja tasuta vajalikke tehnilisi liideseid või sarnaseid lahendusi, mis soodustavad koostalitlusvõimet.*
- 2. Pääsuvalitseja tagab vähemalt järgmiste lõikes 1 osutatud põhifunktsioonide koostalitlusvõime, kui pääsuvalitseja pakub ise kõnealuseid põhifunktsioone oma lõppkasutajatele:*
 - a) pärast artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetlemist:*
 - i) otpunkt-tekstsõnumivahetus kahe individuaalse lõppkasutaja vahel;*
 - ii) kujutiste, häälsõnumite, videote ja muude lisatud failide jagamine kahe individuaalse lõppkasutaja vahelise otpunktside käigus;*

b) kahe aasta jooksul pärast määramist:

- i) otpunkt-tekstsõnumivahetus individuaalsete lõppkasutajate rühmades;*
- ii) kujutiste, häälsõnumite, videote ja muude lisatud failide jagamine rühmavestluse ja individuaalse lõppkasutaja vahelise otpunktside käigus;*

c) nelja aasta jooksul pärast määramist:

- i) otpunkt-häälkõned kahe individuaalse lõppkasutaja vahel;*
- ii) otpunkt-videokõned kahe individuaalse lõppkasutaja vahel;*
- iii) otpunkt-häälkõned rühmavestluse ja individuaalse lõppkasutaja vahel;*
- iv) otpunkt-videokõned rühmavestluse ja individuaalse lõppkasutaja vahel.*

3. Turvalisuse tase, sealhulgas asjakohasel juhul otpunktkrüpteerimine, mida pääsuvalitseja pakub oma lõppkasutajatele, säilitatakse kõigi koostalitlusvõimeliste teenuste puhul.

4. Pääsuvalitseja avaldab standardpakkumise, milles määratakse kindlaks tema numbrivaba isikutevahelise side teenuste puhul rakendatava koostalitlusvõime tehnilised üksikasjad ja üldtingimused, sealhulgas asjakohased üksikasjad turvalisuse taseme ning otpunktkrüpteerimise kohta. Pääsuvalitseja avaldab selle standardpakkumise artikli 3 lõikes 10 sätestatud ajavahemiku jooksul ja ajakohastab seda vajaduse korral.

5. *Pärast lõike 4 kohast standardpakkumise avaldamist võib iga teenuseosutaja, kes pakub või kavatseb pakkuda liidus numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, taotleda koostalitlust pääsuvalitseja osutatavate numbrivaba isikutevahelise side teenustega. Selline taotlus võib hõlmata mõningaid või kõiki lõikes 2 loetletud põhifunktsioone. Pääsuvalitseja täidab kõik mõistlikud koostalitlustaotlused hiljemalt kolme kuu jooksul pärast sellise taotluse saamist, muutes taotletud põhifunktsioonid toimivaks.*
6. *Komisjon võib pääsuvalitseja põhjendatud taotluse korral erandkorras pikendada lõike 2 või 5 kohaste nõuete täitmise tähtaegu, kui pääsuvalitseja tõendab, et see on vajalik tõhusa koostalitlusvõime tagamiseks ja vajaliku turvalisuse taseme, sealhulgas asjakohasel juhul otspunktkrüpteerimise säilitamiseks.*
7. *Pääsuvalitseja numbrivaba isikutevahelise side teenuste lõppkasutajatele ja taotluse esitanud numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutaja lõppkasutajatele jääb vabadus otsustada, kas nad kasutavad koostalitlusvõimelisi põhifunktsioone, mida pääsuvalitseja võib lõike 1 kohaselt pakkuda.*

8. *Pääsuvalitseja kogub ja vahetab koostalitlustaotluse esitanud numbrivaba isikutevahelise side teenuste osutajaga üksnes selliseid lõppkasutajate isikuandmeid, mis on rangelt vajalikud tõhusa koostalitlusvõime pakkumiseks. Igasuguse lõppkasutajate isikuandmete kogumise ja vahetamise puhul järgitakse täiel määral määrust (EL) 2016/679 ja direktiivi 2002/58/EÜ.*
9. *Pääsuvalitsejat ei takistata võtmast meetmeid tagamaks, et koostalitlusvõimet taotleavad kolmandad isikud, kes osutavad numbrivaba isikutevahelise side teenuseid, ei ohusta pääsuvalitseja teenuste terviklust, turvalisust ja privaatsust, kui sellised meetmed on rangelt vajalikud ja proportsionaalsed ning pääsuvalitseja neid igakülselt põhjendab.*

Artikkel 8

Pääsuvalitsejate kohustuste täitmine

1. *Pääsuvalitseja tagab käesoleva määruse artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste täitmise ja tõendab seda. Meetmed, mida pääsuvalitseja rakendab **nendes** artiklites sätestatud kohustuste täitmise tagamiseks, peavad olema **käesoleva määruse eesmärkide ja** asjaomase kohustuse eesmärgi saavutamiseks tõhusad. Pääsuvalitseja tagab, et nende meetmete **rakendamisel järgitakse kohaldatavat õigust, eelkõige** määrust (EL) 2016/679, direktiivi 2002/58/EÜ, küberturvalisust, tarbijakaitset ja tooteohutust käsitlevaid õigusakte ning ligipääsetavusnõudeid.*

2. Komisjon võib omal algatusel või pääsuvalitseja taotluse korral vastavalt käesoleva artikli lõikele 3 algatada artikli 20 kohaselt menetluse.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakti, milles täpsustatakse meetmed, mida asjaomane pääsuvalitseja peab võtma, et tõhusalt täita artiklites 6 ja 7 sätestatud kohustusi **1** .

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega kuue kuu jooksul alates artikli 20 kohase menetluse algatamisest.

Kui komisjon algatab menetluse omal algatusel kõrvalehoidmise kohta vastavalt artiklile 13, siis võivad asjaomased meetmed olla seotud artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustustega.

3. *Pääsuvalitseja võib taotleda komisjonilt protsessis osalemist, et teha kindlaks, kas meetmed, mida kõnealune pääsuvalitseja kavatseb rakendada või on rakendanud artiklite 6 ja 7 järgimise tagamiseks, on pääsuvalitseja konkreetseid asjaolusid silmas pidades asjaomase kohustuse eesmärgi saavutamiseks tõhusad. Komisjonil on õigus otsustada, kas ta osaleb sellises protsessis, järgides võrdse kohtlemise, proportsionaalsuse ja hea halduse põhimõtet.*

Oma taotluses esitab pääsuvalitseja põhjendused, et selgitada meetmeid, mida ta kavatseb rakendada või on rakendanud. Lisaks esitab pääsuvalitseja oma põhjenduste mittekonfidentsiaalse versiooni, mida võib jagada kolmandate isikutega vastavalt lõikele 6.

4. Käesoleva artikli lõiked 2 ja 3 ei piira artiklite 29, 30 ja 31 kohaseid komisjoni volitusi.

5. Lõike 2 kohase otsuse vastuvõtmiseks esitab komisjon oma esialgsed järeldused **pääsuvalitsejale kolme** kuu jooksul alates **artikli 20 kohase** menetluse algatamisest. Esialgsetes järeldustes selgitab komisjon meetmeid, **mille võtmist ta kaalub või mida** tema arvates peaks võtma asjaomane **pääsuvalitseja**, et esialgsetele järeldustele tõhusalt reageerida.
6. **Et võimaldada huvitatud kolmandatel isikutel tõhusalt märkusi esitada, avaldab komisjon pääsuvalitsejale lõike 5 kohaselt esialgsete järelduste edastamisel või pärast seda niipea kui võimalik asja ja selliste meetmete mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte, mille võtmist ta kaalub või mida tema arvates peaks võtma asjaomane pääsuvalitseja. Komisjon määrab kindlaks mõistliku tähtaja, mille jooksul kõnealused märkused tuleb esitada.**
7. Lõike 2 kohaste meetmete täpsustamisel tagab komisjon, et meetmed on **käesoleva määruse ja** asjaomase kohustuse eesmärkide saavutamiseks tõhusad ning pääsuvalitseja ja asjaomase teenusega seotud asjaolusid arvesse võttes proportsionaalsed.

8. Artikli 6 lõigetest 11 ja 12 tulenevate kohustuste täpsustamiseks hindab komisjon ka seda, kas kavandatud või rakendatud meetmetega tagatakse, et ärikasutajate õiguste ja kohustuste vahel ei esine enam tasakaalustamatust ning et need meetmed ise ei anna pääsuvalitsejale eelist, mis on ebaproportsionaalne teenuse suhtes, mida pääsuvalitseja ärikasutajatele osutab.
9. ***Komisjon võib taotluse korral või omal algatusel otsustada, et lõike 2 kohast menetlust alustatakse uuesti, kui:***
- a) ***asjaolud, millel otsus põhineb, on oluliselt muutunud või***
 - b) ***otsus tehti ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel või***
 - c) ***otsuses täpsustatud meetmed ei ole tõhusad.***

Artikkel 9

Peatamine

1. **Kui pääsuvalitseja tõendab põhjendatud taotluses, et artiklis 5, 6 või 7 sätestatud konkreetse kohustuse täitmine** põhiplatvormiteenuse puhul, **mis on loetletud** artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses, ohustaks erandlike asjaolude tõttu, mis ei sõltu pääsuvalitsejast, tema tegevuse majanduslikku elujõulisust liidus, võib komisjon **võtta vastu rakendusakti, milles sätestatakse komisjoni otsus** peatada erandkorras tervikuna või osaliselt selle konkreetse kohustuse kohaldamine, **millele osutati kõnealuses põhjendatud taotluses (edaspidi „peatamisotsus“).** Kõnealuses rakendusaktis põhjendab komisjon oma peatamisotsust, tuues välja peatamist õigustavad erandlikud asjaolud. Kõnealuse rakendusakti ulatus ja kestus piirdub sellega, mis on vajalik pääsuvalitseja elujõulisusele avalduva ohu kõrvaldamiseks. Komisjon seab eesmärgiks võtta kõnealune rakendusakt vastu viivitamata ja hiljemalt kolme kuu jooksul pärast täielikult põhjendatud taotluse saamist. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.
2. Kui § lõike 1 kohaselt nähakse ette kohustuse kohaldamise peatamine, vaatab komisjon oma peatamisotsuse läbi igal aastal, **kui kõnealuses otsuses ei ole seatud lühemat ajavahemikku.** Pärast sellist läbivaatamist komisjon kas lõpetab erandi kohaldamise täielikult või osaliselt või otsustab, et lõikes 1 esitatud tingimused on endiselt täidetud.

3. ***Pakilistel juhtudel*** võib komisjon pääsuvalitseja põhjendatud taotluse korral peatada ajutiselt ***konkreetses lõikes 1 osutatud*** kohustuse kohaldamise ühe või mitme konkreetse põhiplatvormiteenuse suhtes juba enne ***nimetatud*** lõike kohase otsuse tegemist. ***Sellise taotluse võib esitada ja rahuldada igal ajal, kuni komisjon teeb lõike 1 kohase hindamise.***
4. ***Lõigetes 1 ja 3 osutatud*** taotluse hindamisel võtab komisjon eelkõige arvesse konkreetse kohustuse täitmise mõju asjaomase pääsuvalitseja tegevuse majanduslikule elujõulisusele liidus ja samuti mõju kolmandatele isikutele, ***eelkõige VKEdele ja tarbijatele.*** Peatamise suhtes võidakse kohaldada komisjoni kindlaks määratud tingimusi ja kohustusi, et tagada õiglane tasakaal kõnealuste huvide ja käesoleva määruse eesmärkide vahel.

Artikkel 10

Rahvatervise ja avaliku julgeolekuga seotud põhjustel tehtavad erandid

1. Komisjon võib pääsuvalitseja põhjendatud taotluse korral või omal algatusel **võtta vastu rakendusakti, milles sätestatakse komisjoni** otsus vabastada **kõnealune pääsuvalitseja** täielikult või osaliselt artiklis 5, 6 **või 7** sätestatud konkreetsest kohustusest, mis on seotud artikli 3 lõike 9 kohaselt **määramisotsuses loetletud** põhiplatvormiteenusega, kui selline erand on õigustatud käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud põhjustel (**edaspidi „erandi tegemise otsus“**). Komisjon võtab erandi tegemise otsuse vastu **hiljemalt kolme** kuu jooksul **pärast** täielikult põhjendatud taotluse saamist ning esitab **põhjendused, milles selgitatakse erandi tegemise põhjuseid**. **Nimetatud rakendusakt** võetakse vastu kooskõlas artikli **50 lõikes 2** osutatud nõuandemenetlusega.
2. **Kui lõike 1 kohaselt tehakse erand, vaatab komisjon erandi tegemise otsuse läbi, kui erandi tegemise põhjust enam ei ole, või vähemalt kord aastas. Pärast sellist läbivaatamist komisjon kas lõpetab erandi kohaldamise täielikult või osaliselt või otsustab, et lõike 1 tingimused on endiselt täidetud.**
3. Lõike 1 kohase erandi võib teha üksnes **rahvatervise või avaliku julgeolekuga** seotud põhjustel.

■

4. ***Pakilistel juhtudel*** võib komisjon pääsuvalitseja põhjendatud taotluse korral või omal algatusel peatada ajutiselt ***konkreetses lõikes 1 osutatud*** kohustuse kohaldamise ühe või mitme konkreetse põhiplatvormiteenuse suhtes juba enne ***nimetatud*** lõike kohase otsuse tegemist. ***Sellise taotluse võib esitada ja rahuldada igal ajal, kuni komisjon teeb lõike 1 kohase hindamise.***
5. ***Lõigetes 1 ja 4 osutatud*** taotluse hindamisel võtab komisjon eelkõige arvesse konkreetse kohustuse täitmise mõju lõikes 3 loetletud alustele ning asjaomasele pääsuvalitsejale ja kolmandatele isikutele. ***Komisjon*** võib ***peatamise*** suhtes kohaldada tingimusi ja kohustusi, et tagada õiglane tasakaal lõikes 3 loetletud alustest tulenevate eesmärkide ning käesoleva määruse eesmärkide vahel.

Artikkel 11

Aruandlus

1. ***Pääsuvalitseja esitab kuue kuu jooksul pärast tema artikli 3 kohast määramist ning kooskõlas artikli 3 lõikega 10 komisjonile aruande, milles kirjeldatakse üksikasjalikult ja läbipaistvalt meetmeid, mida ta on rakendanud, et tagada artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste täitmine.***

2. *Pääsuvalitseja avaldab lõikes 1 osutatud tähtaja jooksul aruande mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte ja esitab selle komisjonile.*

Pääsuvalitseja ajakohastab kõnealust aruannet ja selle mittekonfidentsiaalset kokkuvõtet vähemalt kord aastas.

Komisjon teeb oma veebisaidil kättesaadavaks lingi kõnealusele mittekonfidentsiaalsele kokkuvõttele.

Artikkel 12

Pääsuvalitsejate kohustuste ajakohastamine

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga **49** vastu delegeeritud õigusakte, **millega täiendatakse käesolevat määrust seoses** artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustustega. **Need delegeeritud õigusaktid** põhinevad artikli **19** kohasel turu-uuringul, **mille** tulemusena on tehtud kindlaks vajadus **ajakohastada kõnealuseid** kohustusi selliste tavade **käsitlemiseks**, mis piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või **mis** on ebaausad samal viisil nagu need tavad, mille suhtes kohaldatakse artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustusi.
2. *Lõike 1 kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kohaldamisala piirdub järgmisega:*
 - a) *üksnes teatavate põhiplatvormiteenuste suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muudele artikli 2 punktis 2 loetletud põhiplatvormiteenustele;*

- b) sellise kohustuse laiendamine, millest saavad kasu teatavad ärikasutajad või lõppkasutajad, et sellest saaksid kasu muud ärikasutajad või lõppkasutajad;*
- c) artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustuste pääsuvalitsejate poolse täitmise viisi täpsustamine, et tagada kõnealuste kohustuste tõhus täitmine;*
- d) üksnes teatavate põhiplatvormiteenustega koos või nende toetamiseks osutatavate teenuste suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muudele põhiplatvormiteenustega koos või nende toetamiseks osutatavatele teenustele;*
- e) üksnes teatavat liiki andmete suhtes kohaldatava kohustuse laiendamine muud liiki andmetele;*
- f) täiendavate tingimuste lisamine, kui kohustusega kehtestatakse teatavad tingimused pääsuvalitseja tegevusele, või*
- g) pääsuvalitseja mitme põhiplatvormiteenuse vahelist suhet reguleeriva kohustuse kohaldamine pääsuvalitseja põhiplatvormiteenuse ja tema muude teenuste vahelisele suhtele.*

3. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 49 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta käesolevat määrust seoses artikli 7 lõikes 2 kindlaks määratud põhifunktsioonide loeteluga, lisades või jättes välja numbrivaba isikutevahelise side teenuste funktsioone.*

Need delegeeritud õigusaktid põhinevad artikli 19 kohasel turu-uuringul, mille tulemusena on tehtud kindlaks vajadus ajakohastada kõnealuseid kohustusi selliste tavade käsitlemiseks, mis piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või mis on ebaausad samal viisil nagu need tavad, mille suhtes kohaldatakse artiklis 7 sätestatud kohustusi.

4. *Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 49 vastu delegeeritud õigusakte, et täiendada käesolevat määrust seoses artiklis 7 sätestatud kohustustega, täpsustades seda, mil viisil kõnealuseid kohustusi tuleb ellu viia, et tagada nende kohustuste tõhus täitmine. Need delegeeritud õigusaktid põhinevad artikli 19 kohasel turu-uuringul, mille tulemusena on tehtud kindlaks vajadus ajakohastada kõnealuseid kohustusi selliste tavade käsitlemiseks, mis piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või mis on ebaausad samal viisil nagu need tavad, mille suhtes kohaldatakse artiklis 7 sätestatud kohustusi.*

5. Lõigetes 1, **3 ja 4 osutatud** tava loetakse põhiplatvormiteenuste konkurentsile avatust piiravaks **või ebaausaks** järgmistel juhtudel:
- a) *seda rakendavad pääsuvalitsejad ning see võib takistada innovatsiooni ning piirata ärikasutajate ja lõppkasutajate valikuvõimalusi, sest see:*
 - i) *mõjutab või võib mõjutada püsivalt põhiplatvormiteenuse või muude digisektori teenuste konkurentsile avatust, sest sellega luuakse või tugevdatakse tõkkeid, mis takistavad teistel ettevõtjatel turule siseneda või laiendada oma tegevust põhiplatvormiteenuse või muude digisektori teenuste osutajana, või*
 - ii) *takistab teistel ettevõtjatel saamast samasugust juurdepääsu olulisele sisendile, nagu on pääsuvalitsejal, või*
 - b) ärikasutajate õigused ja kohustused ei ole tasakaalus ning pääsuvalitseja **saab** ärikasutajatelt eelise, mis ei ole proportsionaalne võrreldes teenusega, mida **kõnealune** pääsuvalitseja **kõnealustele** ärikasutajatele osutab.

Artikkel 13

Kõrvalehoidmise vastased meetmed

1. *Põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja ei jaga neid teenuseid segmentideks, jaotisteks ega alajaotisteks ning ei killusta ega poolita neid lepinguliste, kaubanduslike, tehniliste või muude vahenditega, et hoida kõrvale artikli 3 lõikes 2 ette nähtud kvantitatiivsetest künnistest. Ettevõtja ükski selline tegevus ei takista komisjoni määramast teda pääsuvalitsejaks vastavalt artikli 3 lõikele 4.*
2. *Kui komisjon kahtlustab, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja tegeleb lõikes 1 sätestatud tegevusega, siis võib ta nõuda kõnealuselt ettevõtjalt igasugust teavet, mida ta peab vajalikuks, et teha kindlaks, kas asjaomane ettevõtja on sellise tegevusega tegelenud.*
3. Pääsuvalitseja tagab artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste täieliku ja tõhusa täitmise. ■
4. *Pääsuvalitseja ei tegele ühegi tegevusega, mis kahjustab artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste tõhusat täitmist, olenemata sellest, kas selline tegevus on lepingulist, kaubanduslikku, tehnilist või muud laadi või seisneb tegevuspõhiste meetodite või liidese disaini kasutamises.*

5. Kui käesoleva määruse nõuete täitmiseks tuleb isikuandmete kogumiseks, **töötlemiseks, riskasutamiseks ja jagamiseks** saada nõusolek, võtab pääsuvalitseja vajalikud meetmed, **et** võimaldada ärikasutajatel vahetult saada andmete töötlemiseks vajalik nõusolek, kui selline **nõusolek on** nõutav määruse (EL) 2016/679 või direktiivi 2002/58/EÜ alusel, või täita liidu andmekaitse- ja eraelu puutumatuse norme ja põhimõtteid muul viisil, sealhulgas asjakohasel juhul ärikasutajatele nõuetekohaselt anonüümitud andmeid esitades. Pääsuvalitseja ei muuda **kõnealuse** nõusoleku saamist ärikasutaja jaoks koormavamaks, kui see on tema enda teenuste puhul.
6. Pääsuvalitseja ei halvenda selliste põhiplatvormiteenuste tingimusi ega kvaliteeti, mida osutatakse ärikasutajatele või lõppkasutajatele, kes kasutavad artiklites 5, **6 ja 7** sätestatud õigusi või valikuid, ega muuda nende õiguste ega valikute kasutamist põhjendamatult raskeks, **sealhulgas pakkudes lõppkasutajale valikuid mitteneutraalsel viisil või pärssides lõppkasutajate või ärikasutajate autonoomsust, otsustusvabadust või valikute tegemise vabadust kasutajaliidese või selle osa struktuuri, disaini, funktsiooni või kasutusviisi kaudu.**
7. **Kui pääsuvalitseja hoiab kõrvale või püüab kõrvale hoida artiklis 5, 6 või 7 sätestatud kohustustest viisil, mida on kirjeldatud käesoleva artikli lõigetes 4, 5 ja 6, siis võib komisjon algatada artikli 20 kohase menetluse ning võtta vastu artikli 8 lõikes 2 osutatud rakendusakti, et täpsustada meetmeid, mida pääsuvalitseja peab rakendama.**
8. **Käesoleva artikli lõige 6 ei piira artiklite 29, 30 ja 31 kohaseid komisjoni volitusi.**

Artikkel 14

Koondumisest teavitamise kohustus

1. Pääsuvalitseja teavitab komisjoni igast kavandatavast koondumisest määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 3 tähenduses, **kui ühinevad üksused osutavad või koondumise objekt osutab** põhiplatvormiteenust või ■ muud digisektoris pakutavat teenust **või võimaldab andmete kogumist**, olenemata sellest, kas sellest tuleb teatada komisjonile kõnealuse määruse alusel või liikmesriigi pädevale konkurentsiasutusele riigisiseste ühinemisreeglite alusel.

Pääsuvalitseja teavitab komisjoni sellisest koondumisest enne selle läbiviimist ning pärast kokkuleppe sõlmimist, avaliku pakkumise väljakuulutamist või aktsiate kontrollpaki omandamist.

2. **Teabes, mille pääsuvalitseja esitab** lõike 1 kohaselt, kirjeldatakse vähemalt **koondumisega seotud ettevõtjaid**, nende aastakäivet **liidus** ja kogu maailmas, **nende tegevusvaldkondi, sealhulgas koondumisega vahetult seotud tegevust, lepingu tehinguväärtust või selle hinnangulist suurust ning esitatakse koondumise kokkuvõte, sealhulgas selle olemusest ja põhjendustest, samuti koondumisega seotud liikmesriikide loetelu.**

Pääsuvalitseja esitatavas teabes kirjeldatakse ka kõigi asjaomaste põhiplatvormiteenuste aastakäivet liidus, iga-aastaste aktiivsete ärikasutajate arvu ja igakuiste aktiivsete lõppkasutajate arvu.

3. Kui pärast koondumist, **millele on osutatud käesoleva artikli** lõikes 1, **vastab** veel mõni põhiplatvormiteenus eraldi artikli 3 lõike 2 **punktis b** sätestatud künnistele, siis teavitab asjaomane pääsuvalitseja sellest komisjoni **kahe** kuu jooksul pärast koondumist ja esitab komisjonile artikli 3 lõikes 2 osutatud teabe.
4. **Komisjon teavitab liikmesriikide pädevaid asutusi lõike 1 kohaselt saadud teabest ning avaldab igal aastal selliste omandamiste loetelu, millest pääsuvalitsejad on talle kõnealuse lõike kohaselt teatanud.**
- Komisjon arvestab ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi.**
5. **Liikmesriikide pädevad asutused võivad kasutada käesoleva artikli lõike 1 kohaselt saadud teavet, et taotleda komisjonilt koondumiste läbivaatamist vastavalt määruse (EÜ) nr 139/2004 artiklile 22.**

Artikkel 15
Auditeerimiskohustus

1. Pääsuvalitseja esitab **kuue** kuu jooksul pärast tema artikli 3 kohast määramist komisjonile sõltumatult auditeeritud tarbijate profiilianalüüsi selliste meetodite kirjelduse , mida pääsuvalitseja kasutab oma artikli 3 **lõike 9** kohaselt määramisotsuses **loetletud** põhiplatvormiteenuste puhul või nende raames. **Komisjon edastab selle auditeeritud** kirjelduse **Euroopa Andmekaitsekoogule**.
2. **Komisjon võib võtta vastu rakendusakti, millele on osutatud artikli 46 lõike 1 punktis g, et töötada välja auditi metoodika ja kord.**
3. **Pääsuvalitseja teeb üldsusele kättesaadavaks lõikes 1 osutatud auditeeritud kirjelduse ülevaate. Seda tehes on pääsuvalitsejal õigus võtta arvesse vajadust kaitsta oma ärisaladusi. Pääsuvalitseja ajakohastab kõnealust kirjeldust ja selle ülevaadet vähemalt kord aastas.**

IV peatükk
Turu-uuring

Artikkel 16

Turu-uuringu algatamine

1. Kui komisjon kavatseb teha artiklite 17, **18 ja 19** kohaste otsuste võimaliku vastuvõtmisega *seoses* turu-uuringu, võtab ta vastu otsuse turu-uuringu algatamise kohta.
2. ***Olenemata lõikest 1 võib komisjon enne kõnealuse lõike kohase turu-uuringu algatamist kasutada oma käesolevast määrusest tulenevaid uurimisvolitusi.***
3. ***Lõikes 1 osutatud*** otsuses tuleb täpsustada järgmine:
 - a) ***туру***-uuringu algatamise kuupäev;
 - b) selle küsimuse kirjeldus, millega ***туру***-uuring on seotud;
 - c) ***туру***-uuringu eesmärk.
4. Komisjon võib lõpetatud turu-uuringu uuesti algatada, kui:
 - a) asjaolud, millel ***artikli 17, 18 või 19 kohaselt vastu võetud*** otsus põhineb, on oluliselt muutunud, ***või***
 - b) ***artikli 17, 18 või 19 kohaselt vastu võetud*** otsus põhines ■ ebatäielikul, ebaõigel või eksitaval teabel.
5. ***Komisjon võib paluda ühel või mitmel liikmesriigi pädeval asutusel teda turu-uuringus abistada.***

Artikkel 17

Turu-uuring pääsuvalitseja määramiseks

1. Komisjon võib teha turu-uuringu, et selgitada välja, kas **põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja** tuleks määrata vastavalt artikli 3 lõikele 8 pääsuvalitsejaks, või selleks, et teha kindlaks põhiplatvormiteenused, **mis loetletakse määramisotsuses** vastavalt artikli 3 lõikele 9. **Komisjon** püüab oma **туру-uuringu** lõpule viia **12** kuu jooksul pärast **artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäeva**; oma **туру-uuringu lõpuleviimiseks võtab komisjon vastu rakendusakti, milles esitatakse komisjoni otsus. Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.**
2. **Käesoleva artikli** lõike 1 kohase turu-uuringu käigus püüab komisjon edastada esialgsed järeldused asjaomasele **põhiplatvormiteenuseid osutavale ettevõtjale kuue** kuu jooksul alates **artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast**. Esialgsetes järeldustes selgitab komisjon, kas tema esialgse seisukoha järgi **on asjakohane, et kõnealune ettevõtja** määratakse artikli 3 lõike 8 kohaselt pääsuvalitsejaks **ning asjaomased põhiplatvormiteenused kantakse loetellu vastavalt artikli 3 lõikele 9.**
3. Kui **põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja** vastab artikli 3 lõikes 2 sätestatud künnistele, kuid on artikli 3 **lõike 5** kohaselt esitanud sellised **piisavalt** põhjendatud argumendid, **mis seavad ilmselgelt kahtluse alla artikli 3 lõikes 2 sätestatud eelduse**, siis püüab komisjon viia turu-uuringu lõpule **viie** kuu jooksul alates **artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast** .

Sellisel juhul püüab komisjon edastada oma esialgsed järeldused vastavalt **käesoleva artikli** lõikele 2 **asjaomasele ettevõtjale kolme** kuu jooksul alates **artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast**.

4. Kui komisjon määrab artikli 3 lõike **8** kohaselt pääsuvalitsejaks sellise **põhiplatvormiteenuseid osutava** ettevõtja, kellel ei ole veel oma tegevusalal kindlat ja püsivat turupositsiooni, kuid kes tõenäoliselt saavutab sellise positsiooni lähitulevikus, siis **võib** ta teatada, et sellise pääsuvalitseja suhtes kohaldatakse üksnes **ühte või mitut** artikli 5 lõigetes 3–6 ning artikli 6 lõigetes 4, 7, 9, 10 ja 13 sätestatud kohustust, nagu on täpsustatud määramisotsuses. Komisjon teatab, et kohaldatakse üksnes neid kohustusi, mis on asjakohased ja vajalikud vältimaks seda, et asjaomane pääsuvalitseja **saavutab** ebaausate vahendite abil oma tegevusalal kindla ja püsiva positsiooni. Komisjon vaatab kõnealuse määramise asjaolud läbi artiklis 4 sätestatud korras.

Artikkel 18

Süsteemse kohustuste mittetäitmisega seotud turu-uuring

1. ***Komisjon võib teha turu-uuringu, et selgitada välja, kas pääsuvalitseja on jätnud kohustused süsteemselt täitmata. Komisjon viib selle turu-uuringu lõpule 12 kuu jooksul alates artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast.*** Kui turu-uuringust ilmneb, et pääsuvalitseja on süsteemselt rikkunud ***ühte või mitut*** artiklis 5, 6 ***või*** 7 sätestatud kohustust ning on seoses artikli 3 lõikes 1 ***sätestatud*** nõuetega oma pääsuvalitseja positsiooni ***säilitanud***, seda tugevdanud või laiendanud, võib komisjon võtta vastu ***rakendusakti, millega*** kehtestatakse kõnealuse pääsuvalitseja suhtes tegevusega seotud või struktuurilised parandusmeetmed, mis on proportsionaalsed ja vajalikud käesoleva määruse ***tõhusa*** järgimise tagamiseks. ***Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.***
2. Käesoleva artikli ***lõike 1*** kohaselt kehtestatud parandusmeede võib hõlmata – kui selline parandusmeede on proportsionaalne ja vajalik, et säilitada või taastada õiglus ja konkurentsile avatus, mida süsteemne kohustuste mittetäitmine mõjutab – keeldu piiratud ajavahemikul koonduda määruse (EÜ) nr 139/2004 artikli 3 tähenduses kõnealuste põhiplatvormiteenuste või muude digisektoris osutatavate teenuste puhul või teenuste puhul, mis võimaldavad koguda andmeid, mida süsteemne kohustuste mittetäitmine mõjutab.

3. Pääsuvalitsejat käsitatakse artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustuste süsteemse mittetäitjana siis, kui komisjon on teinud artikli 29 alusel pääsuvalitseja suhtes vähemalt kolm selle põhiplatvormiteenusega seotud täitmata jätmist käsitlevat otsust **kaheksa** aasta jooksul enne turu-uuringu algatamise otsuse vastuvõtmist seoses käesoleva artikli kohase otsuse võimaliku vastuvõtmisega.

4. Komisjon esitab oma **esialgsed järeldused** asjaomasele pääsuvalitsejale **kuue** kuu jooksul alates **artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast**. Oma **esialgsetes järeldustes** selgitab komisjon, kas tema esialgse seisukoha järgi on käesoleva artikli lõike 1 tingimused täidetud ning milliseid parandusmeetmeid ta esialgu vajalikuks ja proportsionaalseks peab.
5. ***Et võimaldada huvitatud kolmandatel isikutel tõhusalt märkusi esitada, avaldab komisjon samal ajal lõike 4 kohase esialgsete järelduste esitamisega pääsuvalitsejale või pärast seda niipea kui võimalik juhtumi mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte ja parandusmeetmed, mille võtmist ta kaalub. Komisjon määrab kindlaks mõistliku tähtaja, mille jooksul kõnealused märkused tuleb esitada.***

6. *Kui komisjon kavatseb võtta vastu käesoleva artikli lõike 1 kohase otsuse, muutes siduvaks pääsuvalitseja poolt artikli 25 kohaselt pakutud kohustused, avaldab ta mittekonfidentsiaalse kokkuvõtte juhtumi kohta ja kohustuste põhisisu. Huvitatud kolmandad isikud võivad esitada oma märkused mõistliku ajavahemiku jooksul, mille määrab kindlaks komisjon.*
7. *Komisjon võib turu-uuringu käigus selle kestust pikendada, kui selline pikendamine on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne. Pikendada võib tähtaega, mille jooksul komisjon peab esitama oma esialgsed järeldused, või lõpliku otsuse vastuvõtmise tähtaega. Käesoleva lõike kohaste pikenduste kogukestus ei tohi ületada kuut kuud.*
8. *Tagamaks, et pääsuvalitseja täidab artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustusi tõhusalt, vaatab komisjon kooskõlas käesoleva artikli lõigetega 1 ja 2 kehtestatud parandusmeetmed korrapäraselt läbi. Komisjonil on õigus neid parandusmeetmeid muuta, kui ta teeb uue turu-uuringuga kindlaks, et meetmed ei ole tõhusad.*

Artikkel 19

Uusi teenuseid ja tavaid käsitlev turu-uuring

1. Komisjon võib teha turu-uuringu, **et** selgitada välja, kas üks või mitu digisektori teenust tuleks lisada **artikli 2 punktis 2 sätestatud** põhiplatvormiteenuste loetellu, või **et teha kindlaks** tavad, mis ■ piiravad põhiplatvormiteenuste avatust konkurentsile või **mis on** ebaausad ning mida ei ole käesolevas määruses tõhusalt käsitletud. **Komisjon võtab oma hinnangus arvesse ELi toimimise lepingu artiklite 101 ja 102 kohaste digiturgete käsitlevate menetluste kõiki asjakohaseid järeldusi ja muid asjakohaseid arengusuundi.**
2. **Komisjon võib lõike 1 kohast turu-uuringut tehes konsulteerida kolmandate isikutega, sealhulgas uuritavate digisektori teenuste ärikasutajate ja lõppkasutajatega ning selliste ärikasutajate ja lõppkasutajatega, kelle suhtes rakendatakse uuritavaid tavaid.**
3. **Komisjon avaldab oma järeldused aruandes 18 kuu jooksul alates artikli 16 lõike 3 punktis a osutatud kuupäevast.**

Kõnealune aruanne esitatakse *Euroopa Parlamendile ja nõukogule ning asjakohasel juhul lisatakse sellele:*

- a) **seadusandlik** ettepanek muuta käesolevat määrust, et lisada artikli 2 *punktis 2* sätestatud põhiplatvormiteenuste loetellu täiendavaid digisektori teenuseid **või lisada III peatükki uusi kohustusi, või**
- b) delegeeritud õigusakti *eelnõu, millega täiendatakse käesolevat määrust seoses* artiklites 5 ja 6 sätestatud kohustustega, *või delegeeritud õigusakti eelnõu, millega muudetakse või täiendatakse käesolevat määrust seoses artiklis 7 sätestatud kohustustega*, nagu on ette nähtud artiklis 12.

Asjakohasel juhul võidakse käesoleva lõike teise lõigu punktis a osutatud seadusandlikus ettepanekus käesoleva määruse muutmiseks teha samuti ettepanek jätta artikli 2 punktis 2 sätestatud põhiplatvormiteenuste loetelust välja olemasolevaid teenuseid või jätta artiklist 5, 6 või 7 välja olemasolevaid kohustusi.

V peatükk

Uurimis-, täitmise tagamise ja seirevolitused

Artikkel 20

Menetluse algatamine

- 1. Kui komisjon kavatseb *artiklite 8, 29 ja 30* kohaste otsuste võimaliku vastuvõtmisega *seoses algatada* menetluse, võtab ta vastu menetluse algatamise otsuse.
- 2. *Olenemata lõikest 1 võib komisjon kasutada enne kõnealuse lõike kohase menetluse algatamist oma uurimisvolitusi, mis tulenevad käesolevast määrusest.*

Artikkel 21
Teabetaotlused

1. *Selleks et täita käesoleva määruse kohaseid ülesandeid*, võib komisjon lihttaotluse või otsusega nõuda, **■** et ettevõtjad või ettevõtjate ühendused esitaksid kogu vajaliku teabe **■**. *Lihttaotluse või otsusega* võib komisjon samuti *nõuda* juurdepääsu ettevõtjate andmetele **■** ja algoritmidele ning *testidega seotud teabele ja nõuda nende kohta* selgitusi.
■
2. Kui komisjon saadab ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele lihtteabetaotluse, märgib ta selles taotluses *õigusliku aluse ja* eesmärgi, täpsustab, millist teavet nõutakse, ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja *ja* märgib artiklis 30 sätestatud trahvid, *mida kohaldatakse* ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe või selgituse esitamise eest.
3. Kui komisjon nõuab ettevõtjatelt ja ettevõtjate ühendustelt teavet oma otsusega, märgib ta õigusliku aluse ja taotluse eesmärgi, täpsustab, millist teavet nõutakse, ning määrab kindlaks tähtaja, mille jooksul *teave* tuleb esitada. Kui komisjon nõuab ettevõtjatelt juurdepääsu *andmetele*, algoritmidele *ja* testidega seotud teabele, teeb ta teatavaks taotluse **■** eesmärgi ning määrab kindlaks teabe esitamise tähtaja. Ta annab ka teavet artiklis 30 sätestatud trahvide kohta ning annab teavet artiklis 31 sätestatud sunniraha kohta või kehtestab need. Samuti annab ta teada õigusest lasta otsus Euroopa Kohtus läbi vaadata.

4. Ettevõtjad või ettevõtjate ühendused või nende esindajad esitavad nõutud teabe asjaomase ettevõtja või ettevõtjate ühenduse nimel. Nõuetekohaselt volitatud advokaadid võivad teavet esitada oma klientide nimel. Kui esitatud teave on ebatäielik, ebaõige või eksitav, jäävad täielikult vastutavaks kliendid.
5. Liikmesriikide **pädevad** asutused esitavad komisjoni taotluse korral talle kogu **nende valduses oleva** teabe, mis on vajalik käesoleva määrusega komisjonile pandud ülesannete täitmiseks.

Artikkel 22

Küsitlemise ja ütluste kogumise õigus

1. Komisjon **võib käesoleva määrusega talle pandud ülesannete täitmiseks** küsitleda kõiki füüsilisi ja juriidilisi isikuid, kes nõustuvad, et neid küsitletakse eesmärgiga koguda teavet uuritava küsimuse kohta ■ . **Komisjonil on õigus sellised küsitlused mis tahes tehniliste vahendite abil jäädvustada.**
2. **Kui käesoleva artikli lõike 1 kohane küsitlus korraldatakse ettevõtja ruumides, teavitab komisjon selle liikmesriigi, mille territooriumil küsitlus toimub, pädevat asutust, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise. Kõnealuse asutuse taotluse korral võivad selle ametnikud abistada komisjoni volitatud ametnikke ja teisi kaasasolevaid isikuid küsitluse korraldamisel.**

Artikkel 23

Õigus teha ■ kontrolle

1. Komisjon võib **käesoleva määrusega talle pandud ülesannete täitmiseks** teha ■ ettevõtja või ettevõtjate ühenduse suhtes **kõik vajalikud** kontrollid.
2. **Komisjoni poolt kontrolli tegemiseks volitatud ametnikel ja teistel kaasasolevatel isikutel on õigus:**
 - a) **siseneda ettevõtjate ja ettevõtjate ühenduste ruumidesse, territooriumile ja transpordivahenditesse;**
 - b) **kontrollida raamatupidamis- ja muid äridokumente olenemata sellest, millisel andmekandjal neid hoitakse;**
 - c) **teha või saada mis tahes kujul koopiaid või väljavõtteid kõnealustest raamatupidamis- või muudest dokumentidest;**
 - d) **nõuda, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus võimaldaks juurdepääsu oma organisatsioonile, toimimisele, IT-süsteemile, algoritmidele, andmete töötlemisele ja äritavadele ning selgitaks neid, ja jäädvustada või dokumenteerida antud selgitused mis tahes tehniliste vahenditega;**
 - e) **pitseerida äriruume ning raamatupidamis- või muid dokumente kontrolli tegemise ajaks ja selleks vajalikus ulatuses;**

f) küsida ettevõtja või ettevõtjate ühenduse esindajalt või töötajalt selgitusi kontrolli sisu ja eesmärgiga seotud asjaolude või dokumentide kohta ning vastused mis tahes tehniliste vahenditega jäädvustada.

3. *Komisjon võib kontrolli tegemiseks taotleda abi ka audiitoritelt või ekspertidelt, kelle ta on artikli 26 lõike 2 kohaselt määranud, samuti selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädevalt asutuselt, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise.*

4. Kontrollide käigus võivad komisjon, tema määratud audiitorid või eksperdid **ning selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise**, nõuda, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus annaks juurdepääsu oma organisatsioonile, toimimisele, IT-süsteemile, algoritmidele, andmete töötlemisele ja äritavadele ning selgitaks neid. Komisjon ja tema määratud audiitorid või eksperdid **ning selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise**, võivad esitada ettevõtja või ettevõtjate ühenduse *esindajale või töötajale* küsimusi.

5. *Komisjoni poolt kontrolli tegemiseks volitatud ametnikud ja teised kaasasolevad isikud kasutavad oma õigusi kirjaliku volituse esitamisel, kus on nimetatud kontrolli objekt ja eesmärk ning artiklis 30 ette nähtud trahvid, mida kohaldatakse juhul, kui nõutavad raamatupidamis- või muud äridokumendid esitatakse puudulikult või vastused käesoleva artikli lõigete 2 ja 4 alusel esitatud küsimustele on ebaõiged või eksitavad. Aegsasti enne kontrolli teatab komisjon kontrollist selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädevale asutusele, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise.*
6. Ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused peavad võimaldama komisjoni **otsusega** määratud kontrolli. *Selles* otsuses täpsustatakse kontrolli sisu ja eesmärk, määratakse selle alguskuupäev, antakse teavet artiklites 30 ja 31 ette nähtud trahvide ja sunniraha kohta ning osutatakse õigusele esitada **kõnealune** otsus läbivaatamiseks Euroopa Kohtule.
7. *Selle liikmesriigi, mille territooriumil kontrolli tehakse, pädeva asutuse, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, või komisjoni taotluse korral võivad komisjoni volitatud ametnikke ja teisi kaasasolevaid isikuid aktiivselt abistada kõnealuse pädeva asutuse ametnikud ja tema volitatud või määratud isikud. Selleks on neil käesoleva artikli lõigetes 2 ja 4 sätestatud volitused.*

8. *Kui komisjoni volitatud ametnikud ja teised kaasasolevad isikud leiavad, et ettevõtja või ettevõtjate ühendus ei nõustu käesoleva artikli kohaselt nõutava kontrolliga, peab asjaomane liikmesriik andma neile vajalikku abi, taotledes kontrolli tegemiseks asjakohasel juhul abi politseilt või samaväärselt täitevasutusest.*
9. *Kui liikmesriigi õigusnormide kohaselt on käesoleva artikli lõikes 8 ette nähtud abi osutamiseks vaja kohtuasutuse luba, siis taotleb seda luba komisjon või liikmesriigi pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, või taotlevad seda nende asutuste volitatud ametnikud. Sellist luba võib taotleda ka ettevaatusabinõuna.*
10. *Käesoleva artikli lõikes 9 osutatud loa taotlemisel teeb liikmesriigi kohtuasutus kindlaks, et komisjoni otsus on autentne ning kavandatud sunnimeetmed ei ole kontrolli sisu seisukohalt meelevaldsed ega liigsed. Sunnimeetmete proportsionaalsuse kontrollimisel võib liikmesriigi kohtuasutus paluda komisjonilt otse või liikmesriigi pädeva asutuse kaudu, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, üksikasjalikke selgitusi eelkõige nende põhjuste kohta, miks komisjoni kahtlustab käesoleva määruse rikkumist, samuti kahtlustatava rikkumise raskuse ja asjaomase ettevõtja osalemise laadi kohta. Liikmesriigi kohtuasutus ei tohi vaidlustada kontrolli vajalikkust ega nõuda, et talle esitataks komisjoni toimikus sisalduv teave. Komisjoni otsuse seaduslikkuse võib läbi vaadata ainult Euroopa Kohus.*

Artikkel 24

Ajutised meetmed

Kui tegemist on pakilise küsimusega, mis on seotud pääsuvalitseja ärikasutajatele või lõppkasutajatele suure ja korvamatu kahju tekitamise ohuga, võib komisjon **võtta vastu rakendusakti, millega määratakse pääsuvalitsejale** ajutised meetmed, kui *prima facie* leitakse, et **artiklit 5, 6 või 7** on rikutud. **Kõnealune rakendusakt** võetakse vastu **üksnes** sellise menetluse raames, mis on algatatud artikli 29 lõike 1 kohase täitmata jätmist käsitleva otsuse võimalikku vastuvõtmist **silmas pidades**. **Rakendusakti** kohaldatakse **üksnes** kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul ning nende kehtivust võib pikendada, kui see on vajalik ja asjakohane. **Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.**

Artikkel 25

Võetavad kohustused

1. Kui asjaomane pääsuvalitseja pakub **artikli 18** kohase menetluse käigus, et ta võtab kohustusi asjaomaste põhiplatvormiteenuste osas, et tagada artiklites 5, **6 ja 7** sätestatud kohustuste täitmine, võib komisjon **võtta vastu rakendusakti, et** muuta need kohustused kõnealuse pääsuvalitseja jaoks siduvaks ning teha teatavaks, et meetmete võtmiseks ei ole enam alust. **Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.**

2. Komisjon võib taotluse korral või omal algatusel alustada vastava otsuse alusel menetlust uuesti, kui:
- a) asjaolud, millel otsus põhineb, on oluliselt muutunud;
 - b) asjaomase pääsuvalitseja tegevus on vastuolus tema võetud kohustustega;
 - c) otsus tehti osaliste esitatud ebatäieliku, ebaõige või eksitava teabe alusel;
 - d) ***kohustused ei ole tõhusad.***
3. ***Kui*** komisjon leiab, et asjaomase pääsuvalitseja pakutud kohustustega ei suudeta tagada artiklites 5, 6 ***ja*** 7 sätestatud kohustuste tõhusat täitmist, siis selgitab ta asjaomase menetluse lõpetamise otsuses põhjuseid, miks neid kohustusi ei muudeta siduvaks.

Artikkel 26

Kohustuste kohaldamise ja meetmete võtmise seire

1. Komisjon võtab vajalikud meetmed, et jälgida, kas artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustusi ning artiklite **8, 18, 24, 25** ja **29** kohaselt tehtud otsuseid kohaldatakse ja täidetakse tõhusalt. ***Need meetmed võivad eelkõige hõlmata pääsuvalitsejale kehtestatavat kohustust säilitada kõik dokumendid, mida peetakse vajalikuks, et hinnata nende kohustuste ja otsuste kohaldamist ja täitmist.***
2. Lõike 1 kohased meetmed võivad hõlmata sõltumatute välisekspertide ja audiitorite ***ning liikmesriikide pädevate asutuste ametnike määramist***, et nad aitaksid komisjonil jälgida kohustuste kohaldamist ja meetmete võtmist ning tagaksid komisjonile spetsiifilise oskusteabe või teadmuse.

Artikkel 27

Kolmandatelt isikutelt saadav teave

- 1. Kõik kolmandad isikud, sealhulgas artikli 3 lõike 9 kohaselt määramisotsuses loetletud põhiplatvormiteenuste ärikasutajad, konkurendid või lõppkasutajad ning nende esindajad võivad teavitada liikmesriigi pädevat asutust, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, või vahetult komisjoni pääsuvalitsejate tavast või tegevusest, mis kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse.*
- 2. Liikmesriigi pädeval asutusel, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, ning komisjonil on asjakohaste meetmete osas täielik kaalutlusõigus ning nad ei ole kohustatud saadud teabe suhtes järeelmeetmeid võtma.*
- 3. Kui liikmesriigi pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, otsustab käesoleva artikli lõike 1 kohaselt saadud teabe põhjal, et tegemist võib olla käesoleva määruse täitmata jätmisega, edastab ta selle teabe komisjonile.*

Artikkel 28

Vastavuskontrolli funktsioon

1. *Pääsuvalitsejad võtavad kasutusele vastavuskontrolli funktsiooni, mis on pääsuvalitseja operatiivfunktsioonidest sõltumatu ja mida rakendavad üks või mitu vastavuskontrolli spetsialisti, sealhulgas vastavuskontrolli funktsiooni juht.*
2. *Pääsuvalitseja tagab, et lõikes 1 osutatud vastavuskontrolli funktsioonil on piisavad volitused, staatus ja vahendid ning juurdepääs pääsuvalitseja juhtorganile, et jälgida pääsuvalitseja vastavust käesolevale määrusele.*
3. *Pääsuvalitseja juhtorgan tagab, et lõike 1 kohaselt määratud vastavuskontrolli spetsialistidel on lõikes 5 osutatud ülesannete täitmiseks vajalik kutsekvalifikatsioon, oskusteave, kogemus ja suutlikkus.*

Pääsuvalitseja juhtorgan tagab samuti, et vastavuskontrolli funktsiooni juht on sõltumatu kõrgem juht, kellel on selge vastutus vastavuskontrolli funktsiooni eest.
4. *Vastavuskontrolli funktsiooni juht annab aru otse pääsuvalitseja juhtorganile ning võib tõstatada probleeme ja hoiatada seda organit, kui tekib käesoleva määruse täitmata jätmise oht, ilma et see piiraks juhtorgani kohustusi järelevalve- ja juhtimisfunktsioonide täitmisel.*

Vastavuskontrolli funktsiooni juhti ei vabastata ametist ilma pääsuvalitseja juhtorgani eelneva heakskiiduta.

5. Pääsuvalitseja poolt lõike 1 kohaselt määratud vastavuskontrolli spetsialistidel on järgmised ülesanded:

- a) korraldada ja jälgida pääsuvalitsejate selliseid meetmeid ja tegevust, mille eesmärk on tagada käesoleva määruse järgimine, ning teha nende üle järelevalvet;*
- b) teavitada ja nõustada pääsuvalitseja juhtkonda ja töötajaid seoses käesoleva määruse järgimisega;*
- c) kui see on asjakohane, jälgida artikli 25 kohaselt siduvaks muudetud kohustuste täitmist, ilma et see piiraks komisjoni võimalust määrata sõltumatuid väliseksperte vastavalt artikli 26 lõikele 2;*
- d) teha käesoleva määruse kohaldamisel koostööd komisjoniga.*

6. Pääsuvalitsejad edastavad komisjonile vastavuskontrolli funktsiooni juhi nime ja kontaktandmed.

7. Pääsuvalitseja juhtorgan määrab kindlaks pääsuvalitseja juhtimiskorra, mis tagab vastavuskontrolli funktsiooni sõltumatuse, sealhulgas ülesannete jaotuse pääsuvalitseja töökorralduses ja huvide konfliktide ennetamise, ning teeb selle rakendamise üle järelevalvet ja vastutab selle rakendamise eest.

8. ***Juhtorgan kinnitab ja vaatab korrapäraselt vähemalt kord aastas läbi käesoleva määruse järgimise, haldamise ja seire strateegiad ja põhimõtted.***
9. ***Juhtorgan pühendab piisavalt aega käesoleva määruse järgimise haldamisele ja seirele. Juhtorgan osaleb aktiivselt käesoleva määruse haldamise ja selle täitmise tagamisega seotud otsuste tegemises ning tagab, et selle jaoks on eraldatud piisavad vahendid.***

Artikkel 29

Täitmata jätmist käsitlev otsus

1. Komisjon võtab vastu ***rakendusakti, milles esitatakse komisjoni järeldus täitmata jätmise kohta (edaspidi „täitmata jätmist käsitlev otsus“)***, kui ta leiab, et pääsuvalitseja ei täida üht või mitut järgmistest:
- a) artiklis 5, 6 või 7 sätestatud kohustusi;
 - b) artikli 8 lõike 2 kohaselt vastu võetud otsuses komisjoni poolt täpsustatud meetmeid;
 - c) artikli 18 lõike 1 alusel ***ette nähtud parandusmeetmeid***;
 - d) artikli 24 alusel määratud ajutisi meetmeid või
 - e) artikli 25 kohaselt õiguslikult siduvaks muudetud kohustusi.

Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.

2. *Komisjon püüab võtta täitmata jätmist käsitleva otsuse vastu 12 kuu jooksul alates artikli 20 kohase menetluse algatamisest.*
3. Enne *täitmata jätmist käsitleva* otsuse vastuvõtmist edastab komisjon asjaomasele pääsuvalitsejale oma esialgsed järeldused. *Nendes* esialgsetes järeldustes selgitab komisjon meetmeid, mille *võtmist ta kaalub või mida* tema arvates peaks võtma pääsuvalitseja, et esialgsetele järeldustele tõhusalt reageerida.
4. *Kui komisjon kavatses võtta vastu täitmata jätmist käsitleva otsuse, siis võib ta konsulteerida kolmandate isikutega.*
5. Täitmata jätmist käsitlevas otsuses annab komisjon pääsuvalitsejale korralduse lõpetada mittetäitmine asjakohase tähtaja jooksul ning selgitada, kuidas ta kavatses *kõnealust* otsust täita.
6. Pääsuvalitseja esitab komisjonile nende meetmete kirjelduse, *mida ta on võtnud*, et tagada *täitmata jätmist käsitleva* otsuse täitmine.
7. Kui komisjon *otsustab täitmata jätmist käsitleva otsuse vastu võtmata jätta*, siis lõpetab ta *menetluse* otsusega.

Artikkel 30

Trahvid

1. Komisjon võib **täitmata jätmist käsitleva** otsusega määrata pääsuvalitsejale trahve, mille summa ei ületa 10 % pääsuvalitseja eelmise majandusaasta **üleilmsest** kogukäibest, kui ta leiab, et asjaomane pääsuvalitseja tahtlikult või ettevaatamatusest ei täida:
 - a) artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustusi;
 - b) artikli 8 lõike 2 kohaselt vastu võetud otsuses komisjoni poolt täpsustatud meetmeid;
 - c) artikli 18 lõike 1 alusel ette nähtud parandusmeetmeid;
 - d) artikli 24 kohaselt määratud ajutisi meetmeid või
 - e) artikli 25 kohaselt õiguslikult siduvaks muudetud kohustusi.
2. **Olenemata käesoleva artikli lõikest 1 võib komisjon määrata täitmata jätmist käsitleva otsusega pääsuvalitsejale trahvi, mis moodustab kuni 20 % pääsuvalitseja eelmise majandusaasta üleilmsest kogukäibest, kui ta leiab, et pääsuvalitseja on toime pannud artiklis 5, 6 või 7 sätestatud kohustuse sama või sarnase rikkumise seoses sama põhiplatvormiteenusega, kui rikkumine, mis tehti kindlaks kaheksa eelneva aasta jooksul vastu võetud täitmata jätmist käsitlevas otsuses.**

3. Komisjon võib **võtta vastu** otsuse, **millega määratakse** ettevõtjatele, **sealhulgas asjakohasel juhul pääsuvalitsejatele**, ning ettevõtjate ühendustele trahve, mis ei ületa 1 % **nende** eelmise majandusaasta **üleilmsest** kogukäibest, kui nad tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:
- a) ei esita tähtjaks teavet, mida on vaja, et hinnata nende pääsuvalitsejaks määramist vastavalt artiklile 3, või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;
 - b) ei täida kohustust teavitada komisjoni vastavalt artikli 3 lõikele 3;**
 - c) ei esita **artikli 14 kohaselt nõutavat** teavet ■ või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;
 - d) ei esita artikli 15 kohaselt nõutavat kirjeldust **või esitavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet;**
 - e) **ei võimalda juurdepääsu andmetele, algoritmidele ega testidega seotud teabele vastavalt artikli 21 lõikele 3;**
 - f) **ei anna** nõutavat teavet selleks määratud tähtaja jooksul vastavalt artikli **21** lõikele 3 või ei anna nõutavat teavet või selgitusi **või** annavad ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet või selgitusi vastavalt artiklile 21 või küsitluse käigus vastavalt artiklile 22;
 - g) ei paranda komisjoni määratud tähtaja jooksul **esindaja või** töötaja esitatud ebaõiget, ebatäielikku või eksitavat teavet või ei esita või keelduvad esitamast täielikku teavet asjaolude kohta, mis on seotud artikli **23** kohase kontrolli sisu ja eesmärgiga;

- h) keelduvad võimaldamast artikli 23 kohast kontrolli;*
- i) ei täida komisjoni poolt vastavalt artiklile 26 kehtestatud kohustusi;*
- j) ei võta kasutusele artikli 28 kohast vastavuskontrolli funktsiooni või*
- k) ei täida artikli 34 lõike 4 kohaseid komisjoni toimikule juurdepääsu tingimusi.*

4. Trahvisumma kindlaksmääramisel **võtab komisjon arvesse** rikkumise raskust, kestust ja korduvust ning lõike 3 kohaselt määratavate trahvide puhul menetluses põhjustatud viivitust.
5. Kui ettevõtjate ühendusele määratakse trahv selle liikmete **üleilmse** käibe alusel ja **see** ühendus on maksejõuetu, siis on **ta** kohustatud nõudma ühenduse liikmetelt osamakseid trahvisumma tasumiseks.

Kui neid osamakseid ei ole **ettevõtjate** ühendusele tasutud komisjoni määratud tähtaja jooksul, siis võib komisjon nõuda trahvi tasumist otse ükskõik millisel ettevõtjalt, kelle esindajad olid **selle** ühenduse asjaomaste otsuseid tegevate organite liikmed.

Pärast teise lõigu alusel makse nõudmist võib komisjon nõuda lõppmakse tegemist igalt **ettevõtjate** ühenduse liikmelt, kui see on vajalik trahvi täieliku tasumise tagamiseks.

Komisjon ei nõua teise või kolmanda löigu alusel trahvi tasumist ettevõtjatelt, kes tõendavad, et nad ei ole rakendanud *ettevõtjate* ühenduse otsust, *millega* rikuti käesolevat määrust, ning kas ei teadnud selle olemasolust või on sellest teadlikult distantseerunud juba enne, kui komisjon *algatas artikli 20 kohase menetluse*.

Ühegi ettevõtja rahaline kohustus trahvi tasumisel ei tohi ületada **20** % tema eelmise majandusaasta *üleilmsest* kogukäibest.

Artikkel 31

Sunniraha

1. Komisjon võib *võtta vastu* otsuse, *millega määratakse* ettevõtjatele, sealhulgas asjakohasel juhul pääsuvalitsejatele, *ning ettevõtjate ühendustele* sunniraha, mille summa ei ületa 5 % nende eelmise majandusaasta keskmisest *üleilmsest* päevakäibest (arvestatuna otsuses määratud kuupäevast), et sundida neid:
 - a) järgima *meetmeid, mille komisjon on kindlaks määranud artikli 8 lõike 2 kohaselt vastu võetud otsuses*;
 - b) täitma artikli **18** lõike 1 kohast otsust;
 - c) esitama õiget ja täielikku teavet tähtaja jooksul, mis on artikli **21** alusel tehtud otsuse kohaselt esitatud teabetaotluses ette nähtud;

- d)* tagama juurdepääsu ettevõtjate andmetele, algoritmidele ja testidega seotud teabele vastusena artikli 21 lõike 3 kohasele taotlusele ning andma nende kohta selgitusi, nagu on nõutud artikli **21** kohases otsuses;
- e)* võimaldama artikli **23** alusel tehtud otsuses määratud **■** kontrolli;
- f)* järgima artikli **24** kohast otsust ajutiste meetmete määramise kohta;
- g)* täitma artikli **25** lõike 1 kohase otsusega õiguslikult siduvaks muudetud kohustusi;
- h)* täitma artikli **29** lõike 1 kohast otsust.

2. Kui ettevõtjad ***või ettevõtjate ühendused*** on täitnud kohustuse, mille täitmiseks sunniraha määrati, võib komisjon ***võtta vastu rakendusakti***, millega ***määratakse*** sunniraha lõppsumma esialgses otsuses ettenähtud sunnirahast väiksemana. ***Nimetatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.***

Artikkel 32

Karistuste määramisega seotud aegumistähtajad

1. Artiklite **30** ja **31** kohastel komisjoni volitustel on **viie** aasta pikkune aegumistähtaeg.
2. Aegumistähtaega hakatakse arvestama rikkumise toimepaneku päevast. Jätkuvate või korduvate rikkumiste puhul hakatakse aegumistähtaega arvestama rikkumise lõppemise päevast.
3. Komisjoni võetavad meetmed, mille eesmärk on algatada rikkumise suhtes **turu**-uuring või menetlus, katkestavad trahvide või sunniraha määramisega seotud aegumistähtaja. Aegumistähtaeg katkeb kuupäevast, mil sellisest meetmest teatatakse vähemalt ühele rikkumises osalenud ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele. Aegumistähtaja katkestavad eelkõige järgmised meetmed:
 - a) komisjoni teabetaotlused;
 - b) **komisjoni poolt oma ametnikele antud kirjalikud kontrollivolitused**;
 - c) menetluse algatamine komisjoni poolt vastavalt artiklile **20**.

4. Kui aegumistähtaeg katkeb, hakatakse seda iga kord uuesti arvestama. Aegumistähtaeg lõpeb hiljemalt päeval, mil lõpeb kahekordse aegumistähtajaga võrdne ajavahemik, ilma et komisjon oleks määranud trahvi või sunniraha. Kõnealune tähtaeg pikeneb aja võrra, mille jooksul oli aegumistähtaeg vastavalt lõikele 5 peatunud.
5. Trahvide või sunniraha määramisega seotud aegumistähtaja kulgemine peatatakse komisjoni otsuse Euroopa Kohtus ■ läbivaatamise ajaks.

Artikkel 33

Karistuste täitmisele pööramise suhtes kohaldatavad aegumistähtjad

1. Komisjoni õigusel nõuda artiklite **30** ja **31** alusel tehtud otsuste täitmist on **viie** aasta pikkune aegumistähtaeg.
2. Aegumistähtaega hakatakse arvestama **alates** lõpliku otsuse tegemise päevast.
3. Karistuste täitmisele pööramise aegumistähtaeg katkeb,
 - a) kui teatatakse otsusest muuta trahvi või sunniraha algset summat või otsusest jätta sellise muutmise taotlus rahuldamata **või**
 - b) kui komisjon või tema taotluse alusel tegutsev liikmesriik võtab meetmeid, mille eesmärk on pöörata trahv või sunniraha täitmisele.

4. Kui aegumistähtaeg katkeb, hakatakse seda iga kord uuesti arvestama.
5. Karistuste täitmisele pööramise aegumistähtaeg peatub nii kauaks, kui:
 - a) on lubatud maksetähtaja alusel **või**
 - b) peatatakse makse sissenõudmine vastavalt Euroopa Kohtu otsusele **või liikmesriigi kohtu otsusele**.

Artikkel 34

Õigus olla ära kuulatud ja juurdepääs toimikule

1. Enne artikli **8**, artikli **9** lõike 1, artikli **10** lõike 1, artiklite **17, 18, 24, 25, 29** ja **30** ning artikli **31** lõike 2 kohase otsuse vastuvõtmist annab komisjon asjaomasele pääsuvalitsejale või ettevõtjale või ettevõtjate ühendusele võimaluse esitada oma seisukohad järgmistes küsimustes:
 - a) komisjoni esialgsed järeldused, sealhulgas kõik komisjoni esitatud vastuväited, **ning**
 - b) meetmed, mida komisjon võib kavatseda võtta käesoleva lõike punktis a osutatud esialgsete järelduste põhjal.
2. Asjaomased pääsuvalitsejad, ettevõtjad ja ettevõtjate ühendused võivad esitada **komisjonile** oma seisukohad komisjoni esialgsete järelduste **kohta** tähtaja jooksul, mille komisjon on oma esialgsetes järeldustes **määranud** ja mis ei tohi olla lühem kui 14 päeva.
3. Komisjoni otsused võivad põhineda üksnes sellistel **esialgsetel järeldustel**, sealhulgas kõik komisjoni esitatud vastuväited, mille kohta asjaomastel pääsuvalitsejatel, ettevõtjatel ja ettevõtjate ühendustel on olnud võimalik esitada oma seisukoht.

4. Igas menetluses tagatakse täielikult asjaomase pääsuvalitseja või ettevõtja või ettevõtjate ühenduse õigus kaitsele. Asjaomasel pääsuvalitsejal, ettevõtjal või ettevõtjate ühendusel on õigus tutvuda komisjoni toimikuga vastavalt ■ avalikustamistingimustele, võttes arvesse ettevõtjate õigustatud huvi kaitsta oma ärisaladusi. ***Kui pooled ei jõua kokkuleppele, võib komisjon võtta vastu otsuseid, milles sätestatakse kõnealused avalikustamistingimused.*** Komisjoni toimikule juurdepääsu õigus ei hõlma juurdepääsu konfidentsiaalsele teabele ega komisjoni või liikmesriikide ***pädevate*** asutuste sisekasutuseks mõeldud dokumentidele. Eelkõige ei kehti juurdepääsuõigus komisjoni ja liikmesriikide ***pädevate*** asutuste kirjavahetuse kohta. Käesolev lõige ei takista komisjonil avalikustada ja kasutada teavet, kui see on vajalik rikkumise tõendamiseks.

Artikkel 35

Iga-aastane aruandlus

1. ***Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule iga-aastase aruande käesoleva määruse rakendamise ja selle eesmärkide saavutamisel tehtud edusammude kohta.***
2. ***Lõikes 1 osutatud aruanne hõlmab järgmist:***
 - a) ***kokkuvõtte komisjoni tegevusest, sealhulgas võetud meetmetest ja tehtud otsustest ning käimasolevatest turu-uuringutest, mis on seotud käesoleva määrusega;***

- b) käesolevast määrusest tulenevate kohustuste pääsuvalitsejate poolse täitmise seirel põhinevad järeldused;*
- c) artiklis 15 osutatud auditeeritud kirjelduse hinnang;*
- d) ülevaade komisjoni ja liikmesriikide asutuste tehtud koostööst seoses käesoleva määrusega;*
- e) ülevaade digivaldkonna reguleerijate kõrgetasemelise töörühma tegevusest ja ülesannetest, mis hõlmab teavet selle kohta, kuidas tuleb rakendada töörühma soovitusi käesoleva määruse täitmise tagamise kohta.*

3. Komisjon avaldab aruande oma veebisaidil.

Artikkel 36

Ametisaladus

- 1. Käesoleva määruse** kohaselt kogutud teavet kasutatakse käesoleva määruse kohaldamise eesmärgil.
- 2. Artikli 14** kohaselt kogutud teavet kasutatakse käesoleva määruse, määruse (EÜ) nr 139/2004 ja riigisiseste ühinemisreeglite kohaldamise eesmärgil.
- 3. Artikli 15** kohaselt kogutud teavet kasutatakse käesoleva määruse ja määruse (EL) 2016/679 kohaldamise eesmärgil.

4. Ilma et see piiraks artiklite **38, 39, 41 ja 43** kohaselt kasutamiseks esitatud teabe vahetamist ja kasutamist, ei avalikusta komisjon, liikmesriikide **pädevad** asutused, nende ametnikud, teenistujad ega muud kõnealuste asutuste alluvuses töötavad isikud ega ükski füüsiline või juriidiline isik, sealhulgas artikli **26** lõike 2 kohaselt määratud audiitorid ja eksperdid, teavet, mille nad on saanud või mida nad on vahetanud käesoleva määruse kohaselt ja mille kohta kehtib ametisaladuse hoidmise kohustus. ■

Artikkel 37

Koostöö liikmesriikide asutustega

1. *Komisjon ja liikmesriigid teevad tihedat koostööd ja kooskõlastavad oma täitmise tagamise meetmed, et tagada käesoleva määruse tähenduses pääsuvalitsejate suhtes kohaldatavate olemasolevate õiguslike vahendite ühtne, tõhus ja üksteist täiendav kasutamine.*
 2. *Komisjon võib asjakohasel juhul konsulteerida liikmesriikide asutustega igas küsimuses, mis on seotud käesoleva määruse kohaldamisega.*
-

Artikkel 38

Koostöö ja koordineerimine konkurentsireeglite täitmist tagavate liikmesriikide pädevate asutustega

- 1. Komisjon ja liikmesriikide pädevad asutused, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, teevad omavahel koostööd ning teavitavad üksteist oma vastavast täitmise tagamise alasest tegevusest Euroopa konkurentsivõrgustiku kaudu. Neil on õigus esitada üksteisele teavet seoses faktiliste või õiguslike asjaoludega, sealhulgas konfidentsiaalset teavet. Kui pädev asutus ei ole Euroopa konkurentsivõrgustiku liige, teeb komisjon vajalikud korraldused koostööks ja teabevahetuseks seoses juhtudega, mis puudutavad käesoleva määruse täitmist ja artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmist selliste asutuste poolt. Komisjon võib kehtestada sellise korra rakendusaktiga, nagu on osutatud artikli 46 lõike 1 punktis 1.*
- 2. Kui liikmesriigi pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, kavatseb alatada pääsuvalitsejate suhtes artikli 1 lõikes 6 osutatud liikmesriigi õigusaktidel põhineva uurimise, siis teavitab ta komisjoni kirjalikult esimesest ametlikust uurimistoimingust enne või vahetult pärast sellise toimingu algust. Selle teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise.*

3. *Kui liikmesriigi pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, kavatseb kehtestada pääsuvalitsejatele kohustusi artikli 1 lõikes 6 osutatud liikmesriigi õigusaktide alusel, siis edastab ta hiljemalt 30 päeva enne meetme vastuvõtmist komisjonile selle eelnõu, milles on esitatud meetme võtmise põhjused. Ajutiste meetmete korral edastab liikmesriigi pädev asutus, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, komisjonile kavandatavate meetmete eelnõu niipea kui võimalik ja hiljemalt kohe pärast selliste meetmete vastuvõtmist. Selle teabe võib teha kättesaadavaks ka teiste liikmesriikide pädevatele asutustele, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise.*
4. *Lõigetes 2 ja 3 ette nähtud teavitamismehhanisme ei kohaldata otsuste suhtes, mis on kavandatud riigisiseste ühinemisreeglite alusel.*
5. *Käesoleva artikli lõigete 1, 2 ja 3 kohaselt vahetatavat teavet vahetatakse ja kasutatakse üksnes käesoleva määruse ja artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise tagamise koordineerimiseks.*
6. *Komisjon võib paluda liikmesriikide pädevatel asutustel, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, toetada käesoleva määruse kohast komisjoni turu-uuringut.*

7. *Kui liikmesriigi pädeval asutusel, kes tagab artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, on liikmesriigi õiguse kohaselt selleks pädevus ja uurimisvolitused, võib ta omal algatusel uurida käesoleva määruse artiklite 5, 6 ja 7 võimalikku täitmata jätmist oma territooriumil. Enne esimese ametliku uurimistoimingu tegemist teavitab kõnealune asutus sellest kirjalikult komisjoni.*

Menetluse algatamine komisjoni poolt vastavalt artiklile 20 vabastab liikmesriikide pädevad asutused, kes tagavad artikli 1 lõikes 6 osutatud reeglite täitmise, võimalusest selline uurimine korraldada või see lõpule viia, kui see on juba pooleli. Need asutused esitavad oma uurimise tulemused komisjonile, et toetada komisjoni kui ainsat käesoleva määruse täitmise tagajat.

Artikkel 39

Koostöö liikmesriikide kohtutega

1. *Käesoleva määruse kohaldamist puudutavas menetluses võib liikmesriigi kohus paluda, et komisjon edastaks talle oma valduses oleva teabe või arvamuse käesoleva määruse kohaldamisega seotud küsimuste kohta.*
2. *Liikmesriigid edastavad komisjonile koopia igast kirjalikust otsusest, mille liikmesriigi kohus käesoleva määruse kohaldamise kohta teeb. Koopia edastatakse kohe pärast seda, kui pooltele on kirjalikult esitatud kohtuotsuse terviktekst.*

3. *Kui see on käesoleva määruse ühtseks kohaldamiseks vajalik, võib komisjon omal algatusel esitada liikmesriigi kohtule kirjalikud märkused. Asjaomase kohtu loal võib ta esitada ka suulisi märkusi.*
4. *Komisjon võib üksnes märkuste koostamise eesmärgil nõuda, et asjaomane liikmesriigi kohus edastaks talle juhtumi hindamiseks vajalikud dokumendid või tagaks nende edastamise.*
5. *Liikmesriigi kohus ei tee otsust, mis on vastuolus käesoleva määruse alusel vastu võetud komisjoni otsusega. Liikmesriigi kohus peab hoiduma ka selliste otsuste tegemisest, mis võivad olla vastuolus otsusega, mille komisjon kavatseb teha käesoleva määruse alusel enda algatatud menetluse raames. Sellega seoses võib liikmesriigi kohus kaaluda oma menetluse peatamist. See ei piira liikmesriigi kohtu võimalust taotleda ELi toimimise lepingu artikli 267 alusel eelotsust.*

Artikkel 40

Kõrgetasemeline töörühm

- 1. Komisjon moodustab digiturgude määruse kõrgetasemelise töörühma (edaspidi „kõrgetasemeline töörühm“).*
- 2. Kõrgetasemeline töörühm koosneb järgmistest Euroopa organitest ja võrgustikest:*
 - a) Elektroonilise Side Euroopa Reguleerivate Asutuste Amet,*
 - b) Euroopa Andmekaitseinspektor ja Euroopa Andmekaitsekoogu,*
 - c) Euroopa konkurentsivõrgustik,*
 - d) tarbijakaitsealase koostöö võrgustik ning*
 - e) audiovisuaalmeedia teenuste Euroopa reguleerivate asutuste rühm.*
- 3. Igal lõikes 2 osutatud Euroopa organil ja võrgustikul on kõrgetasemelises töörühmas võrdne arv esindajaid. Kõrgetasemelisel töörühmal on maksimaalselt 30 liiget.*

4. *Komisjon tagab kõrgetasemelisel töörühmale sekretariaaditeenuste osutamise, et hõlbustada rühma tööd. Kõrgetasemelise töörühma eesistuja on komisjon, kes osaleb selle koosolekutel. Kõrgetasemeline töörühm tuleb komisjoni taotluse korral kokku vähemalt üks kord kalendriaastas. Komisjon kutsub töörühma koosoleku konkreetse küsimuse käsitlemiseks kokku ka siis, kui töörühma kuuluvate liikmete enamus seda taotleb.*
5. *Kõrgetasemeline töörühm võib anda komisjonile nõu ja eksperditeadmisi oma liikmete pädevusse kuuluvates valdkondades, sealhulgas:*
- a) *nõuandeid ja soovitusi, mille kohta liikmetel on eksperditeadmised käesoleva määruse rakendamise või täitmise tagamisega seotud üldistes küsimustes, või*
 - b) *nõuandeid ja eksperditeadmisi, millega edendatakse eri õigusakte hõlmavat järjekindlat regulatiivset käsitust.*

6. *Kõrgetasemeline töörühm võib eelkõige kindlaks teha ja hinnata praegust ja võimalikku koostoimet käesoleva määruse ja valdkondlike õigusnormide vahel, mida kohaldavad liikmesriikide asutused, kellest koosnevad lõikes 2 osutatud Euroopa organid ja võrgustikud, ning esitada komisjonile igal aastal aruande, milles esitatakse kõnealune hinnang ja tehakse kindlaks võimalikud õigusnormide koostoimega seotud küsimused. Sellisele aruandele võidakse lisada soovitused, mille eesmärk on liikuda järjekindlate valdkondadeüleste käsituste ja sünergia suunas käesoleva määruse ja muude valdkondlike õigusnormide rakendamise puhul. Aruanne edastatakse Euroopa Parlamendile ja nõukogule.*
7. *Uusi teenuseid ja tavaid käsitlevate turu-uuringute puhul võib kõrgetasemeline töörühm jagada komisjoniga eksperditeadmisi käesoleva määruse õigusnormide muutmise, nende lisamise või väljajätmise vajaduse kohta, tagamaks et digiturud on kõikjal liidus konkurentsile avatud ja õiglased.*

Artikkel 41

Turu-uuringu taotlus

1. **■** Kolm või enam liikmesriiki **võivad** taotleda komisjonilt artikli 17 kohase **turu**-uuringu algatamist, sest nende arvates on alust kahtlustada, et **ettevõtja** tuleks määrata pääsuvalitsejaks **■** .
2. *Üks või mitu liikmesriiki võib taotleda komisjonilt artikli 18 kohase turu-uuringu algatamist, sest nende arvates on alust kahtlustada, et pääsuvalitseja on süsteemselt rikkunud ühte või mitut artiklites 5, 6 ja 7 sätestatud kohustust ning on seoses artikli 3 lõikes 1 sätestatud nõuetega oma pääsuvalitseja positsiooni säilitanud, seda tugevdanud või laiendanud.*
3. *Kolm või enam liikmesriiki võivad taotleda komisjonilt artikli 19 kohase turu-uuringu tegemist, sest nende arvates on alust kahtlustada järgmist:*
 - a) *artikli 2 punktis 2 sätestatud põhiplatvormiteenuste loetellu tuleks lisada üks või mitu digisektori teenust või*
 - b) *ühte või mitut tava ei käsitleta käesolevas määruses tõhusalt ning need võivad piirata põhiplatvormiteenuse konkurentsile avatust või olla ebaausad.*

4. Liikmesriigid esitavad ***lõigete 1, 2 ja 3 kohaste*** taotluse toetuseks tõendid. ***Lõike 3 kohaste taotluste puhul võivad sellised tõendid sisaldada teavet uute toodete, teenuste, tarkvara või funktsioonide pakkumise kohta, mis tõstatab konkurentsile avatuse või õiglusega seotud küsimusi, olenemata sellest, kas neid rakendatakse olemasolevate põhiplatvormiteenuste raames või muul viisil.***
5. ***Nelja kuu jooksul pärast käesoleva artikli kohase taotluse saamist uurib komisjon, kas lõike 1, 2 või 3 kohase turu-uuringu algatamiseks on mõistlik alus. Komisjon avaldab oma hindamistulemused.***

Artikkel 42
Esindushagid

Direktiivi (EL) 2020/1828 kohaldatakse esindushagide suhtes, mis on esitatud seoses pääsuvalitsejate poolt käesoleva määruse sätete rikkumisega, mis kahjustab või võib kahjustada tarbijate kollektiivseid huve.

Artikkel 43
Rikkumisest teatamine ja rikkumisest teavitavate isikute kaitse

Käesoleva määruse rikkumisest teatamise ja rikkumisest teavitavate isikute kaitse suhtes kohaldatakse direktiivi (EL) 2019/1937.

VI peatükk

Lõppsätted

Artikkel 44

Otsuste avaldamine

1. Komisjon avaldab artiklite 3 **ja 4**, **artikli 8 lõike 2**, **artiklite 9, 10, 16–20 ja 24**, **artikli 25** lõike 1 ning **artiklite 29, 30 ja 31** alusel tehtud otsused. Avaldamisel esitatakse poolte nimed ja otsuse põhisisu, sealhulgas määratud karistused.
2. Avaldamisel võetakse arvesse pääsuvalitsejate või kolmandate isikute õigustatud huvi kaitsta oma konfidentsiaalset teavet.

Artikkel 45

Läbivaatamine Euroopa Kohtus

ELi toimimise lepingu artikli 261 kohaselt on Euroopa Kohtul täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega komisjon on määranud trahve või sunniraha. Ta võib määratud trahvi või sunniraha tühistada, seda vähendada või suurendada.

Artikkel 46
Rakendussätted

1. Komisjon võib võtta vastu rakendusaktid, ***milles sätestatakse üksikasjalik kord järgmise kohaldamiseks:***
- a) artikli 3 kohaste teadete ja esildiste vorm, sisu ning muud üksikasjad;
 - b) nende tehniliste meetmete vorm, sisu ja muud üksikasjad, mida pääsuvalitsejad peavad rakendama, et tagada ***artikli 5, 6 või 7 järgimine;***
 - c) ***numbrivaba isikutevahelise side teenuste koostalitlusvõime rakendamise tegevus- ja tehniline kord vastavalt artiklile 7;***
 - d) ***artikli 8 lõike 3 kohase põhjendatud taotluse vorm, sisu ning muud üksikasjad;***
 - e) ***artiklite 9 ja 10 kohaste põhjendatud taotluste vorm, sisu ning muud üksikasjad;***
 - f) ***artikli 11 kohaselt esitatavate kohustuste täitmist käsitlevate aruannete vorm, sisu ning muud üksikasjad;***
 - g) ***artikli 15 lõikes 1 ette nähtud tarbijate profiilianalüüsi koostamiseks kasutatavate meetodite auditeeritud kirjelduse metoodika ja menetlus; sel eesmärgil rakendusakti eelnõu väljatöötamisel konsulteerib komisjon Euroopa Andmekaitseinspektoriga ning võib konsulteerida Euroopa Andmekaitse nõukogu, kodanikuühiskonna ja muude asjaomaste ekspertidega;***
 - h) artiklite 14 ja 15 kohaste teadete ja esildiste vorm, sisu ning muud üksikasjad;

- i)* artiklite 17, **18 ja 19** kohaste **turu**-uuringutega seotud menetluste ning artiklite **24, 25** ja **29** kohaste menetluste praktiline kord;
- j)* artiklis **34** ette nähtud õiguse olla ära kuulatud kasutamise praktiline kord;
- k)* artiklis **34** ette nähtud **avalikustamistingimustega seotud** praktiline kord;
- l)* **artiklites 37 ja 38 osutatud komisjoni ja liikmesriikide asutuste vahelise koostöö ja koordineerimise praktiline kord; ning**
- m)* **tähtaegade arvutamise ja pikendamise praktiline kord.**

2. Käesoleva artikli *lõike 1 punktides a–k ja punktis m osutatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 2 osutatud nõuandemenetlusega.*

Käesoleva artikli lõike 1 punktis l osutatud rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 50 lõikes 3 osutatud kontrollimenetlusega.

3. Enne lõike 1 kohase *rakendusakti* vastuvõtmist avaldab komisjon selle eelnõu ning palub kõigil huvitatud pooltel esitada oma märkused tähtaja jooksul, mis ei tohi olla lühem kui üks kuu.

Artikkel 47

Suunised

Komisjon võib võtta vastu suuniseid käesoleva määruse kõigi aspektide kohta, et hõlbustada selle tulemuslikku rakendamist ja täitmist.

Artikkel 48

Standardid

Kui see on kohane ja vajalik, võib komisjon volitada Euroopa standardiorganisatsioone hõlbustama käesolevas määruses sätestatud kohustuste täitmist, töötades välja asjakohased standardid.

Artikkel 49

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. **Artikli 3 lõigetes 6 ja 7 ning artikli 12 lõigetes 1, 3 ja 4** osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile **viieks** aastaks alates ... **[käesoleva määruse jõustumise kuupäev]**. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt **üheksa** kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt **kolm** kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli **3 lõigetes 6 ja 7 ning artikli 12 lõigetes 1, 3 ja 4** osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli **3 lõigete 6 ja 7 ning artikli 12 lõigete 1, 3 ja 4** alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole **kahe** kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega **kahe** kuu võrra.

Artikkel 50
Komiteemenetlus

1. *Komisjoni abistab komitee (digiturgude nõuandekomitee). Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.*

2. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.*

Kui komitee arvamus saadakse kirjaliku menetlusega, lõpetatakse nimetatud menetlus ilma tulemust saavutamata, kui arvamuse esitamiseks ettenähtud tähtaja jooksul komitee eesistuja nii otsustab või komitee liikmete lihtenamus seda taotleb.

3. *Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.*

4. *Komisjon edastab komitee arvamuse koos kõnealuse otsusega üksikotsuse adressaadile. Ta avaldab arvamuse koos üksikotsusega, võttes arvesse õigustatud huvi kaitsta ametisaladust.*

Artikkel 51

Direktiivi (EL) 2019/1937 muutmine

Direktiivi (EL) 2019/1937 lisa I osa punkti J lisatakse järgmine alapunkt:

- „iv) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L ..., ..., lk ...)*⁺.“

Artikkel 52

Direktiivi (EL) 2020/1828 muutmine

Direktiivi (EL) 2020/1828 I lisasse lisatakse järgmine punkt:

- „67) *Euroopa Parlamendi ja nõukogu ... määrus (EL) .../..., mis käsitleb konkurentsile avatud ja õiglaseid turge digisektoris ning millega muudetakse direktiive (EL) 2019/1937 ja (EL) 2020/1828 (digiturgude määrus) (ELT L ..., ..., lk ...)*⁺.“

⁺ ELT: palun sisestada teksti käesoleva määruse kuupäev, number ja ELT avaldamisviide.

Artikkel 53
Läbivaatamine

1. Hiljemalt ... *[kolm aastat pärast käesoleva määruse kohaldamise alguskuupäeva]* ja seejärel iga ***kolme*** aasta tagant hindab komisjon käesolevat määrust ja esitab Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele selle kohta aruande.
2. ***Hindamiste puhul vaadeldakse, kas on saavutatud käesoleva määruse eesmärgid, mis käsitlevad konkurentsile avatud ja õiglaste turgude tagamist, ning hinnatakse käesoleva määruse mõju ärikasutajatele, eelkõige VKEdele, ja lõppkasutajatele. Lisaks hindab komisjon, kas artikli 7 kohaldamisala võib laiendada veebipõhiste sotsiaalvõrguteenustele.***
3. Hindamiste käigus tehakse kindlaks, kas ***on vaja muuta*** õigusnorme, mis puudutavad muu hulgas artikli 2 ***punktis 2*** sätestatud põhiplatvormiteenuste loetelu, artiklites 5, 6 ***ja 7*** sätestatud kohustusi ja nende täitmist, ■ tagamaks et digiturud on kõikjal liidus konkurentsile avatud ja õiglased. Komisjon võtab pärast hindamisi asjakohaseid meetmeid, mis võivad muu hulgas hõlmata seadusandlikke ettepanekuid.
4. Liikmesriikide ***pädevad asutused*** esitavad kogu nende valduses oleva asjakohase teabe, mida komisjon võib lõikes 1 osutatud aruande koostamiseks nõuda.

Artikkel 54

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates ... *[kuus* kuud pärast selle jõustumist*]*.

Artikli *3 lõikeid 6 ja 7 ning artikleid 40, 46, 47, 48, 49 ja 50* kohaldatakse *aga* alates ... [käesoleva määruse jõustumise kuupäev] *ning artikleid 42 ja 43 kohaldatakse alates 25. juunist 2023.*

Sellele vaatamata, kui 25. juuni 2023 eelneb käesoleva artikli teises lõigus osutatud kohaldamise alguskuupäevale, lükatakse artiklite 42 ja 43 kohaldamine edasi, kuni käesoleva artikli teises lõigus osutatud kohaldamise alguskuupäevani.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

...

Euroopa Parlamendi nimel

Nõukogu nimel

president

eesistuja

LISA

A. Üldine teave

1. Käesoleva lisa eesmärk on täpsustada metoodikat, millega tehakse kindlaks ja arvutatakse iga artikli 2 **punktis 2 loetletud** põhiplatvormiteenuse **aktiivsed** lõppkasutajad ja **aktiivsed** ärikasutajad. Selle alusel saab ettevõtja hinnata, kas tema põhiplatvormiteenused vastavad artikli 3 lõike 2 **punktis b** osutatud kvantitatiivsetele künnistele ja vastaksid seega eeldatavasti artikli 3 lõike 1 **punktis b** sätestatud nõudele. **Selline võrdlus** on samamoodi asjakohane ka artikli 3 lõike 8 kohase laiemal hindamise puhul. Ettevõtja ülesanne on saavutada parim võimalik lähendus kooskõlas käesolevas lisas sätestatud ühiste põhimõtete ja eriomase metoodikaga. Miski käesolevas lisas ei takista komisjoni **käesoleva määruse asjakohastes sätetes kindlaks määratud tähtaegade jooksul** nõudmast, et põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja esitaks teavet, mis on vajalik **aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate kindlakstegemiseks ja arvutamiseks. Miski käesolevas lisas ei tohiks kujutada endast õiguslikku alust kasutajate jälgimiseks. Samuti ei piira käesolevas lisas esitatud metoodika ühegi **käesolevas** määruuses, eriti artikli 3 lõigetes 3 ja 8 ning artikli 13 lõikes 3 sätestatud kohustuse täitmist. Eelkõige tähendab artikli 13 lõikes 3 sätestatud kohustuste nõutav täitmine ka **aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate kindlakstegemist ja arvutamist kas täpse mõõtmise või parima kättesaadava lähenduse põhjal, mis on kooskõlas põhiplatvormiteenuseid osutava ettevõtja tegeliku kindlakstegemis- ja arvutusvõimega asjaomasel ajahetkel. Need mõõtmised või parimad kättesaadavad lähendused on kooskõlas artikli 15 alusel teatatud mõõtmiste või lähendustega ja hõlmavad neid.
2. Artikli 2 **punktides 20 ja 21** on sätestatud mõistete „lõppkasutaja“ ja „ärikasutaja“ määratlused, mis on ühised kõigile põhiplatvormiteenustele.
3. **Aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate kindlakstegemiseks ning nende arvu kindlakstegemiseks viidatakse käesolevas lisas mõistele „kordumatud kasutajad“. Mõiste „kordumatud kasutajad“ hõlmab asjaomase põhiplatvormiteenuse **aktiivseid** lõppkasutajaid ja **aktiivseid** ärikasutajaid konkreetsel ajavahemikul (**aktiivsete** lõppkasutajate puhul kuu ja **aktiivsete** ärikasutajate puhul aasta), keda võetakse arvesse ainult üks kord, olenemata sellest, mitu korda nad selle ajavahemiku jooksul asjaomase põhiplatvormiteenusega kokku puutusid. See ei mõjuta asjaolu, et sama füüsiline või juriidiline isik võib samal ajal olla eri põhiplatvormiteenuste **aktiivne** lõppkasutaja või **aktiivne** ärikasutaja.

B. **Aktiivsed** lõppkasutajad

1. Kordumatute kasutajate arv tehakse **aktiivsete** lõppkasutajate puhul kindlaks vastavalt kõige täpsematele näitajatele, mille teatab ettevõtja, kes osutab mõnda põhiplatvormiteenust, pidades silmas eeskätt järgmist.
 - a) Leitakse, et andmete kogumine põhiplatvormiteenuste kasutamise kohta keskkondadest, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida, kujutaks endast esmapilgul kõige väiksemat dubleerimise riski, näiteks seoses kasutajate käitumisega eri seadmetes või platvormidel. Seega esitab ettevõtja vastava põhiplatvormiteenuse kordumatute lõppkasutajate arvu kohta anonüümitud koondandmed, mis põhinevad keskkondadel, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida, kui sellised andmed on olemas
 - b) Põhiplatvormiteenuste puhul, millele lõppkasutajad pääsevad juurde ka väljaspool keskkondi, kuhu tuleb registreeruda või sisse logida, esitab ettevõtja lisaks anonüümitud koondandmed vastava põhiplatvormiteenuse kordumatute lõppkasutajate arvu kohta, mis hõlmavad ka lõppkasutajaid väljaspool registreerumist või sisselogimist eeldavaid keskkondi, tuginedes alternatiivsetele näitajatele, nagu IP-aadressid, küpsised või muud tunnused, näiteks raadiosagedustuvastuse määrgised, tingimusel et need aadressid või tunnused on põhiplatvormiteenuste osutamiseks objektiivselt vajalikud.
2. **Aktiivsete** lõppkasutajate arv kuus põhineb **aktiivsete** lõppkasutajate kuu keskmisel arvul majandusaasta **suurima osa jooksul**. Mõiste „majandusaasta suurim osa“ eesmärk on **võimaldada** põhiplatvormiteenust osutaval ettevõtjal asjaomase aasta erandlikud arvnäitajad **välja jätta**. Erandlikud arvnäitajad on oma olemuselt arvnäitajad, mis jäävad **märkimisväärselt** väljapoole normaalväärtusi **ja prognoositavaid väärtusi**. **Kasutajate aktiivsuse ootamatu tõus või langus, mis esineb majandusaasta ühe kuu jooksul, on näide sellest, mida võiks käsitada kõnealuse erandliku arvnäitajana. Erandlike arvnäitajatena ei käsitata selliseid näitajaid, mis on seotud iga-aastaste korduvate nähtustega, näiteks iga-aastase soodusmüügiga.**

C. Aktiivsed ärikasutajad

Kordumatute kasutajate arv tehakse aktiivsete ärikasutajate puhul asjakohasel juhul kindlaks konto tasandil, mis puhul iga eraldi ärikonto on seotud ettevõtja osutatava põhiplatvormiteenuse kasutamisega, olles seega vastava põhiplatvormiteenuse kordumatu ärikasutaja. Kui mõistet „ärikonto“ vastava põhiplatvormiteenuse puhul ei kohaldata, teeb asjaomane põhiplatvormiteenuseid osutav ettevõtja kordumatute ärikasutajate arvu kindlaks, osutades asjaomasele ettevõtjale.

D. Teabe esitamine

1. Ettevõtja, kes esitab **komisjonile artikli 3 lõike 3 kohaselt** teabe iga põhiplatvormiteenuse **aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate arvu kohta, vastutab selle teabe täielikkuse ja õigsuse tagamise eest. Sellega seoses tuleb silmas pidada järgmist

- a) Ettevõtja vastutab asjaomase põhiplatvormiteenuse kohta andmete esitamise eest, hoidudes **aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate arvu ala- ja ülehindamisest (näiteks kui kasutajad pääsevad põhiplatvormiteenustele juurde eri platvormide või seadmete kaudu).
- b) Ettevõtja vastutab täpsete ja kokkuvõtlike selgituste andmise eest, mis puudutab teabe saamiseks kasutatavaid meetodeid, ning asjaomase põhiplatvormiteenuse **aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate arvu ala- või ülehindamise riski ja sellise riski maandamiseks kasutatavate lahenduste eest.
- c) Kui komisjonil on kahtlusi põhiplatvormiteenust osutava ettevõtja esitatava teabe õigsuse suhtes, siis esitab ettevõtja teabe, mis põhineb alternatiivsetel näitajatel.

2. **Aktiivsete** lõppkasutajate ja **aktiivsete** ärikasutajate arvu kindlakstegemisel tuleb silmas pidada järgmist

- a) Ühte või mitut põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja ei liigita artikli 2 **punkti 2** kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse kuuluvaid põhiplatvormiteenuseid eraldiseisvaks peamiselt seetõttu, et neid osutatakse erinevate domeeninimede (kas riigidomeenid või geneerilised tippdomeenid) või geograafiliste tunnuste kaudu.
- b) Ühte või mitut põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja liigitab eraldiseisvaks sellised põhiplatvormiteenused, mida kasutavad nende lõppkasutajad või ärikasutajad või mõlemad erinevatel eesmärkidel, isegi kui nende lõppkasutajad **või** ärikasutajad võivad olla samad **ning isegi kui need kuuluvad artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse.**
- c) Ühte või mitut põhiplatvormiteenust osutav ettevõtja liigitab eraldiseisvaks sellised põhiplatvormiteenused, mida asjaomane ettevõtja pakub integreeritult, kuid
 - i) mis ei kuulu artikli 2 **punkti 2** kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse või
 - ii) mida kasutavad nende lõppkasutajad või ärikasutajad või mõlemad erinevatel eesmärkidel, isegi kui nende lõppkasutajad ja ärikasutajad võivad olla samad **ning isegi kui need kuuluvad artikli 2 punkti 2 kohaselt samasse põhiplatvormiteenuste kategooriasse.**

E. Erimõisted

Allpool esitatud **tabelis** on esitatud mõistete „**aktiivsed** lõppkasutajad“ ja „**aktiivsed** ärikasutajad“ konkreetsed määratlused iga põhiplatvormiteenuse puhul.

Põhiplatvormiteenus	<i>Aktiivsed</i> lõppkasutajad	<i>Aktiivsed</i> ärikasutajad
Veebipõhised vahendusteenused	<i>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist vahendusteenust vähemalt üks kord kuus, näiteks aktiivse sisselogimise, päringu tegemise, klõpsamise või kerimise teel, või sõlmisid vähemalt üks kord kuus veebipõhise vahendusteenuse kaudu tehingu.</i>	<i>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kellel oli aasta jooksul veebipõhises vahendusteenuses loetellu kantud vähemalt üks artikkel või kes sõlmisid aasta jooksul veebipõhise vahendusteenuse võimaldatava tehingu.</i>
Veebipõhised otsingumootorid	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist otsingumootorit vähemalt üks kord kuus, näiteks päringut tehes.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kellel on äriveebisait (st kaubanduslikul või kutsealasel otstarbel kasutatav veebisait), mida on aasta jooksul indekseeritud veebipõhise otsingumootoriga või mis on veebipõhise otsingumootori indeksi osa.
Veebipõhised sotsiaälvõrguteenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebipõhist sotsiaälvõrguteenust vähemalt üks kord kuus, näiteks aktiivse sisselogimise, lehekülje avamise, kerimise, klõpsamise, laikimise, päringu tegemise, postitamise või kommenteerimise teel.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes on kantud veebipõhises sotsiaälvõrguteenuses olevasse ettevõtjate loetellu või kellel on veebipõhises sotsiaälvõrguteenuses ärikonto ning kes on teenust vähemalt üks kord aastas mis tahes viisil kasutanud, näiteks aktiivse sisselogimise, lehekülje avamise, kerimise, klõpsamise, laikimise, päringu tegemise, postitamise, kommenteerimise või ettevõtjatele mõeldud vahendite kasutamise teel.

Videojagamisplatvormi teenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid videojagamisplatvormi teenust vähemalt üks kord kuus, näiteks audiovisuaalse sisu osa esitamise, päringu tegemise või audiovisuaalse sisu üksuse üleslaadimise teel, sealhulgas eelkõige seoses kasutajate loodud videotega.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes on aasta jooksul pakkunud vähemalt ühte audiovisuaalse sisu üksust, mis on videojagamisplatvormi teenuse kaudu üles laaditud või mida on selle kaudu esitatud.
Numbrivaba isikutevahelise side teenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes vähemalt üks kord kuus algatasid numbrivaba isikutevahelise side teenuse kaudu sidesessiooni või selles mis tahes viisil osalesid.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes vähemalt üks kord aastas kasutasid numbrivaba isikutevahelise side teenuse kaudu lõppkasutajaga otseside pidamiseks ärikontot või algatasid selleks teenuse kaudu muul viisil side või osalesid selles.
Operatsioonisüsteemid	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid operatsioonisüsteemiga varustatud seadet, mis on aktiveeritud või mida on ajakohastatud või kasutatud vähemalt üks kord kuus.	Selliste kordumatute arendajate arv, kes aasta jooksul andsid välja vähemalt ühe tarkvararakenduse või -programmi, mis kasutab operatsioonisüsteemi programmeerimiskeelt või tarkvaraarendusvahendeid või mille käitamiseks operatsioonisüsteemi mis tahes viisil kasutatakse, või ajakohastasid või pakkusid sellist tarkvararakendust või -programmi.
<i>Virtuaalassistent</i>	<i>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid virtuaalassistenti vähemalt üks kord kuus mis tahes viisil, näiteks selle aktiveerimise, sellelt küsimuste küsimise, sellele käsku andes teenusele juurdepääsu saamise või nutikodu seadme juhtimise teel.</i>	<i>Selliste kordumatute arendajate arv, kes aasta jooksul pakkusid vähemalt ühte virtuaalassistenti tarkvararakendust või funktsiooni, mis teeb olemasoleva tarkvararakenduse virtuaalassistenti kaudu kättesaadavaks.</i>

<i>Veebibrauserid</i>	<i>Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid veebibrauserit vähemalt üks kord kuus, näiteks veebibrauseri URLi rea kaudu päringu tegemise või sellele veebisaidi aadressi sisestamise teel.</i>	<i>Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kelle äriveebisaiti (st kaubanduslikul või kutsealasel otstarbel kasutatavat veebisaiti) on veebibrauseri kaudu külastatud vähemalt kord aastas või kes pakkusid aasta jooksul veebibrauseris kasutatavat pistikprogrammi, laiendust või lisandprogrammi.</i>
Pilvandmetöötlusteenused	Selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes kasutasid asjaomase pilvandmetöötlusteenuste osutaja pilvandmetöötlusteenust vähemalt üks kord kuus, tasudes selle eest mis tahes viisil, olenemata sellest, kas tasumine toimus samal kuul.	Selliste kordumatute ärikasutajate arv, kes pakkusid aasta jooksul pilvandmetöötlusteenuseid, mille majutamiseks kasutati asjaomase pilvandmetöötlusteenuste osutaja pilvetaristut.
Internetireklaamiteenused	Reklaamipinna müük omaniku arvel: selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes on reklaamiga kokku puutunud vähemalt üks kord kuus. Reklaamivahendusteteenused (sh reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja kõik muud reklaamivahendusteenused): selliste kordumatute lõppkasutajate arv, kes on reklaamiga kokku puutunud vähemalt üks kord kuus sellisel viisil, mis käivitas reklaamivahendusteenuse.	Reklaamipinna müük omaniku arvel: selliste kordumatute reklaamijate arv, kelle vähemalt ühte reklaami on aasta jooksul esitatud. Reklaamivahendusteteenused (sh reklaamivõrgud, reklaamibörsid ja kõik muud reklaamivahendusteenused): selliste kordumatute ärikasutajate arv (sealhulgas reklaamijad, avaldajad või muud vahendajad), kes aasta jooksul suhtlesid reklaamivahendusteenuse kaudu või keda selle kaudu teenindati.